

Maatiyoosa

Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa

Gidduwaa Erissuwaa

Maatiyoosa Wonggeliyaa Mishiraachchoi Yesuusi yaana giyo hidootai kase odetti uttido Xaliyaa gidiyoogaanne Xoossai Gal77a Maachchan ba asaassi immido hidootaa qaala polidoogee a baggaara gidiyoogaa mishiraachchuwaa qaala oiqqidaagaa. Ha mishiraachchuwaa qaalai Yesuusi eta gidдон yelettidi diccido Aihudatu xalaalaassa gidennan, kumetta sa7an de7iya asaassa.

Maatiyoosa Wonggeliyaa Mishiraachchoi daro akeekan xaafettida maxaafa. Yesuusa yeletan doommidi, i xammaqettidoogaanne i paacettidoogaa odi simmidi, Galiilan i qaala odidobaa, tamarissidobaanne hargganchchata pattidobaa odees. Hegaappe kaallidi Yesuusi Galiilappe Yerusalaame biidoogaanne a ha sa7aa de7uwaa wurssetta saaminttan hanidabata qonccissees. Hegeetikka i masqqaliyaa bollan, misimaariyan xishetti kaqettidi haiqqidobaanne haiquwaappe paxidi dendidobaa yootes.

Ha Wonggeliyaa Mishiraachchoi Yesuusa, Xoossaa higgiiyaa birshshettaa immanau maatai de7iyooogaanne Xoossaa Kawotettaabaa tamarissiya gita astamaare oottidi shiishshees. A timirttiyaappe dariya baggai dumma dumma meran giigissido ichchashu kifiletun shaahettees.

1. Xoossaa kawotettan de7ana asaa eeshshaa, oosuwaa, maataanne wurssetta qaadaa odiya Deriyaa Bolla Timirttiyaa (Miraafiyaa 5ppe biidi 7 gakkanaashin).

2. Tammanne naa77u erissiyoo ashkkarati Wonggeliyaa tamarissanau biido wode etayyo imettida kaaletuwaa (Miraafiyaa 10).

3. Xoossaa kawotettaabaa tamarissishin shiiqida dumma dumma leemisota (Miraafiyaa 13).

4. Erissiyoo ashkkaratettaa birshshettaa odiya timirttiyaa (Miraafiyaa 18).

5. Ha77i laittaa wurssettaanne Xoossaa Kawotettaa yuussaa xeelliyaagan imettida timirttiyaa (Miraafiyaa 24ppe biidi 25 gakkanaashin).

Yesuus Kiristtoosa Yeletaa Turaa

(Luqaasa 3:23-38)

1 ¹Hagee Daawita zarenne Abrahaama zare gidida Yesuus Kiristtoosa yeletaa yootiya maxaafaa.

²Abrahaami Yisaaqa yeliis; Yisaaqi Yaaqooba yeliis; Yaaqoobi Yihudaanne a ishannta yeliis. ³Yihudai Ti7imaaro giyo maccaaseeppe Paareesanne Zaraaha yeliis; Paareesi Hexiroona yeliis; Hexirooni Raama yeliis. ⁴Raami Aminadaaba yeliis; Aminadaabi Na7asooni yeliis; Na7asooni Solomona yeliis. ⁵Solomoni Ra7aabo giyo maccaaseeppe Boo7eeza yeliis; Boo7eezi Uruto giyo maccaaseeppe Yobeeda yeliis; Yobeedi Isseyi yeliis. ⁶Isseyi Kawuwaa Daawita yeliis.

Kawoi Daawiti Solomona yeliis. Solomona aayyiyaa koiro Ooriyoona giyoogaa machchiyo. ⁷Solomoni Robi7aama yeliis; Robi7aami Abiiya yeliis; Abiiyi Asaafa yeliis.

⁸Asaafi Yoosaafixa yeliis; Yoosaafixi Yoraama yeliis; Yoraami Ooziyaana yeliis. ⁹Ooziyaani Yo7aataama yeliis; Yo7aataami Akaaza yeliis; Akaazi Hizqqiyaasa yeliis.

¹⁰Hizqqiyaasi Minaasa yeliis; Minaasee Amooni yeliis; Amooni Yoosiyaasa yeliis. ¹¹Israa7eela asai omoodettidi, Baabiloone biitti biido wode, Yoosiyaasi Yo7aakiinanne a ishannta yeliis.

¹²Asai omoodetti Baabiloone biitti biidoogaappe guyyiyan, Yo7aakiini Salaatiyaala yeliis; Salaatiyaali Zarubaabeela yeliis. ¹³Zarubaabeeli Abiyuuda yeliis; Abiyuudi Eliyaaqiima yeliis; Eliyaaqiimi Azoora yeliis. ¹⁴Azoori Xaadooqa yeliis; Xaadooqi Akiima yeliis; Akiimi Eliyuuda yeliis. ¹⁵Eliyuudi El77aazara yeliis; El77aazari Maataana yeliis; Maataani Yaaqooba yeliis. ¹⁶Yaaqoobi Kiristtoosa giyo Yesuusa yelida Mairami azinaa Yooseefa yeliis.

¹⁷Hegaa gishshau, zare ubbai Abrahaamappe Daawita gakkanaassi tammanne oidda; Daawitappe doommidi, asai Baabiloone biitti omoodettidi biido wode gakkanaassi tammanne oidda; asai Baabiloone biitti omoodettidi biido wodeppe Kiristtoosi yelettido wodiya gakkanaassi tammanne oidda.

Yesuus Kiristtoosa Yeletaa

(Luqaasa 2:1-7)

¹⁸Yesuus Kiristtoosa yeletai haggaa mala; a aayyiya Mairaama Yooseefayyo giigaasu; a he wode Yooseefaara gaittinnan de7aidda, Geeshsha Ayyaanau shahaaraasu. ¹⁹O giigissi wottida Yooseefi, xillo asa gididaagee, o kaushshanau koyibeenna; ibaa qonccissennan o aggi bayanau qoppiis. ²⁰SHin i hegaa qoppishin, Godaa kiitanchchai aimuwan aara gaittidi, “Daawita na7au Yooseefaa, Mairaama Geeshsha Ayyaanau shahaarido gishshau, o ekkanaagaa yayyoppa. ²¹Attuma na7a a yelana; qassi neeni Yesuusa gaada a sunttana; aissi giikko, i ba asaa eta nagaraappe ashshana” yaagiis.

²²⁻²³Qassi Godai hananabaa yootiyaagaa baggaara, “Geela7iyaa shahaarada na7aa yelana; a sunttai Amaanu7eela geetettana” giidoogee polettana mala, hagee ubbai haniis; “Amaanu7eela” giyoogee “Xoossai nunaara de7ees” giyoogaa.

²⁴Yooseefi xiskkuwaappe beegottidi, Godaa kiitanchchai bana azazidoogaadan, Mairaamo efiis. ²⁵SHin ba baira na7aa a yelana gakkanaassi o bochchibeenna; qassi na7aa Yesuusa giidi sunttiis.

Arshshoppe Yiida Eranchchata

2 ¹Yesuusi Yihudaa biittan Beetaliheeme giyo kataman Heeroodisi kawotidi de7iyo wode yelettiis; hegaappe guyyiyan, xoolinttiyaa paidiya asati arshsho baggappe Yerusalaame yiidi, ²“Aihuda kawo gidanau yelettida na7ai awan de7ii? Aissi giikko, nuuni arshsho baggaara kiyida a xoolinttiyaa be7idi, ayyo goinnanau yiida” yaagidi oichchidosona.

³Kawoi Heeroodisi, heгаа siyidi dagammiis;
Yerusalaamen de7iya asai ubbaikka dagammiis.

⁴Heeroodisi qeese halaqata ubbatanne higgiiyaa
tamaariissiyaageeta xeesidi, “Kiristtoosi awan
yelettanddeeshsha?” yaagidi oichchiis.

⁵⁻⁶Oichchin eti zaaridi, “Yihudaa biittan Beetaliheeme
kataman yelettana. Hananabaa yootiyaagee,
‘Yihudaa biittan de7iya Beetaliheemee,
neeni Yihudaa biittaa haariyaageetuppe ainne
laafakka.

Aissi giikko, ta asaa,

Israa7eela haariyaagee neeppe kiyana’
giidi xaafiis” yaagidosona.

⁷Hegaappe guyyiyan, Heeroodisi arshsho baggappe
yiida asata geeman xeesidi, xoolinttee etau beettido
wodiyaa etappe geeshshidi eriis. ⁸Yaatiidi Beetaliheeme
eta yeddiiddi, “Biidi na7aa mintti koyite; a demmido wode
taanikka baada ayyo goinnanaadan, tana erissite” yaagiis.

⁹Eti kawoi giidoogaa siyidi biidosona; biiddi ogiyan
arshsho baggaara eti kase be7ido xoolinttiyaa be7idosona;
he xoolinttee na7ai de7iyoosaa gakkidi eqqana gakkanaassi,
eta kaalettiis. ¹⁰Eti he xoolinttiyaa be7ido wode, zawai
bainna daro ufaissaa ufaittidosona. ¹¹Soo gelidi, na7ai
ba aayee Mairaamiira de7iyaagaa be7idosona; gulbbatidi
ayyo goinnidosona; hegaappe guyyiyan, bantta saaxiniyaa
dooyidi, worqqaa, ixaanaanne karbbiyaa ayyo immidosona.

¹²Eti Heeroodisakko simmenna mala, Xoossai aimuwan
eta, “Inttena erite” gin hara ogiyaara bantta dere
simmidosona.

Gibxxe Baqatidosona

¹³Eti biidoogaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchai
aimuwan Yooseefayyo beettidi, “Heeroodisi na7aa
woranau koyiyo gishshau, denddada na7aanne na7aa
aayyiyo ekkada Gibxxe biitti baqata; taani neeyyo odana
gakkanaassi, yan uttaashsha” yaagiis.

¹⁴⁻¹⁵Yaagin Yooseefi qammi denddidi, na7aanne na7aa
aayyiyo ekkidi, Gibxxe biitti biis; Godai hananabaa

yootiyaagaa baggaara, “Taani ta na7aa Gibxxe biittaappe xeesaas” giidoogee polettana mala, Heeroodisi haiqqana gakkanaassikka i yan de7iis.

Heeroodisi Guutta Naata Worissiis

¹⁶Hegaappe guyyiyan, Heeroodisi arshsho baggappe yiidaageeti bana cimmidoogaa erido wode, daro hanqqettiis; hanqqettidi xoolinttee kase beettido wodiyaabaa etappe siyidoogaadankka, wotaaddarata yeddidi, Beetaliheemeeninne Beetaliheeme heeran de7iya naa77u laitta attuma naatanne qassi naa77u laittappe guuxxiya attuma naata ubbaa worissiis.

¹⁷⁻¹⁸Hananabaa yootiya Ermmaasi,
 “Yeehoinne zilaassai Raama giyo kataman siyettiis;
 Raaheela ba naatuyyo yeekkausu.
 Eti haiqqiichchido gishshau,
 agga gin, aggennan ixxaasu”
 giidi haasayidoogee polettiis.

Gibxxeppe Simmidosona

¹⁹SHin Heeroodisi haiqqidoogaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchai Gibxxe biittan de7iya Yooseefayyo aimuwan beettidi ²⁰a, “Dendda; na7aanne na7aa aayyiyo ekkada, Israa7eela biitti simma; aissi giikko, na7aa woranau koyiyaageeti haiqqiichchidosona” yaagiis. ²¹Yaagin Yooseefi denddidi, na7aanne na7aa aayyiyo ekkidi, Israa7eela simmiis.

²²SHin Yooseefi Arkkelawoosi ba aawaa Heeroodisa sohuwan Yihudaa biittan kawotidoogaa siyido wode, yaa baanau yayyiis; Xoossai ayyo aimuwan yootin, Galiila biitti biis. ²³Hananabaa yootiyaageeti, “Asai a, ‘Naazireeta asa’ giidi xeesana” giidoogee polettana mala, Naazireeta giyo katamaa biidi de7iis.

Xammaqiya Yohaannisi Qaalaa Odiis

(*Marqoosa* 1:1-8; *Luqaasa* 3:1-18; *Yohaannisa* 1:19-28)

3 ¹⁻²He wode Xammaqiya Yohaannisi asaa, “Saluwaa kawotettai matattido gishshau, intte nagaraappe

simmite” yaagiiddi, Yihudaa Bazzuwan yootiiddi yiis.
³Aissi giikko, hananabaa yootiya Isiyaasi, Yohaannisabaa yootiiddi,

“Issoi bazzon ba qaalaa xoqqu oottidi,

‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hemettana loossuwaakka

ayyo sitti oottite’ giis”

yaagiis.

⁴Yohaannisau gaameelaa ikisiyan dadettida afalalai de7ees; qassi ba xeessan dafuwaa gixxees; i miyo qumaikka boolenne degeera eessa. ⁵Asai he wode Yerusalaameppe, Yihudaa biitta ubbasaappenne Yorddaanoosa giyo shaafaa heeran de7iya biitta ubbaappe akko yees. ⁶Yiidi ba nagaraa paaxin, Yorddaanoosa giyo shaafan asaa xammaqiis.

⁷SHin Yohaannisi daro Parisaawetinne Saaduqaaweti xammaqettanau baakko yiyaageeta be7idi, eta hagaadan yaagiis; “Ha shooshshatoo, Xoossaa hanqqoi yaana haniyaagaappe baqatana mala, intteyyo oonee odidai?

⁸Simmi intte intte nagaraappe simmidoogaa erissiyaabaa oottite. ⁹Intte intte wozanan, ‘Abrahaami nu aawaa’ giidi qoppoppite. Aissi giikko, taani inttessi yootais; Xoossai ha shuchchata Abrahaamassi na7a kessanaukka danddayees. ¹⁰Beexee mittaa xaphuwan qanxxanau giigi uttiis; lo77o aifiyaa aifenna mitta ubbai qanxxettidi, taman yegettana.

¹¹“Intte intte nagaraappe simmidoogaa erissanau, taani inttena haattan xammaqais; shin taappe guyyeera yiyaagee, inttena Geeshsha Ayyaanaaninne taman xammaqana. I taappe daro minnees; taani harai atto a caammaa tookkanaukka bessikke. ¹²A kushiyan kattaa suraggiyo laidai de7ees. Kattaa qoxxiyo audiyaa keehi geeshshees; ba gisttiyaa gootaran qolana; shin dalaa to77enna taman xuuggana” yaagiis.

Yesuusi Xammaqettiis

(Marqqaosa 1:9-11; Luqaasa 3:21-22)

¹³Yesuusi he wode Yohaannisan xammaqettanau, Galiilappe Yorddaanoosa giyo shaafaa akko biis. ¹⁴SHin

Yohaannisi a, “Taani nenan xammaqettanau koyiyo wode neeni taakko yai?” yaagidi, a qofaa laammanau koyiis.

¹⁵SHin Yesuusi zaaridi a, “Nuuni xillotetta ooso ubbaa hagaadan polanau bessiyo gishshau, ha77i tau eeno ga” yaagiis. Yaagin Yohaannisi au eeno giis.

¹⁶Yesuusi xammaqettidoogaappe guyyiyan, sohuwaara haattaappe kiyiis; saloi dooyettin, Xoossaa Ayyaanai haraphphedan yiishiininne ba bolli wodhdhishin be7iis; ¹⁷qassi saluwaappe, “Taani siiqiyo ta Na7ai, tana ufaissiyaagee hagai” yaagiya qalalai yiis.

Yesuusi Paacettiis

(Marqqoosa 1:12-13; Luqaasa 4:1-13)

4 ¹Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai Yesuusa paaccana mala, Geeshsha Ayyaanai bazzo Yesuusa efiis. ²Efin Yesuusi oitamu gallassanne oitamu qammaa xoomidoogaappe guyyiyan namisettiis. ³Xalahe halaqai yiidi a, “Neeni Xoossaa Na7a gidikko, ane ha shuchchati oitta gidana mala azaza” yaagiis.

⁴SHin Yesuusi zaaridi, “Xoossaa maxaafai, ‘Asi Xoossai haasayiyo qaala ubban de7anaappe attin, oitta xalaalan de7enna’ yaagees” yaagiis.

⁵Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai Yesuusa geeshsha katamaa efiidi, Beeta Maqidasiyaa xeeraa kessidi, ⁶“Neeni Xoossaa Na7aa gidikko, ane duge guppa. Aissi giikko, Xoossaa maxaafai,

‘Xoossai ba kiitanchchata

neeyyo azazana’

qassi ‘Eti ne tohoi shuchchan xubettenna mala,

bantta kushiyan nena denttana’

yaagees” yaagiis.

⁷Yesuusi zaaridi a, “Qassikka Xoossaa maxaafai, ‘Godaa ne Xoossaa paaccoppa’ yaagees” yaagiis.

⁸Qassi xalahe halaqai Yesuusa issi daro gita deriyaa xeeraa kessidi, sa7an de7iya kawotetta ubbaanne eta bonchchuwaa bessiiis. ⁹Bessidi a, “Neeni taayyo gulbbatada goinnikko, taani hagai ubbaa neeyyo immana” yaagiis.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, Yesuusi zaaridi a, “Laa ha Seexaanau haakka; aissi giikko, Xoossaa maxaafai, ‘Godaayyo, ne Xoossaayyo goinna; a xalaalau ootta’ gees” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai a aggi bayin, kiitanchchati yiidi, ayyo oottidosona.

Yesuusi Ba Tamaarissiyo Oosuwaa Galiilan Doommiis

(Marqqoosa 1:14-15; Luqaasa 4:14-15)

¹²Yohaannisi qashettidoogaa Yesuusi siyido wode, Galiila giyo biitti biis. ¹³Naazireeteppe kiyidi, Qifirinaahooma katamaa biidi, yan de7iis; Qifirinaahoomi Zaabiloona biittaaninne Nifttaaleema biittan abbaa matan de7ees.

¹⁴Hegee hanidoogee hananabaa yootiya Isiyaasi giidoogee polettanaassa; hananabaa yootiya Isiyaasi hagaadan yaagiis;

¹⁵ “Zaabiloona biittaaninne Nifttaaleema biittan, abbaa ogiyan Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta baggan,

Aihuda gidenna asai de7iyo Galiilan,

¹⁶xuman de7iyya asai

wolqqaama poo7uwaa be7iis.

Qassi haiquwaa kuwai de7iyo biittan
uttidaageetuyyo poo7oi kiyiis”

yaagiis.

¹⁷He wodiyaappe doommidi Yesuusi, “Intte nagaraappe simmite; aissi giikko, saluwaa kawotetta matattiis” giidi qaala yootuwaa doommiis.

Yesuusi Moliyaa Oiqqiya Oiddu Asata Xeegiis

(Marqqoosa 1:16-20; Luqaasa 5:1-11)

¹⁸Yesuusi Galiila Abbaa mataara aadhdhiiddi, naa77u ishantti PHeexiroosa giyo Simooninne a ishaa Inddiraasi, moliyaa oiqqiyaageeta gidido gishshau, gitiyaa abban yeggiyaageeta be7iis. ¹⁹Be7idi eta, “Tana kaallite; taani intena asa oiqqiyooogaa tamarissana” yaagiis. ²⁰Yaagin eti sohuwaarakka bantta gitiyaa yeggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

²¹Yesuusi hegaappe sinttaukko biiddi, hara naa⁷⁷u ishannta, Zabddiyoosa naata Yaaqoobanne a ishaa Yohaannisa be⁷iis; eti bantta aawaa Zabddiyoosaara wolwolo giddon bantta gitiyaa giigissiyaageeta be⁷idi xeesiis. ²²Xeesin sohuwaarakka eti wolwoluwaanne bantta aawaa yeggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

Yesuusi Daro Asaa Tamaarissiiinne Pattiis

(Luqaasa 6:17-19)

²³Yesuusi Aihuda woosa keettatun tamarissiiddi, kawotettaa wonggeliiyaa mishiraachchuwaa yootiiddinne, qassi hargge ubbaappenne saho ubbaappe asaa pattiiddi, Galiila biitta ubban yuuyiis. ²⁴A woree Sooriyaa biittaa ubbaa gakkiiis; asai duma duma harggiyan ohettidi harggida asaanne sahettida asa ubbaa, xalaheti oiqqido asaa, kaarettai oiqqido asaanne, qassi bollai silido asaa Yesuusakko ehiis; ehin i eta pattiis. ²⁵Daro asai Galiilappe, tammu katamatuppe, Yerusalaameppe, Yihudaappenne Yorddaanoosappe hefinttan de⁷iya biittaappe Yesuusa kaalliis.

Yesuusi Deriyaa Bollan Gididi Tamarissido Timirttiyaa

(Miraafiyaa 5-7)

5 ¹Yesuusi daro asaa be⁷idi, deriyaa huuphiyaa kiyidi uttiis. Bana kaalliyaageeti baakko shiiqin, ²tamarissuwaa doommidi, eta hagaadan yaagiis.

Tumu Ufaissaa

(Luqaasa 6:20-23)

³ “Bantta ayyaanan hiyyeesa gididoogaa eriyaageeti anjjettidaageeta;

aissi giikko, saluwaa kawotettai etassa.

⁴ Kayyottiyaageeti anjjettidaageeta;

aissi giikko, Xoossai eta minttettana.

⁵ Ashkketi anjjettidaageeta;

aissi giikko, eti sa⁷aa laattana.

⁶ Namisettiyaageetinne saamettiyaageeti kattaa haattaa koyiyoogaadan,

xillobaa oottanau laamotiyaageeti anjjettidaageeta;
aissi giikko, Xoossai eta kalissana.

7 Maariyaageeti anjjettidaageeta;

aissi giikko, Xoossai eta maarana.

8 Wozanaa geeshshati anjjettidaageeta;

aissi giikko, eti Xoossaa be7ana.

9 Asa sigettiyaageeti anjjettidaageeta;

aissi giikko, Xoossai eta, ba naata giidi xeesana.

10 Xillotettaa gishshau yedetettiyaageeti anjjettidaageeta;

aissi giikko, saluwaa kawotettai etassa.

11 “Intte tana kaalliyo gishshau, asai inttena boriyo
wodenne waissiyo wode, qassi intte bolli iitabaa ubbaa
wordduwan haasayiyo wode, intte anjjettidaageeta.

12 Intteyyo saluwan gita woitoi de7iyo gishshau, ufaittite;
hashshu giite; aissi giikko, asai intteppe kase de7ida
hananabaa yootiyaageetakka hegaadan waissiis.

Maxiniyaanne Poo7uwaa Leemisuwaa

(Marqoosa 9:50; Luqaasa 14:34-35)

13 “Asa ubbaassi intte maxine mala; shin maxinee
laqilaqana xayikko, naa77antto a waatidi laqilaqissanee?
Kare olin, asi a yedhdhi hemettanaappe attin, wodeppe
ainne go77enna.

14 “Sa7au intte poo7o mala; deriyaa huuphiyan
keexettida katamai geemmana danddayenna. 15 Xomppe
oittidi, son de7iya asa ubbau poo7ana mala, xoqqiyaasan
wottiyoo gaappe attin, kere giddon qum77i wottiya asi
baawa. 16 Hegaadankka, asi intte oottiyo lo77o oosuwaa
be7idi, saluwan de7iya intte Aawaa galatana mala, intte
poo7oi asa sinttan poo7o.

Muuse Higgiyaabaa

17 “Taani Muuse higgiyaanne hananabaa yootiyaageeti
tamaariissiyoogaa xaissanau yiidobaa intteyyo milatoppo;
taani polanau yiidoogaappe attin, xaissanau yabeikke.

18 Aissi giikko, taani intteyyo tumaa odais; saloinne

sa7ai aadhdhana gakkanaassi, qassi ubbabaikka polettana gakkanaassi, higgiaappe issi qaalaikka woi issi pitaleekka xayenna. ¹⁹Hegaa gishshau, ha azazo ubbaappe guuxxiya issi azazuwaa kanttiya urai ooninne, qassi haratikka baagaadan oottanaadan tamarissiya urai ooninne, saluwaa kawotettan ubbaappe guutta gidana; shin higgiaa oottiaageenne tamarissiyaagee ooninne saluwaa kawotettan gita gidana. ²⁰Aissi giikko, taani intteyyo odais; intte xillotettai higgiaa tamarissiyaageetu xillotettaappenne Parisaawetu xillotettaappe darana xayikko, saluwaa kawotettaa intte mulekka gelekketa.

²¹“Beni asaa, ‘Asa woroppa; asa worida ooninne pirddettana’ giidoogaa siyideta. ²²SHin taani intteyyo odais; ba ishaa hanqqettiya ubbai pirddettana; ba ishaa cayiya ubbai yaa7aa pirddau shiiqana; qassi ba ishaa, ‘Eeyyai’ giya ubbai gaannabiyaa tamaa pirddau shiiqana. ²³Hegaa gishshau, neeni yarshshiyooosan yarshshishin, ne ishaa naaqqidobai neeyyo hegan hassayettikko, ²⁴ne yarshshuwaa he sohuwanka yegga bayada ba; kasetada ne ishaara sigettaichcha; hegaappe guyyiyan yaada, ne yarshshuwaa yarshsha.

²⁵“Nena mootiyaagaara pirdda keettaa baidda ogiyan elle aara sigettaichcha; hegee xayikko, i nena daanna sintti aattana; qassi daannai nena polisiyau aattidi immin, polisee nena qachchana. ²⁶Taani neeyyo tumaa odais; neeni issi santtimee attennan, ne maqqaccuwaa wurssada qanxxana gakkanaassi, mulekka qasho keettaappe kiyakka.

SHaaramuxanau Bessenna

²⁷“‘SHaaramuxoppa’ giidoogaa siyideta. ²⁸SHin taani intteyyo odais; maccaaro xeellidi amottiya ubbai, ba wozana gidдон he wode iira shaaramuxiis. ²⁹Ne ushachcha aiffee nena nagara ootissikko, neeppe shoddada ola baya; aissi giikko, ne bollai muleera gaannabiyaa taman olettanaagaappe, appe issoi xayiyoogee neeyyo keha. ³⁰Qassi ne ushachcha kushee nena nagara ootissikko, neeppe qanxxada ola baya; aissi giikko, ne bollai muleera

gaannabiyaa taman olettanaagaappe, appe issoi xayiyoogee neeyyo keha.

Machchiyo Yeddana Bessenna

(Maatiyoosa 19:9; Marqqoosa 10:11-12; Luqaasa 16:18)

³¹“Qassi ba machchiyo yeddiya ooninne o yeddiyo paramaa immo’ geetettiis. ³²SHin taani intteyyo odais; ba machchiyaa shaaramuxennan de7ishin yeddiya ooninne o shaaramuxa kessees; qassi azinai yeddido maccaasiyo ekkiya ooninne shaaramuxees.

Caaquwaabaa

³³“Qassi beni asaa, ‘Wordduwan caaqqoppa, shin ne Godau caaqqidoogaa pola’ giidoogaa siyideta. ³⁴SHin taani intteyyo odais; mulekka caaqqoppite; saloi Xoossaa kawotaa araataa gidiyo gishshau, saluwan mulekka caaqqoppitenne; ³⁵qassi sa7ai a gedee yedhdhiyoosaa gidiyo gishshau, sa7an caaqqoppite; qassi Yerusalaamee gita kawuwaa katama gidiyo gishshau, Yerusalaamenkka caaqqoppite. ³⁶Neeni issi binnaan akka bootta woi karett kessanau danddayenna gishshau, ne huuphiyankka caaqqoppa. ³⁷SHin intte, ‘Ee’ woi, ‘CHii’ giite; hageetuppe hara caaqoi xalahe halaqaappe yeess.

Lancciyaa Uluwan Oiqqanau Bessenna

(Luqaasa 6:29-30)

³⁸“‘Aife gishshaa aife; achcha gishshaa achcha’ giidoogaa siyideta. ³⁹SHin taani intteyyo odais; intteyyo itabaa oottiya uraa diggoppite; ooninne ne ushachcha bagga qinxalliyaa baqqikko, ne haddirssa bagga qinxalliyaakka a bessa; ⁴⁰ne qoliyaa ekkana issi urai nena mootikko, he urai ne kootiyaakka ekko. ⁴¹Ooninne nena issi saate ogiyaa banaara wolqqan efiikko, aara naa77u saate ogiyaa ba. ⁴²Nena woossiya urau imma; qassi neeppe tal77ana koyiya uraukka diggoppa.

5:30 Mat 18:8; Marq 9:43 5:31 ZarW 24:1-4; Mat 19:7; Marq 10:4

5:32 Mat 19:9; Marq 10:11-12; Luq 16:18; 1Qor 7:10-11

5:33 Wog 19:12; Num 30:2; ZarW 23:21 5:34 Yaq 5:12; Isiy 66:1; Mat 23:22

5:35 Isiy 66:1; Maz 48:2 5:38 Kess 21:24; Wog 24:20; ZarW 19:21

Morkkiyaa Siiqiyoogaa*(Luqaasa 6:27-36)*

43“Ne shooruwaa siiqa; ne morkkiyaa morkka’ giidoogaa siyideta. 44-45SHin taani intteyyo odais; saluwan de7iya intte Aawau naata gidana mala, intte morkketa siiqite; inttena qanggiyaageetakka anjjite; inttena ixxiyaageetuyyo lo77obaa oottite; inttena waissiyaageetuyyookka Xoossaa woossite; aissi giikko, iita asaukka lo77o asaukka Xoossai ba awaa awaxxissees; qassi xillotuyyookka nagaranchchatuyyookka ba iraa bukissee. 46Aissi giikko, intte inttena siiqiyaageetu xalaalaa siiqikko, intteyyo ai woitoi de7ii? Harai atto, giiraa ekkiaageetikka hegaadan oottoosona. 47Intte intte ishanttu xalaalaa sarotikko, harati oottiyoogaappe aadhdhiyaabaa ai oottidetii? Harai atto, Xoossaa ammanenna asaikka hegaadan oottes. 48Hegaa gishshau, saluwan de7iya intte Aawai bali bainnaagaa gidioogaadan, intteikka bali bainnaageeta gidite.

Hiyyeesau Immiyo Maaraa

6¹“Intte ammano oosuwaa asa bessanau asa sinttan oottenna mala naagettite; hegee xayikko, saluwan de7iya intte Aawai intteyyo woituwaa immenna.

2“Hegaa gishshau, intte aibakko hiyyeesau immiyo wode, lo77o milatiya iitati banttana bonchchissanau, Aihuda woosa keettatuuninne ogetun awaajissiyooogaadan awaajissoppite; taani intteyyo tumaa odais; eti bantta woituwaa ekkiiichchidosona. 3-4SHin intte hiyyeesau immiyo wode, geeman immanaadan, intte ushachcha kushee oottiyoogaa intte haddirssa kushee eroppo; geeman be7iya intte Aawai intteyyo qoncciyann immana.

Woosaabaa*(Luqaasa 11:2-4)*

5“Xoossaa woossiiddi, lo77o milatiya iitatudan hanoppite; aissi giikko, banttana asi be7ana mala; Aihuda woosa keettatuuninne ogetu doonan eqqidi, Xoossaa woossiyoogaa dosoosona; taani intteyyo tumaa odais; eti

bantta woiuwaa muleera ekkiichchidosona. ⁶SHin intte Xoossaa woossiyo wode, intte soo gelite; kariyaa gorddidi, geeman de7iya intte Aawaa woossite; geeman be7iya intte Aawai intteyyo qoncciyann immanna.

⁷“Xoossaa intte woossiyo wode, Xoossaa ammanenna asaagaadan, mela biddoppite; aissi giikko, Xoossaa ammanenna asai adussidi Xoossaa woossin siyees giidi qoppees. ⁸Hegaa gishshau, he asaagaadan hanoppite; aissi giikko, intte Aawai inttena koshshiyaagaa intte woossanaappe kasetidi erees. ⁹Simmi intte hagaadan yaagidi, Xoossaa woossite;

‘Saluwan de7iya nu Aawau,
ne geeshsha sunttai anjjetto.

¹⁰ Ne kawotettai yo;
ne shenEE saluwan hanidoogaadan, sa7ankka hano.

¹¹ Hachchi hachchi koshshiya qumaa
nuuyyo hachchi imma.

¹² Nuuni nuna naaqqidaageetuyyo atto giyoogaadan,
neenikka nu naaquwaa atto ga.

¹³ Nuna iitabaappe ashshanaappe attin, paacen
gelissoppa.

Kawotettai, wolqqainne bonchchoi merinaukka
neessa. Amin77i’ yaagite.

¹⁴“Intte inttena naaqqida hara asaa naaquwaa atto giikko, saluwan de7iya intte Aawaikka intteyyo atto gaana. ¹⁵SHin intte inttena naaqqida hara asaa naaquwaa atto gaana xayikko, intte Aawaikka intte naaquwaa atto geenna.

¹⁶“Qassi intte xoomiyo wode, lo77o milatiya iitatudan, kayyottiyaabaa milatoppite; aissi giikko, eti xoomiyoogaa asai be7ana mala, bantta som77uwaa bullaalissoosona; taani intteyyo tumaa odais; eti bantta woiuwaa muleera ekkiichchidosona.

Xoomaabaa

¹⁷⁻¹⁸“SHin intte xoomiyo wode, intte Aawai intte xoomiyoogaa eranaappe attin, asi erenna mala, intte som77uwaa meeccite; intte huuphiyaakka tiyettite;

yaatikko, geeman de7iya intte Aawai intte oottiyoogaa geeman be7idi, intteyyo qonccian immana.

Ha Sa7aa Bollan Aquwaa Dagayanau Bessenna

(Luqaasa 12:33-34)

19“Bil77i bashshiyoosaaninne birati shiyyoosan, kaisoikka bookkidi wuuqqiyoosan, sa7an intte huuphessi miishsha dagayoppite. 20SHin bil77inne qunoi bashshennasan, kaisoikka bookkidi wuuqqennasan intte huuphessi saluwan miishsha dagayite. 21Aissi giikko, ne wozanai ne miishshai de7iyoosan de7ana.

Bollaa Xomppiyaabaa

(Luqaasa 11:34-36)

22“Bollaa xomppée aifiyaa; hegaa gishshau, ne aifee payya gidikko, ne bolla ubbai poo7o gidana. 23SHin ne aifee payya gidana xayikko, ne bolla ubbai xumana; simmi ne bolli de7iya poo7oi xumikko, xumai ai keenaa xumanddeeshsha!

De7ossi Hirgganau Bessenna

(Luqaasa 16:13; 12:22-31)

24“Naa77u godatuyyo haarettanau danddayiyai ooninne baawa; aissi giikko, woi issuwaa ixixidi, hinkkuwaa siiqana; woi issuwaa bonchchidi, hinkkuwaa karana; Xoossaassinne miishshaassi haarettanau danddayekketa.

25“Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; intte paxa de7anau maanabaassinne uyanabaassi, woi intte bollau maayanabaassi hirggoppite; shemppoi qumappe aadhdhennee? Qassi bollai maayoppe aadhdhennee? 26Paalliya kafota xeellite; eti zerokkona; cakkokkona; gootaranka qolokkona; shin saluwan de7iya intte Aawai eta mizees; intte etappe keehi aadhdhekketii? 27Intte gidдон keehi qoppidi, ba geesaa bolli issi wara gujjanau danddayiyai oonee?

28“Aissi maayossi hirggeetii? Dembban de7iya ciishshati waani dicciyaakko, akeeki xeellite; eti daafurokkona woi puutto suqqokkona. 29SHin taani intteyyo odais; harai

atto, Solomoni hegaa keena bonchchettidaagaa gidiiddi, he ciishshatuppe issuwaagaa malaa maayibeenna. ³⁰SHin laafa ammanoi de7iyoogetoo, Xoossai, hachchi de7idi, wontto coociyaa taman eexxiya dembbaa maataa maizziyaagee, inttena etaagaappe aattidi waati maizzennee? ³¹Simmi, ‘Nuuni ai maanee? Woi ai uyanee? Woi ai maayanee?’ yaagidi hirggoppite. ³²Aissi giikko, he ubbabaa Xoossaa ammanennaageeti darissidi koyoosona; he ubbai inttena koshshiyoogaa saluwan de7iya intte Aawai erees. ³³SHin kasetidi, Xoossaa kawotettaanne a xillotettaa koyite; i intteyyo he ubbabaa immana. ³⁴Hegaa gishshau, wonttobau hirggoppite; aissi giikko, wonttoi bau hirggana; gallassa ubbaukka gidiya a huuphe waayee de7ees.

Hara Asaa Bolli Pirddanau Koshshenna

(Luqaasa 6:37-42)

7 ¹“Xoossai intte bolli pirddenna mala, intteikka haratu bolli pirddoppite. ²Aissi giikko, intte haratu bolli pirddiyoogaadan, Xoossai intte bolli pirddana; qassi intte haratuyyo immanau makkiyooban i intteyyo makkana. ³Ne aifiyan de7iya tuussaa be7akka; shin ne ishaa aifiyan de7iya suullaa aissi xeellai? ⁴Woi ne aifiyan tuussai de7ishin, neeni ne ishaa, ‘Taani ne aifiyaappe suullaa kessoo’ waanada gaanau danddayai? ⁵Laa ha lo77o milatiya iitau, kasetada ne aifiyaappe tuussaa kessargga; hegaappe guyyiyan, ne ishaa aifiyaappe suullaa kessanau geeshshada xeellana danddayaasa.

⁶“Geeshshabaa kanatuyyo immoppite; eti guyye simmidi, inttena saxxana. Qassi inqquwaa giyo intte al77o shuchchaa gudunttatu sintti oloppite; eti bantta tohuwan yedhdhana.

Woosaa Aifiyaa

(Luqaasa 11:9-13)

⁷“Woossite; intte ekkana. Koyite; intte demmana. Kare yiidi xeesite; intteyyo karee dooyettana. ⁸Aissi giikko, woossiya ubbai ekkana; koyiya urai demmana; qassi kare yiidi xeesiya urau karee dooyettana. ⁹Woi

intte giddon ba na7i, 'Oitta imma' giikko, shuchcha immiya aawu de7ii? ¹⁰Qassi, 'Mole imma' giikko, ayyo shooshsha immanee? ¹¹Intte iita gidiiddi, intte naatussi lo77obaa immiyoogaa erikko, yaatin, saluwan de7iya intte Aawai bana woossiyaageetussi lo77obaa waati darissidi immanddeeshsha!

¹²"Hegaa gishshau, hara asi intteyyo oottanau koyiyo ubbabaa inttekka asau oottite; aissi giikko, Muuse higgiiyaa birshshettainne hananabaa yootiyaageeti tamarissiyoogee hegaa.

Un77o Penggiyaabaa

(Luqaasa 13:24)

¹³"Un77o penggiyaara gelite. Aissi giikko, bashshau efiya penggee aaho; ogeekka woggaa. Hegaara geliya asaikka daro.

¹⁴"Aissi giikko, de7uwau efiya penggee un77o; ogeekka xuntta. Qassi hegaara biya asatikka amaridaageeta.

Mittai Ba Aifiyan Erettees

(Luqaasa 6:43-44)

¹⁵"Bolla baggaara dorssa milatidi, inttekko yiya wordduwaa hananabaa yootiyaageetuppe naagettite; shin tumaappe eti garssa baggaara wanggireellotu mala.* ¹⁶Eti aifiyo aifiyan intte eta erana; aguntti woine giyo turaa aife aifenna; gom77oreekka balase giyo mittaa aife aifenna. ¹⁷Hegaadankka, lo77o mitta ubbai lo77o aife aifees; shin iita mitti iita aife aifees. ¹⁸Lo77o mitti iita aife aifanau danddayenna; qassi iita mittikka lo77o aife aifanau

Wanggireellota (Mat 7:15)

danddayenna. ¹⁹Lo77o aife aifenna mitta ubbai qanxxettidi, taman yegettana. ²⁰Hegaa gishshau, intte eti aifiyo aifiyan eta erana.

²¹“Saluwan de7iya ta Aawai giidoogaa oottiya urai saluwaa gelanaappe attin, ‘Ta Godau, ta Godau’ giya ubbai gelenna. ²²He gallassi daro asai tana, ‘Nu Godau, nu Godau, nuuni ne sunttan hananabaa yootibookkonii? Ne sunttan xalaheta kessibookkonii? Qassi nuuni Xoossai oottiyo malaataa ne sunttan oottibookkonii?’ yaagana. ²³Taani he wode eta, ‘Taani inttena mulekka erikke; iitabaa oottiyaageeti intte ta matappe haakkite’ yaagana.

**SHuchchaa Bolli Woikka SHafiyaa Bolli Keexettida
Keettatu Leemisuwaa**

(Luqaasa 6:47-49)

²⁴“Hegaa gishshau, haggaa ta qaalaa siyidi oottiya ubbai shuchchan ba keettaa keexxida wozannaama asa mala. ²⁵Irai bukkii; di7oi di77iis; carkkoikka carkkidi, he keettaa sugiis. SHin keettai shuchchan keexettido gishshau kunddibeenna.

²⁶“Haggaa ta qaalaa siyidi oottenna asai ubbai, ba keettaa shafiyan keexxida eeyya asa mala. ²⁷Irai bukkii; di7oi di77iis; carkkoikka carkkidi, he keettaa sugin, keettai kunddiis. He keettai wolqqaama kunddettaa kunddiis” yaagiis.

²⁸Yesuusi ba haasayiyoogaa wurssido wode, asai i tamarissiyooگان garamettiis. ²⁹Aissi giikko, i eta tamarissiiiddi, higgiiyaa tamarissiyaageetudan gidennan, bau alaafetetta de7iyo asadan tamarissees.

Yesuusi Inchchirichchai Oiqqido Bitaniyaa Pattiis

(Marqqoosa 1:40-45; Luqaasa 5:12-16)

8 ¹Yesuusi deriyaappe wodhdhido wode, daro asai a kaalliis. ²Inchchirichchai oiqqido issi bitanee Yesuusakko yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Godau, neeni koyikko, tana pattanau danddayaasa” yaagiis.

³Yesuusi ba kushiyaa yeddidi, a bochchidi, “Taani koyais; paxa” yaagiis. Yaagin sohuwaarakka inchchirichchai

bitaniyaa yeddi aggiis. ⁴Yesuusi a, “Simmi haggaa ooyyoonne yootoppa; shin qeesiyaakko baada ne bollaa a bessa; neeni paxidoogaa asaa erissanau Muusee azazido yarshshuwaa yarshsha” yaagiis.

Yesuusi Mato Halaqaa Na7aa Pattiis

(Luqaasa 7:1-10)

⁵⁻⁶Yesuusi Qifirinaahooma katamaa gelido wode, issi mato halaqai akko yiidi, “Ta Godau, ta ashkkaraa asatettai silin, daro sahettiiddi, son zin77iis; hai pattarkkiishsha” yaagidi woossiis.

⁷Woossin Yesuusi, “Taani baada a pattana” yaagiis.

⁸SHin mato halaqai zaaridi yaagiis; “Ta Godau, nena ta soo gelissanau tau bessenna; shin neeni doona xalaalaa haasaya; ta ashkkarai paxana. ⁹Aissi giikko, taani taappe bollaara de7iyaageetuyyo haarettiya asa; qassi taappe garssaara wotaaddarati de7oosona. Taani issuwaa, ‘Ba’ giikko bees; qassi hinkkuwaa, ‘Haaya’ giikko yees; ta ashkkaraa, ‘Haggaa ootta’ giikko oottees” yaagiis.

¹⁰Yesuusi hegaa siyido wode garmettidi, bana kaalliya asaa hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa odais; taani haggaa mala ammanuwaa harai atto, Israa7eela biittanka be7abeikke. ¹¹Taani intteyyo odais; daro asai arshshoppenne arggoppe yiidi, Abrahaamaara, Yisaaqaaranne Yaaqoobaara saluwaa kawotettan issippe uttana. ¹²SHin kawotettan de7anau bessiyoo asai xumau kare olettana; hegan eti yeekkananne bantta achchaa garccana” yaagiis.

¹³Yesuusi mato halaqaa, “Ne soo ba; neeni ammanidoogaadan neeyyo hanana” yaagiis; yaagin mato halaqaa ashkkarai he saatenkka paxi aggiis.

Yesuusi Daro Asata Eta Harggiyaappe Pattiis

(Marqqoosa 1:29-34; Luqaasa 4:38-41)

¹⁴Yesuusi PHeexiroosa soo biidi, a bollotiyaa qoxonne misho harggada zin77idaaro be7iis. ¹⁵I kushiya i bochchin, qoxoinne mishoi o aggi bayiis; aggi bayin, a denddada ayyo oottaasu.

16-17 Sa7ai omariyo wode, asai xalaheti oiqqido daro asaa Yesuusakko ehiis; hananabaa yootiya Isiyaasi,

“I nu sahuwaa bau ekkiis;

qassi nu harggiyaakka tookkiis”

giidoogee polettana mala, Yesuusi tuna ayyaanata ba qaalan kessidi, harggida asa ubbaakka pattiis.

Yesuusa Kaalliyaageeta Gakkiya Metuwaa

(Luqaasa 9:57-62)

18 Yesuusi daro asai ba matan yuuyi aadhdhidi eqqidoogaa be7idi, abbaappe hefintti pinnana mala, ba erissiyo ashkkarata azaziis. 19 Higgiyaa tamarissiya issoi akko yiidi, “Tamarissiyaagoo, neeni biyoosaa ubbaa taani nena kaallana” yaagiis.

20 Yesuusi a, “Worakanatussi ollai de7ees; kafotussikka keettai de7ees; shin taani, Asa Na7ai, zin77ada shemppa ekkiiyoosikka tau baawa” yaagiis.

21 Qassi kaalliyaageetuppe issoi a, “Godau, taani kaseta baada ta aawaa moogoo?” yaagiis.

22 SHin Yesuusi a, “Neeni tana kaalla; haiqqidaageeti bantta haiqqidaageeta moogona” yaagiis.

Yesuusi Beetaa Co77u Oottiis

(Marqqoosa 4:35-41; Luqaasa 8:22-25)

23 Yesuusi wolwoluwan gelin, erissiyo ashkkarati aara biidosona. 24 Beetai wolwoluwaa kumana gakkanaashin, sohuwaara abban wolqqaama gotee denddiis; shin Yesuusi xiskkiis. 25 Erissiyo ashkkarati akko biidi, xiskkuwaappe denttidosona; denttidi a, “Godau, nuuni xayoos; nuna ashsharkkii” yaagidosona.

26 Yesuusi eta, “Ha ammanoi paccidoogeetoo, aissi yayyeetii?” yaagiis. Hegaappe guyyiyan denddidi, gotiyaanne beetaa aggite gin, goteenne beetai woppu giidosona.

27 Asai garamettidi, “Hagee laa harai atto, goteenne beetai azazettiyoogee aiba asee?” yaagiis.

Yesuusi Xalahee Oiqqido Naa77u Asata Pattiis*(Marqqoosa 5:1-20; Luqaasa 8:26-39)*

²⁸Yesuusi abbaappe hefinttan de7iya Gerggesenoona giyo biittaa pinniis; xalaheti oiqqido naa77u asati he biittan de7oosona; asa moogiyo gonggoluwaappe eti kiyidi, aara gaittidosona. Eti daro wolqqaama gidiyo gishshau, ooninne he ogiyaara aadhdhanau danddayibeenna. ²⁹Eti bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Xoossaa Na7au, nunanne nenanne aibee gattiyai? Wodee gakkennan nuna qaxxayanau yaadii?” yaagidosona.

³⁰Etappe haahuwan gudunttaa wudee heemettees.

³¹Xalaheti Yesuusa, “Neeni nuna kessanabaa gidikko, hini gudunttaa wudiyaa giddo yeddarkkii” yaagidi woossidosona.

³²Yesuusi eta, “Biite” gin eti bitaniyaappe kiyidi biidi, gudunttatun gelidosona. Gelin gudunttaa wudee ubbai kakaa huuphiyaara jaamiiddi, abban gelidi, meetetti bayiis.

³³Gudunttaa wudiyaa heemmiyaageeti baqatidi, katamaa biidosona; biidi xalaheti oiqqido asati hanidobaa ubbaa yootidosona. ³⁴Yootin kataman de7iya asai ubbai Yesuusaara gaittanau kiyiis; a be7ido wode, ba biittaappe baana mala woossiis.

Yesuusi Bollai Silido Bitaniyaa Pattiis*(Marqqoosa 2:1-12; Luqaasa 5:17-26)*

9¹Yesuusi wolwoluwan gelidi, abbaa pinnidi, ba katamaa biis. ²Amarida asati bollai silido issi bitaniyaa halan tookkidi, Yesuusakko ehiidosona; Yesuusi eta ammanuwaa be7idi, bollai silido bitaniyaa, “Ta na7au, yayyoppa; ne nagarai atto geetettiis” yaagiis.

³Yaagin higgiiyaa tamarissiyaageetuppe issooti issooti bantta wozanan, “Laa ha bitanee Xoossaa bolli iitabaa haasayeesittennee!” yaagidosona.

⁴Yesuusi eta qofaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte intte wozanan hegaadan iitabaa aissi qoppeetii? ⁵‘Ne nagarai atto geetettiis’ giyoogee mateeyye? Woi, ‘Dendda eqqada hemetta’ giyoogee matee? ⁶SHin sa7aa bollan nagara atto gaanau taayyo, Asa Na7aayyo, alaafetettai de7iyooqaa taani inttena erissana” yaagidi, hegaappe he

bollai silido bitaniyaa, “Dendda eqqa; yaatada ne halaa tookkada, ne soo ba” yaagiis.

⁷Yaagin silida bitanee denddi eqqidi, ba soo biis. ⁸SHin daro asai hegaa be7idi yayyiis; yayyidi asaayyo hagaa mala alaafetettaa immida Xoossaa galatiis.

Yesuusi Maatiyoosa Xeesiis

(Marqqoosa 2:13-17; Luqaasa 5:27-32)

⁹Yesuusi hegaara aadhdhiiddi, Maatiyoosa giyoogee giiraa giiriyoosan uttidaagaa demmidi a, “Tana kaalla” yaagiis.

Yaagin Maatiyoosi denddi eqqidi, a kaalliis.

¹⁰Yesuusi Maatiyoosa son qumaa maanau uttidaashin, giiraa ekkiya daro asatinne nagaranchchati yiidi, aaranne i erissiyi ashkkaratuura issippe uttidosona. ¹¹Issi issi Parisaaweti hegaa be7idi, Yesuusi erissiyi ashkkarata, “Inttena tamarissiyaagee giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura qumaa aissi issippe mii?” yaagidosona.

¹²SHin Yesuusi eti giyoogaa siyidi, “Hargganchchatussippe attin, payyatuyyo aakime koshshenna. ¹³SHin intte biidi, Xoossaa maxaafai, ‘Taani maarotettaa koyaisippe attin, yarshshuwaa koyikke’ giyoogee woigiyoogaakkonne erite; aissi giikko, taani nagaranchchata xeesanau yiidoogaappe attin, xillota xeesanau yabeikke” yaagiis.

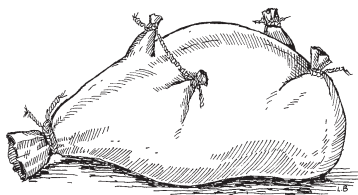
Xoomaabaa Oichchido Oishaa

(Marqqoosa 2:18-22; Luqaasa 5:33-39)

¹⁴He wode Yohaannisi erissiyi ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Nuuninne Parssaaweti xoomoos; shin neeni erissiyi ashkkarati aissi xoomokkonaa?” yaagidi a oichchidosona.

¹⁵Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Bullachchaa yiida asati machchiyo ekkiyaagee banttanaara de7ishin, kayyottanau danddayiyoona? Danddayokkona; shin machchiyo ekkiyaagaa eta matappe efaana wodee yaana; eti he wode xoomana.

¹⁶“Ceega maayo bolli ooratta woto wotti sikkiya asi baawa; aissi giikko, he wotoi maayuwaa peererettana; peerettaikka

Woine eessa ogorota (Mat 9:17)

kaseegaappe darana.
 17Ho77o woine eessa ceega
 ogoron naaqqiya asi baawa.
 SHin naaqqikko, he woiniyaa
 eessai ogoruwaa daakkana;
 baukka gukkana; ogoroikka
 moorettana. SHin, ho77o
 woine eessa ooratta ogoron
 naaqqeettes; naa77aikka
 moorettokkona” yaagiis.*

Yaa7iroosa Na7eebaanne Yesuusa Maayuwaa Bochchida Maccaaseebaa

(Marqqoosa 5:21-43; Luqaasa 8:40-56)

18Yesuusi etayyo hega odishin, Aihuda halaqatuppe
 issoi akko yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Ta na7iyaa ha77i
 haiqqaasu; shin neeni yaada ne kushiya i bolli wottarkkii;
 haiquwaappe a paxana” yaagiis.

19Yaagin Yesuusi denddidi, ba erissiyo ashkkaratuura
 issippe a kaallidi biis. 20Biishin tammanne naa77u
 laittaasappe doommidi, i bollaappe suuttai goggiyo issi
 maccaasiyaa guyyeera shiiqada, Yesuusa afalaa macaraa
 bochchaasu. 21Aissi giikko, a ba wozanan, “Taani a afalaa
 xalaalaa bochchikko paxana” yaagada qoppaasu.

22SHin Yesuusi simmidi o xeellidi, “Ta na7ee, yayyoppa;
 nena ne ammanoi pattiis” yaagiis. He sohuwaarakka
 maccaasiyaa paxa aggaasu.

23Yesuusi Aihuda halaqaa soo gakkido wode, yeehuwan
 dinkkiyaa punniya asaanne yeekkiya asaa be7idi, 24“Kare
 kiyite; guutta na7iyaa xiskkaasuppe attin, haiqqabeikku”
 yaagiis. Yaagin asai a bolli keehi miicciis. 25SHin daro asaa
 kare i kessidoogaappe guyyiyan, soo gelidi, na7ee kushiya
 oiqqiis; oiqqin na7iyaa dendda aggaasu. 26He odoi he biitta
 ubbaa gakkiiis.

Yesuusi Naa77u Qooqeta Pattiis

27Yesuusi hegaara aadhdhidi biishin, naa77u qooqeti
 bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7au, nuna
 maararkkii” yaagiididi a kaallidosona.

²⁸Yesuusi soo gelido wode, qooqeti akko yiidosona; yin Yesuusi eta, “Taani haggaa oottanau danddayiyoogaa ammaneetii?” yaagiis.

Eti, “Ee Godau” yaagidosona.

²⁹Hegaappe guyyiyan, Yesuusi eta aifiyaa bochchidi eta, “Intteyyo intte ammanuwaadan hano” yaagiis. ³⁰Eta aifee dooyetti aggiis; Yesuusi etayyo, “Haggaa ooyyoonne odoppite” yaagidi minttidi yootiis. ³¹SHin asati biidi, he biitta ubban Yesuusabaa odidosona.

Yesuusi Issi Duudiyaa Pattiis

³²Eti kiyidi biishin, amarida asati xalahee oiqqin duudida bitaniyaa Yesuusakko ehiidosona. ³³Yesuusi xalahiyaa kessidoogaappe guyyiyan, duude bitanee haasayiis. Asai, “Hagee oorattabaa; haggaa malabai Israa7eela biittan mulekka hanibeenna” yaagiis.

³⁴SHin Parisaaweti, “I xalahetu halaqaa wolqqan xalaheta kessees” yaagidosona.

Yesuusi Asaassi Qarettiis

³⁵Yesuusi eta Aihuda woosa keettatun tamarissiiddinne kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiiddi, qassi hargge ubbaappenne saho ubbaappe asa pattiiddi, wogga katamatuuninne qeeri katamatun ubban yuuyiis. ³⁶Daro asaa be7idi, heemmiya asi baina dorssadan asai hirggiyo gishshaunne asaa maaddiyaabi baina gishshau, asaayyo qarettiis. ³⁷Yaatiidi ba erissiyo ashkkarata, “Kattai daro; shin cakkiya asai guutta. ³⁸Simmi kattaa Godai kattaa cakkanau oosanchcha yeddana mala, a woossite” yaagiis.

Yesuusi Kiittido Tammanne Naa77u Asatubaa

(Marqqoosa 3:13-19; Luqaasa 6:12-16)

10 ¹Yesuusi ba tammanne naa77u erissiyo ashkkarata xeesidi, eti tuna ayyaanaa kessana mala, qassi hargge ubbaanne saho ubbaa pattana mala, etayyo maataa immiis. ²Yesuusi kiittido tammanne naa77atu

9:34 Mat 10:25; 12:24; Marq 3:22; Luq 11:15

9:35 Mat 4:23; Marq 1:39; Luq 4:44

9:36 Qod 27:17; 1Kaw 22:17; 2HanO 18:16; Hiz 34:5; Marq 6:34

9:37-38 Luq 10:2

sunttai, koiroogee PHeexiroosa giyo Simoonanne a ishaa Inddiraasa, Zabddiyoosa naata ishannta, Yaaqoobanne Yohaannisa, ³Piliphphoosanne Barttalamoosa, Toomaasanne giiraa ekkiya Maatiyoosa, Ilppiyoosa na7aa Yaaqoobanne Taaddiyoosa giyo Libddiyoosa; ⁴ba biittau mishettiya Simoonanne Yesuusa aattidi immida Asqqorootu Yihudaa.

Yesuusi Kiittido Tammanne Naa77ati

Tamaarissanau Kiitettidosona

(Marqqoosa 6:7-13; Luqaasa 9:1-6)

⁵Yesuusi ha tammanne naa77ata hagaadan yaagidi kiittiis; “Aihuda gidenna asaa biitti booppite; qassi Samaaretu katamaakka geloppite; ⁶heгаа gishshaa bayida dorssaakko, Israa7eela asaakko biite. ⁷Biidi, ‘Saluwaa kawotettai matattiis’ yaagidi yootite. ⁸Hargganchchata pattite; haiqqidaageeta haiquwaappe denttite; inchchirichchai oiqqidoogeetakka pattite; xalahetakka kessite. Intte coo ekkideta; coo immite. ⁹Worqqa woi bira woi santtime intte kiisiyan oiqqoppite; ¹⁰woi ogiyau qarcciita, woi naa77antto qole, woi caamma woi xam77a oiqqoppite. Aissi giikko, oosanchchau koshshiyaabaa immanau bessees.

¹¹“Intte geliyo kataman woi qeeri kataman ubban inttena mokkanau ufaiittiyai oonakkonne akeekan xomoosite; intte hegaappe kiyana gakkanaashin, aagan uttite. ¹²Qassi soo geliiddi sarotite. ¹³He keettan de7iya asai inttena mokiikko, intte sarotido sarotai eta gakko. SHin eti inttena mokiikkannan ixikko, intte sarotido sarotai intteyyo guyye simmo. ¹⁴Qassi issi issi keettai woi katamai inttena mokiikkannan woi intte yootiyoobaa siyennan ixikko, he keettaappe woi he katamaappe kiyiiddi, intte tohuwaappe buhiyaa shocite. ¹⁵Taani intteyyo tumaa odais; Xoossai pirddaa gallassi he katamaa asatuppe, Sadooma katamaa asaunne Gamooraa katamaa asau pirddaa kehissana.

Godai Yaanaappe Kasetidi, Yedetainne Metoi Hanana

(Marqqoosa 13:9-13; Luqaasa 21:12-17)

¹⁶“Be7ite! Taani inttena dorssaa wanggireello giddo yeddiyoogaadan yeddais. Hegaa gishshau, shooshshadan

cincca gidite; qassi haraphphedan, ashkke gidite. ¹⁷SHin asappe naagettite. Aissi giikko, asi inttena pirda keettau aattidi immana; qassi ba Aihuda woosa keettatunkka inttena lissuwan garafana. ¹⁸Deriyaa haariyaageetu sinttaaninne kawotu sinttan ta gishshau intte eqqidi, etassinne Aihuda gidenna asaassi wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootana. ¹⁹SHin eti inttena pirdau aattiyo wode, intte haasayanabaa he saatiyan Xoossai intteyyo immiyo gishshau, intte gaanabaunne woi woigi haasayanaakkonne hirggoppite. ²⁰Aissi giikko, inttenan de7idi haasaiyai intte Aawaa Geeshsha Ayyaanaa gidiyoogaappe attin, haasaiyaageeti inttena gidekketa.

²¹“Ishai ba ishaa, aawai ba na7aa worissana; naati bantta aawatu bollinne bantta aayetu bolli denddidi, eta worissana. ²²Qassi asai ubbai inttena ta sunntaa gishshau ixkana; shin wurssettai gakkanaashin gencciyaagee attana. ²³Eti inttena issi katamaappe yedettikko, hara katamaa baqatite. Aissi giikko, taani intteyyo tumaa gais; taani, Asa Na7ai, yaana gakkanaashin, intte intte oosuwa Israa7eela katama ubban ootti wurssekketa.

²⁴“Tamaariyaagee bana tamarissiyaagaappe darenna; ashkkaraikka ba godaappe darenna. ²⁵Tamaariyaagee bana tamarissiyaagaa keeni gidiyoogee, ashkkaraikka ba godaa keeni gidiyoogee au gidana; eti keettaawaa Bi7eeli-Zeebula giidi xeesikko, a so asaa ai keenaa mooridi xeesaneeshsha!

Oossi Yayyanau Bessiyaakko

(Luqaasa 12:2-7)

²⁶“Simmi asassi yayyoppite; aissi giikko, gentti wottidobai qoncciyaa kiyennan attenna; qottidobaikka erettennan attenna. ²⁷Taani intteyyo xuman odiyoobaa poo7uwan haasayite; intteyyo haittan saasukkidi odidobaa, keettaa huuphiyan awaajjite. ²⁸Ashuwaa woriyaageetuyyo yayyoppite; eti shemppuwaa woranau danddayokkona. SHin shemppuwaanne ashuwaa gaannabiyan xaissanau

10:16 Luq 10:3 10:17-20 Marq 13:9-11; Luq 12:11-12; 21:12-15

10:21 Marq 13:12; Luq 21:16 10:22 Mat 24:9,13; Marq 13:13; Luq 21:17

10:24 Luq 6:40; Yoh 13:16; 15:20

10:25 Mat 9:34; 12:24; Marq 3:22; Luq 11:15 10:26 Marq 4:22; Luq 8:17

danddayiya Xoossaassi yayyite. ²⁹Naa77u siine kafoti bakkannan baizettokkonaayye? Intte Aawai gaana xayikko, he siine kafotuppe issinniyaakka sa7an wodhdhukku. ³⁰SHin harai atto, intte huuphiyan de7iya binnaana ubbaikka qoodan de7ees. ³¹Simmi yayyoppite; daro siine kafotuppe intte aadhdheeta.

Kiristtoosabaa Markkattanau Bessees

(Luqaasa 12:8-9)

³²“Hegaa gishshau, asa sinttan tabaa markkattiya ooyyo gidikkonne, taanikka saluwan de7iya ta Aawaa sinttan markkattana; ³³shin asa sinttan tana kaddiya oonanne taanikka qassi saluwan de7iya ta Aawaa sinttan a kaddana.

³⁴“Taani sa7aassi sarotettaa ehaanau yiidobaa inttessi milatoppo; taani tooraa ehaanau yiidoogaappe attin, sarotettaa ehaanau yabeikke. ³⁵Aissi giikko, taani na7aa a aawaappe, na7iyo i aayeeppe, na7aa machchiyookka i bolloteeppe shaakkanau yaas; ³⁶asassi morkketi a so asata gidana.

³⁷“Ba aawaa woi ba aayyiyo taappe aattidi siiqiyaagee tabaa gidanau bessenna; ba attuma na7a woi ba macca na7iyo taappe aattidi siiqiyaagee tabaa gidanau bessenna. ³⁸Ba masqqaliyaa tookkidi, ta geeduwaa kaallennaagee tabaa gidanau bessenna. ³⁹Ba shemppuwaa ashshiyaagee bashshana; shin ta gishshau ba shemppuwaa bashshiyaagee ashshana.

⁴⁰“Inttena mokkiyaagee tana mokkees; qassi tana mokkiyaagee tana kiittidaagaa mokkees. ⁴¹Hananabaa yootiyaagaa hananabaa yootiyaagaa sunttan mokkiyaagee, hananabaa yootiyaagaa woiuwaa aara shaakkana; qassi xilluwaa xilluwaa sunttan mokkiyaagee, xilluwaa woiuwaa aara shaakkana. ⁴²Ooninne ha ta erissiyo ashkkaratuppe guuxxiya issuwau tana kaalliyaagee a gidiyo gishshau, harai atto bule haatta xalaalaa uyanau immikkokka, taani intteyyo tumaa gais; i ba woiuwaa ekkana” yaagiis.

Xammaqiya Yohaannisappe Kiitettida Asata

(Luqaasa 7:18-35)

11 ¹Yesuusi ba tammanne naa77u erissiyo ashkkarata azaziyoogaa polido wode, hegaappe denddidi, katamatun tamarissanaunne yootanau biis.

²Xammaqiya Yohaannisi qasho keettan de7iiddi, Yesuusi oottidobaa siyidi, ba erissiyo ashkkaratuppe akko kiittidi, ³“Yaanaagee neneeyye? Woi nuuni haraa naagane?” yaagidi oichchiis.

⁴Oichchin Yesuusi zaaridi, etayyo hagaadan yaagiis; “Biidi intte be7iyooqaanne siyiyoogaa Yohaannisau yootite; ⁵qooqeti xeelloosona; wobbeti hemettoosona; inchchirichchai oiqqidoogeeti paxoosona; tulleti siyoosona; haiqqidaageeti denddoosona; hiyyeesati wonggeliyaa mishiraachchuwaa siyoosona. ⁶Tana sirennu urai anjjettidaagaa” yaagiis.

⁷Yohaannisi erissiyo ashkkarati guyye simmidi biishin, Yesuusi Yohaannisabaa shiiqida asaassi hagaadan yaagidi haasayiis; “Ai be7anau bazzo kiyidetii? Carkkoi qaattiyo shombboquwaa be7anau kiyidetiyye? ⁸Yaatin, ai be7anau kiyidetii? Lo77iya maayuwaa maayida bitaniyaa be7anau kiyidetiyye? Lo77iya maayuwaa maayiyaageeti kawotu keettan de7oosona. ⁹Yaatin, ai be7anau kiyidetii? Hananabaa yootiyaagaa be7anau kiyidetii? Ee, taani intteyyo odais; hananabaa yootiyaagaappekka aadhdhiyaagaa be7ideta. ¹⁰Aissi giikko, Xoossaa maxaafan, ‘Xoossai, “Be7a, ta kiittiyoogaa taani neeppe sinttau yeddana.

I neeyyo ogiyaa kessana” yaagees’ geetettidi Yohaannisabai xaafettiis. ¹¹Taani intteyyo tumaa odais; aayee uluwaappe yelettida asa ubban Xammaqiya Yohaannisappe aadhdhiya ooninne de7ibeenna; shin saluwaa kawotettan ubbaappe laafiyaageekka appe aadhdhana. ¹²Xammaqiya Yohaannisa wodiyaappe doommidi, hachchi gakkanaashin, saluwaa kawotettai daro naaqqettes; wolqqaama asati wolqqan a ekkoosona. ¹³Aissi giikko, hananabaa yootiya ubbatinne Muuse

higgee Yohaannisa wode gakkanaashin, kawotettaabaa haasayidosona; ¹⁴intte eta kiitaa ammananabaa gidikko, yaana giido Eelaasi ha Yohaannisa. ¹⁵Simmi siyiya haitti de7iyoogee siyo!

¹⁶“SHin taani ha wodiya asaa aibiira leemisoo? Eti qocan uttiya naata milatoosona; eti bantta laggeta xeesidi, ¹⁷Nuuni intteyyo cachcha zaiyyaa punnida; shin duribeekketa; yeeho yettaakka kessida; shin yeekkibeekketa’ yaagoosona. ¹⁸Aissi giikko, Yohaannisi xoomiiddinne woine eessa uyennan yin eti, ‘A bolli xalahee de7ees’ yaagidosona. ¹⁹Taani, Asa Na7ai, maddanne uyaidda yin, eti tana, ‘Ha yoraanne woine eessaa uyiyaagaa be7ite; giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura siiqettes’ yaagoosona; shin Xoossaa aadhdhida eratettai ba oosuwan tuma gididi beettees” yaagiis.

Ammanennan Ixxido Gishshau Walasettida Katamata

(Luqaasa 10:13-15)

²⁰Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba malaataappe dariya baggaa oottido katamatun de7iya asai bantta nagaraappe simmibeenna gishshau, eta hagaadan yaagidi, boruwaa doommiis; ²¹“Koraaziine katamau, neeyyo aayye7ana; Beetasaida katamau, neeyyookka aayye7ana; aissi giikko, intte bolli Xoossai oottido malaatai Xiirsoosa katamaaninne Sidoona kataman oosettidobaa gidiyaakko, eti waaruwaa maayidi, bidinttaa tisttettidi, beni bantta nagaraappe simmanaagaa shin, ²²taani intteyyo odais; pirddaa gallassi Xoossai intteppe Xiirsoosa katamaunne Sidoona katamau pirddaa kehissana. ²³Qassi Qifirinaahooma katamau, neeni saluwaa pude xoqqu gaanau koyadii? Neeni Si7ooliyaa duge yegettana; aissi giikko, ne bolli Xoossai oottido malaatai Sadooma kataman oosettidobaa gidiyaakko, Sadooma katamai hachchi gakkanaassikka de7anaagaa shin, ²⁴taani intteyyo odais; pirddaa gallassi Xoossai neeppe Sadoomayyo pirddaa kehissana” yaagiis.

11:12-13 Luq 16:16 **11:14** Milk 4:5; Mat 17:10-13; Marq 9:11-13

11:21 Isiy 23:1-18; Hiz 26:1—28:26; Yu7e 3:4-8; Amox 1:9-10; Zakk 9:2-4

11:23 Isiy 14:13-15; Dom 19:24-28 **11:24** Mat 10:15; Luq 10:12

Kiristtoosan SHemppuwaa Demmiyoogaa*(Luqaasa 10:21-22)*

²⁵Yesuusi he wode zaaridi, hagaadan yaagiis; “Ta Aawau, saluwaa sa7aa Godau, neeni haga aadhdhida eranchchatuppenne akeekanchchatuppe genttada, erenna naatussi qonccissido gishshau, nena galatais; ²⁶ee ta Aawau, aissi giikko, hagee ne shenedan oosettiis.

²⁷“Ta Aawai taassi ubbabaa immiis; Aawaappe harai Na7aa erenna; Na7aappenne Na7ai Aawaa bessanau koyiyo asatuppe attin, harai Aawaa erenna.

²⁸“Daafuranchchatoo, deexuwaa tookkiyaageetoo, ubbatii taakko haa yiite; taani inttena shemppissana.

²⁹Taani ashkkenne wozanappe kauyyiyaagaa gidido gishshau, ta qambbaran waaxettite; taappe tamarite; intte shemppuwaukka intte shemppo demmana. ³⁰Aissi giikko, ta qambbarai giiga; qassi taani inttena toossidoogekka kaushsha” yaagiis.

Sambbataabaa Oichchido Oishata*(Marqqoosa 2:23-28; Luqaasa 6:1-5)*

12 ¹Yesuusi he wode Sambbata gallassi, tiya bangga gidloora aadhdhees. Aadhdhishin i erissiyo ashkkarati namisettidi, tiya bangga duuttidi, muussaa doommidosona. ²SHin Parisaaweti hegaa be7idi Yesuusa, “Be7a, ne erissiyo ashkkarati Sambbata gallassi oottanau higge gidennabaa oottoosona” yaagidosona.

³SHin Yesuusi etassi hagaadan yaagiis; “Daawitinne aara de7iyaageeti namisettido wode, Daawiti oottidobaa nabbabibeekketii? ⁴Daawiti Xoossaa keettaa gelidi, qeesetu xalaalai maanaappe attin, inne aara de7iyaageeti maanau higge gidennaagaa Xoossaassi yarshshido oittaa miidi, banaara de7iyaageetussikka immiis. ⁵Woi Sambbata ubban Beeta Maqidasiyan de7iya qeeseti Sambbataa higgiiyaa mooriyoogaa, qassi menttidi eti borettennaagaa Muuse higgiiyan nabbabibeekketii? ⁶SHin taani intteyyo odais; Beeta Maqidasiyaappe aadhdhiyaagee hagan de7ees.

⁷Xoossaa maxaafai, ‘Taani maarotettaa koyaisippe attin, yarshshuwaa koyikke’ giyoogee woigiyoogaakko intte eriyaakko, nagari bainna asa bolli pirddekketa. ⁸Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, Sambbataa Godaa” yaagiis.

Kushee Silido Bitanee Paxiis

(*Marqqoosa 3:1-6; Luqaasa 6:6-11*)

⁹Yesuusi hegaappe denddidi, Aihuda woosa keettaa biis. ¹⁰Hegan kushee gunddido issi bitanee de7ees; Yesuusa mootana koyiya asati, “Sambbatan, pattiyoogee higgee?” yaagidi a oichchidosona.

¹¹Oichchin Yesuusi eta, “Intte gidдон issi dorssi de7iyo urai, he dorssai Sambbata gallassi aafuwan kunddikko, oiqqidi kessennai oonee? ¹²Yaatin, asi dorssappe waani keehi darennee! Hegaa gishshau, Sambbata gallassi lo77obaa oottiyoogee higge” yaagiis. ¹³Hegaappe guyyiyan bitaniyaa, “Ne kushiya pididi ootta” yaagin bitanee pididi oottin, a kushee hinkko kushiyaadankka paxi aggiis. ¹⁴SHin Parisaaweti kare kiyidi, Yesuusa waati woranaakko maqettidosona.

Xoossai Doorido Ashkkaraa

¹⁵SHin Yesuusi eta zoretaa eridi, he sohuwaappe aggididi biishin, daro asai a kaalliis; harggida ubbaa pattiis. ¹⁶⁻¹⁷Xoossai hananabaa yootiya Isiyaasa baggaara giidoogee polettana mala, Yesuusi asatuyyo, “Tabaa hara asassi yootoppite” yaagiis. ¹⁸Xoossai Isiyaasa baggaara hagaadan yaagiis;

“Taani doorido ta ashkkarai,
taani siiqiyo, tana ufaissiyaagee hageeho.
Taani ta Ayyaanaa
a bolli wottana.

I suure pirddaa Aihuda gidenna asa ubbau yootana.

¹⁹I palamettenna; woi wocamenna.

Ba qaalaakka ogiyan sissenna.

²⁰Suure pirddaa i xoonissana gakkanaassi,
dincsettida shombboquwaa menttenna;
qassi cuwattiya muqaaddaakka i toissenna.

21 Aihuda gidenna asai ubbai an ammanana” yaagiis.

Yesuusabaanne Bi7eeli-Zeebulabaa

(Marqqoosa 3:20-30; Luqaasa 11:14-23)

22 Hegaappe guyyiyan, amarida asati xalahee oiqqin duudida issi qooqe bitaniyaa Yesuusakko ehiidosona; Yesuusi he duude bitaniyaa pattidi, haasayissiisinne a aifiyaakka xeelissiisi. 23 Asai ubbai garamettidi, “Laa hagee Daawita na7a gidanddeeshsha?” yaagiis.

24 SHin Parisaaweti hegaa siyidi, “Ha bitanee xalahetu halaqai Bi7eeli-Zeebuli baayyo wolqqaa immiin, xalaheta kessees” yaagidosona.

25 SHin Yesuusi eta qofaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Ba giddon shaakettiya kawotetta ubbai xayana; qassi ba giddon shaakettiya katamai woi keetta asaikka eqqenna. 26 Qassi Seexaanai Seexaanaa kessiyaabaa gidikko, ba giddon shaakettiis; yaatin, a kawotettai waanidi eqqanee? 27 Tau Bi7eeli-Zeebuli wolqqaa immiin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko, intte asau wolqqaa ooni immiin xalaheta kessanee? Hegaa gishshau, eti intte bolli pirddana. 28 SHin Xoossaa Geeshsha Ayyaanai tau wolqqaa immiin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko, simmi Xoossaa kawotettai inttekko yiichchiis.

29 “Woi asi kasetidi, wolqqaama asa qachchennan de7iiddi, a keettaa gelidi, a miishshaa bonqqanau waanidi danddayii? Qachchidoogaappe guyyiyan, a keettaa bonqqana danddayees.

30 “Ta bagga gidenna urai tabaa ixxees; qassi tanaara issippe shiishshennaagee laalees. 31 Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; Xoossai asayyo ai nagara gidinkka, qassi ai cashsha gidinkka atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa cayidaagaayyo atto geenna. 32 Ta bolli, Asa Na7aa bolli, iitabaa haasayiya o nagaraanne Xoossai atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa bolli iitabaa haasayiya o nagaraanne sa7an gidin, saluwan gidin, Xoossai atto geenna.

Lo77o Mittai Ba Aifiyan Erettees

(Luqaasa 6:43-45)

33 “Lo77o aifiyaa demmanau lo77o mittaa dichchana bessees; iita mittaa intte dichchikko, iita aifiyaa

demmana; aissi giikko, mittai erettiyoi ba aifiyo aifiyaana. ³⁴SHooshshatoo, intte iita gidiiddi, waatidi lo77obaa haasayanau danddayeetii? Aissi giikko, doonai wozana gidдон kumidabaa haasayeese. ³⁵Lo77o asi ba lo77o minjjaappe lo77obaa kessees; qassi iita asi ba iita minjjaappe iitabaa kessees. ³⁶Taani intteyyo odais; asi ba haasayido pattenaa haasaya ubbau pirddaa gallassi zaaro immana. ³⁷Aissi giikko, ne haasayai nena xillissana; woi ne haasayai ne bolli pirddana” yaagiis.

Malaata Oottin Be7anau SHiiqida Oishaa

(Marqqaosa 8:11-12; Luqaasa 11:29-32)

³⁸Hegaappe guyyiyan, higgiiyaa tamarissiya issi issi asatinne Parisaaweti zaaridi Yesuusa, “Tamarissiyaagoo, neeni malaata oottishin, nuuni be7anau koyoos” yaagidosona.

³⁹SHin i zaaridi, etayyo hagaadan yaagiis; “Ha wodiyaasai iitai, Xoossau ammanettennaagee, malaata koyees; hananabaa yootiya Yoonasa malaataappe attin, hara malaati au imettenna. ⁴⁰Yoonasi gita moliyaa uluwan heezzu gallassanne heezzu qammaa de7idoogaadan, taani, Asa Na7aikka, biitta gidдон heezzu gallassanne heezzu qammaa de7ana. ⁴¹Nanawe asai Yoonasi yootidoogan bantta nagaraappe simmido gishshau, pirddaa gallassi denddidi, inttena mootana; be7ite, Yoonasappe aadhdhiyaagee hagan de7ees. ⁴²Tohossa bagga biittaa kawiyaa Solomona aadhdhida eratettaa siyanau sa7aa gaxaappe yiido gishshau, pirddaa gallassi denddada, inttena mootana; be7ite, Solomonappekka aadhdhiyaagee hagan de7ees.

Tuna Ayyaanai Asaa Bolli Simmidi Geliyoogaa

(Luqaasa 11:24-26)

⁴³“Tuna ayyaanai asaappe kiyido wode, baayyo shemppiyoosaa koyiiddi, haatti bainnasaara aadhdhees; shin demmenna. ⁴⁴He wode, ‘Taani aggada yiido ta

12:33 Mat 7:20; Luq 6:44 12:34 Mat 3:7; 23:33; 15:18; Luq 3:7; 6:45

12:38 Mat 16:1; Marq 8:11; Luq 11:16 12:39 Mat 16:4; Marq 8:12

12:40 Yona 1:17 12:41 Yona 3:5 12:42 1Kaw 10:1-10; 2HanO 9:1-12

keettaa simmana' yaagees; simmidi yiyo wode, keettai mela de7iyaagaanne pitetti geeyidi, giigi uttidaagaa demmees. ⁴⁵Hegaappe guyyiyan, biidi baappe iitiya laappun hara ayyaanata ehees; he ayyaanati gelidi, hegan de7oosona. He bitaniyaa de7oi kaseegaappe guyyeegee keehi iitees. Ha wodiyaa iita asaukka qassi hegaadan hanana" yaagiis.

Yesuusa Aayyiyoonne A Ishantta

(Marqqoosa 3:31-35; Luqaasa 8:19-21)

⁴⁶Yesuusi daro asaayyo haasayishin, a aayyiyaanne a ishantti aara haasayanau koyidi, karen eqqidosa. ⁴⁷Issoi a, "Ne aayyiyaanne ne ishantti nenaara haasayanau koyidi, karen eqqidosa" yaagiis.

⁴⁸SHin Yesuusi zaaridi, "Ta aayyiya oonee? Ta ishantti oonee?" yaagiis. ⁴⁹Ba kushiyan ba erissiyo ashkkaratukko malaatidi, "Be7ite, ta aayyiyaanne ta ishantti hageetihona. ⁵⁰Aissi giikko, saluwan de7iya ta Aawai koyiyoobaa oottiya ubbai, ta isha ta michchonne ta aayo" yaagiis.

Zeriyaagaa Leemisuwaa

(Marqqoosa 4:1-9; Luqaasa 8:4-8)

13 ¹Yesuusi he gallassi sooppe kiyidi, abbaa lanqqiyan uttiis. ²Keehi daro asai ba lanqqiyan yuuyi aadhdhidi shiiqettin, wolwoluwaa giddo gelidi uttiis; asai ubbai abbaa lanqqiyan eqqiis. ³Asaassi leemisuwan darobaa hagaadan yaagidi yootiis; "Issi bitanee zerettaa zeraana kiyiis. ⁴I zerishin, issi issi zerettaa ogiyaa doonan wodhdhiis; wodhdhidaagaa kafoi yiidi miis. ⁵Qassi issi issi zerettaa guutta biittai de7iyo shuchchaa anccuwaa bolli wodhdhiis; daro biittai baina gishshau, he zerettaa sohuwaara mokkiis. ⁶SHin awai kiyido wode carshshai shulliis; adussa xaphuwaa yeddibeenna gishshau meli bayiis. ⁷Issi issi zerettaa aguntta gidдон wodhdhiis; wodhdhidi morkidaagaa agunttai diccidi cuulliis. ⁸Issi issi zerettaa aradda biittan wodhdhidi mokkiis; issoi xeetu aifiyaa, issoi usuppun tammaa, issoi hasttamaa aifiis. ⁹Siyyo haitti de7iyo urai siyo!" yaagiis.

Yesuusi Leemisuwan Yootido Gaasuwa*(Marqqoosa 4:10-12; Luqaasa 8:9-10)*

¹⁰Erissiyo ashkkarati Yesuusakko shiiqidi, “Neeni aissi etassi leemisuwan odai?” yaagidosona.

¹¹Yesuusi zaaridi, etassi hagaadan yaagiis; “Inttessi saluwaa kawotettaa xuuraa erai imettiis; shin etassi imettibeenna. ¹²Aissi giikko, de7iyoo gau gujettana; au darana; shin bainnaagaappe harai atto, he de7iyaageekka ekettiichhana. ¹³Taani eti xeelliiddi demmenna gishshaunne siyiiddikka siyenna gishshau, woi qassi eti akeekenna gishshaunne etau leemisuwan odais.

¹⁴“Isiyaasi etabaa hananabaa yootidoo gee polettees; hananabaa yootidoo gee haga;

‘Intte sissaa siyana; shin intteyyo gelenna;
intte xeeluwaa xeellana; shin be7ekketa.

¹⁵Aissi giikko, ha asaa wozanai dammiis;
bantta haittaa tulissidosona; bantta aifiyaakka qilimmidosona.

Hegee bainnaakko, eti bantta aifiyan be7ana;
bantta haittan siyana;

bantta wozanankka akekana;
eti taakko, Xoossaakko simmana;
taanikka eta pattana, shin attiis’

yaagees.

¹⁶“SHin intte aiffee xeelliyo gishshaunne intte haittaikka siyiyo gishshau, intte anjjettidaageeta. ¹⁷Taani intteyyo tumaa odais; hananabaa yootiya darotinne xilloti intte be7iyoo gaa be7anau amottidosona; shin be7ibookkona. Intte siyiyo gaa siyanau amottidosona; shin siyibookkona.

Yesuusi Zeriyaagaa Leemisuwaa Birshshettaa Odiis*(Marqqoosa 4:13-20; Luqaasa 8:11-15)*

¹⁸“Simmi kattaa zeriyaagaa leemisuwaa birshshettai giyoogaa siyite. ¹⁹Kawotettaa qaalaa siyidi, akeekenna ooninne ogiyaa doonan wodhdhida zerettaa mala; xalahe halaqai yiidi, eta wozanan zerettidaagaa maxirgees. ²⁰SHuchchaa ancooi de7iyo biittan

wodhdhida zerettai qaala siyidi, sohuwaara ufaissan ekkiaageeta milatees. ²¹SHin hegee ha77issau de7iyoo gaappe attin, aani xaphoi baawa; qaala gaasuwan waayee woi yedetai yiyo wode, sohuwaara xubetti aggees. ²²Qassi aguntta gidдон wodhdhidaagee qaala siyiyaagaa milatees; shin ha sa7aa de7uwau hirggiyoogeenne durretta siiqiyoogee qaala cuulles; cuullin he zerettai aifennan atti aggees. ²³Aradda biittan zerettidaagee qaala siyidi, akeekiya asa milatees; yaatidi aifees; issoi xeetaa, issoi usuppun tammaa issoi hasttamaa aifees” yaagiis.

Zardduwaa Leemisuwaa

²⁴Yesuusi etayyo hara leemisuwaa hagaadan yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettai ba goshshan lo77o zerettaa zerida bitaniyaa milatees. ²⁵SHin qammi asai xiskkiichchidaashin, a morkkee yiidi, gisttiyaa zeridoogaa bolli zardduwaa zeridi biis. ²⁶SHin gisttee morkkidi, aifido wode, zarddoikka a gidдон beettiis.

²⁷“A ashkkarati akko yiidi, ‘Godau, neeni ne goshshan lo77o zerettaa zerabeikkii? Yaatin, zarddoi auppe yiidee?’ yaagidosona.

²⁸“Yaagin Godai, ‘Hegaa morkkee oottiis’ yaagiis.

“Ashkkarati, ‘Nuuni biidi shoddanaagaa dosai?’ yaagidosona.

²⁹“SHin i, ‘CHii, zardduwaa intte shoddiiddi, gisttiyaara shoddana. ³⁰Bochchoppite; cakkiyo wodee gakkanaashin, issippe diccona. Cakkiyo wodee gakkina, taani cakkiyaageeta, kasetidi zardduwaa maxite; maxidi taman xuugganau mirqqiyan mirqqiyan qachchite; shin gisttiyaa ta gootaran qolite’ gaana” yaagiis.

Sanaafice Giyo Mittee Zerettaa Leemisuwaa

(*Marqqoosa 4:30-32; Luqaasa 13:18-19*)

³¹Yesuusi etayyo hara leemisuwaa yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettai sanaafici giyo qii mittee aifiyo milatees; he mittee aifiyo asi ekkidi, ba goshshan zeriis. ³²He zerettiyaa zeretta ubbaappe guuxxausu; shin diccido wode, hara ataakiltte ubbaappe gitatausu; kafoi yiidi, i tashiyan keexxiyoogaa keena gita mitta gidausu” yaagiis.

Irshshuwaa Leemisuwaa*(Luqaasa 13:20-21)*

³³Qassikka Yesuusi hara leemisuwaa etau yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettai issi mishiriyaa heezzu kere xiilliyaa ekkada, munaqqido munaqai ubbai denddana gakkanaassi, aani tigido irshshuwaa milatees” yaagiis.

Yesuusi Leemisuwan Tamaarissido Gaasuwaa*(Marqoosa 4:33-34)*

³⁴⁻³⁵Yesuusi asau he ubbaa leemisuwan odiis; leemisoi bannan i issibaakka odenna; hananabaa yootiyaagee,

“Taani etayyo haasayiyo wode
leemisuwan haasayais.

Sa7ai merettoosappe doommidi
geemmida yohota odais”
giidoogee polettana mala, hegaa i odiis.

Yesuusi Zardduwaa Leemisuwaa Birshshettaa Odiis

³⁶Hegaappe guyyiyan, Yesuusi asaa yeggi bayidi, soo geliis; erissiyo ashkkarati akko biidi, “Goshshan de7iya zardduwaa leemisuwaa birshshettaa nuuyyo oda” yaagidosona.

³⁷Yaagin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Lo77o zerettaa zeriyaagee tana Asa Na7aa. ³⁸Goshshai sa7aa; lo77o zerettaa kawotettaa asaa; zarddoi xalahe halaqaa asaa. ³⁹Zardduwaa zerida morkkee xalahe halaqaa; cakkiyo wodee, wodiya wurssettaa; qassi cakkiyaageeti kiitanchchata.

⁴⁰“Hegaa gishshau, zardduwaa maxidi, taman xuuggiyoogaadan, wodiya wurssettan hegaa mala gidana.

⁴¹Taani, Asa Na7ai, ta kiitanchchata kiittana; eti ta kawotettaa gidon xube gidiya ubbaanne iitabaa oottiyaageeta shiishshana.

⁴²SHiishshidi to77enna taman olana; hegan eti yeekkana; qassi achchaa garccana. ⁴³He wode xilloti bantta aawaa kawotettan awa aifiyaadan poo7ana. Siyiya haitti de7iyo urai siyo!

Moogido Miishshaa Leemisuwaa

⁴⁴“Saluwaa kawotettai goshshan moogido miishsha milatees; issi bitanee he miishshaa demmidi, zaarettidi

moogiis; daro ufaittiiddi biidi, baayyo de7iyaabaa ubbaa baizzidi, he goshshaa shammiis.

Inquwaa Giyo Daro Al77o SHuchchaa Leemisuwaa

45“Qassi saluwaa kawotettai inquwaa giyo daro al77o shuchchaa koyiya zal77anchchaa milatees. 46He zal77anchchai daro al77o inquwaa demmidi, biidi baayyo de7iyaabaa ubbaa baizzidi, a shammiis.

Gitiyaa Leemisuwaa

47“Qassi saluwaa kawotettai ubba qommo moliyaa oiqqiya abban yeggido gitiyaa milatees. 48Molee gitiyaa kumido wode, moliyaa oiqqiya asati abbaappe gaxaa kessidi uttidosona; uttidi lo77o moliyaa qoridi, keeshiyan yeggidosona; shin iita moliyaa wora olidosona. 49Wodiyaawurssettan hegaadan hanana; kiitanchchati yiidi, nagaranchchata xillotu giddoppe qoridi, 50to77enna taman olana; hegan eti yeekkana; qassi achchaa garccana.

51“Hagee ubbai intteyyo gelidee?” yaagidi eta oichchiis. Eti, “Ee” yaagidosona.

52Yaagin i, “Hegaa gishshau, saluwaa kawotettan erissiyo ashkkara gidida higgiiyaa tamarissiya ubbai, ba minjjidosappe ooratta miishshaanne gal77a miishshaa kessiya asa milatees” yaagiis.

Naazireeten Yesuusa Ekkennan Ixxidoogaa

(Marqqoosa 6:1-6; Luqaasa 4:16-30)

53Yesuusi ha leemisota yootidi wurssidoogaappe guyyiyan, hegaappe denddidi, 54ba yelettido katamaa biis. Biidi Aihuda woosa keettan tamarissiyoogaa siyida asai garamettidi, hagaadan yaagiis; “Hagee ha aadhdhida eratettaanne Xoossai oottiyo malaataa oottanau wolqqaa awappe ekkidee? 55Hagee anaaxiyaa na7aa gidennee? A aayyiya Mairaamo gidekke? A ishantti Yaaqoobanne Yooseefa, Simoonanne Yihudaa gidokkonaayye? 56A michchentti ubbai nunaara de7okkonaayye? Yaatin, i hagaa ubbaa awappe demmidee?” yaagiis. 57Eti i giyoobaa ekkennan ixxidosona.

SHin Yesuusi he asaassi, “Hananabaa yootiyaagee ba biittaanninne bantta so asaani bonchchettennaagaappe attin, hara ubbasan bonchchettees” yaagiis. ⁵⁸Eti ammanibeenna gishshau, Xoossai oottiyo malaataa he sohuwan keehi oottibeenna.

Xammaqiya Yohaannisa Haiquwaa

(*Marqqoosa 6:14-29; Luqaasa 9:7-9*)

14 ¹He wode oiddantto biittaa haariya Heeroodisi Yesuusabaa siyiis; ²siyidi ba ashkkaratussi, “Hagee haiquwaappe denddida Xammaqiya Yohaannisa; Xoossai oottiyo wolqqaama malaataa i oottiyoogee hegaassa” yaagiis.

³Aissi giikko, Heeroodisi ba ishaa Piliphphoosa machchee Heeroodiyaadi gaasotan Yohaannisa oitti qashissidi, qasho keettan yeggi wottiis. ⁴Aissi giikko, Yohaannisi Heeroodisa, “Neeni Heeroodiyaado ekkanaa bessenna” yaagiis. ⁵Heeroodisi Yohaannisa woranau koyiis; shin Yihudaa asai hananabaa yootiya asadan Yohaannisa xeellido gishshau yayyiis.

⁶SHin Heeroodisi yelettido gallasai gakkinn, Heeroodiyaadi na7iyaa asaa sinttan durada Heeroodisa ufaissaasu; ⁷ufaissin Heeroodisi na7iyo, “Nena lo77idabaa aibanne gidikko, tana oichcha; taani neessi immana” yaagidi iyyo caaqqiis. ⁸Na7iyaa ba aayee zoriyaa ekkada Heeroodisa, “Xammaqiya Yohaannisa huuphiyaa ha soruwan wottada tau imma” yaagaasu. ⁹Kawoi au qarettiis; shin ba caaquwaa gishshaunne banaara uttida imattaa gishshau, iyyo immana mala azaziis. ¹⁰Kawoi kiittidi, Yohaannisa qooriyaa qasho keettan muucissiis. ¹¹Huuphiyaa soruwan wotti ehiidi, na7eessi immidosona; na7iyaa he huuphiyaa ba aayeekko efaasu. ¹²Yohaannisi erissiyo ashkkarati yiidi, a ahaa efiidi moogidosona; moogidi Yesuusau biidi odidosona.

Yesuusi Ichchashu SHa7u Asaa Miziis

(*Marqqoosa 6:30-44; Luqaasa 9:10-17; Yohaannisa 6:1-14*)

¹³Yesuusi hegaa siyidi, wolwoluwan gelidi, he sohuwaappe barkka asi bainnasaa biis; asai hegaa siyidi,

katamaappe denddidi, tohuwan a kaalliis. ¹⁴Yesuusi wolwoluwaappe kiyido wode, daro asaa be7idi, he asau qarettiis; yaatidi etaara de7iya hargganchchata pattiis.

¹⁵Sa7ai omariyo wode, Yesuusi erissiyo ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Hagee sohoi asi bainna soho; ha77i sa7aikka qammiichchiis; asai ubbai qeeri katamata biidi, bau qumaa shammana mala, asaa yedda” yaagidosona.

¹⁶SHin Yesuusi eta, “Asai baanau koshshenna; asau miyoobaa intte immite” yaagiis.

¹⁷Eti zaaridi a, “Nuuyyo hagan ichchashu oittappenne naa77u moleppe attin, hari baawa” yaagidosona.

¹⁸Yaagin Yesuusi eta, “Hegeeta tau haa ekki ehiite” yaagiis. ¹⁹Asai maatan uttana mala, Yesuusi azaziis; ichchashu oittaanne naa77u moliyaa oiqqidi, saluwaa pude xeellidi, Xoossaa galatiis; he oittaa menttidi, ba erissiyo ashkkaratussi immin, eti daro asaayyo gishidosona. ²⁰Asai ubbai miidi kalliis; kallin attida xarzzai tammanne naa77u samppaa kumidaagaa denttidosona. ²¹Miida asai maccaasaanne naata paidennan, ichchashu sha7aa gidiyaagaa keena.

Yesuusi Abbaa Bollaara Hemettidi Biis

(Marqqoosa 6:45-52; Yohaannisa 6:15-21)

²²Yesuusi daro asaa yeddiiddi, ba erissiyo ashkkarati wolwoluwan gelidi, baappe sinttatidi, abbaappe hefintti pinnana mala azaziis. ²³Asaa yeddidi, Xoossaa woossanau deriyaa huuphiyaa barkka kiyiis; sa7ai qammiichchinkka hegan barkka de7ees. ²⁴SHin wolwoloi he wode abbaa bollan de7ishin, sintta baggaara carkkoi carkkiyo gishshau, beetai wolwoluwaa sugees.

²⁵Baira kuttoi waassi simmin, Yesuusi abbaa bolli hemettiiddi, etakko yiis. ²⁶Erissiyo ashkkarati abbaa bolli i hemettishin be7idi dagammidi, “Hegee moitille gidennee!” yaagidi yayyidi waassidosona.

²⁷SHin Yesuusi sohuwaara eta, “Aikko baawa; tanattennee; yayyoppite” yaagiis.

²⁸PHeexiroosi zaaridi a, “Ta Godau, hegee nena gidikko, taani haattaa bollaara neekko baana mala, tana azazarkkii” yaagiis.

²⁹Yesuusi PHeexiroosa, “Haa ya” yaagiis.

PHeexiroosi wolwoluwaappe wodhhdhidi, haattaa bollaara hemettiiddi, Yesuusakko beettaa doommiis. ³⁰SHin wolqqaama carkkuwaa be7idi yayyiis; haattai bana mituwaa doommido wode, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Ta Godau tana ashsharkkii!” yaagiis.

³¹Sohuwaara Yesuusi ba kushiya yeddidi, PHeexiroosa oiqqidi, “Laa ha ammanoi laafidoogoo! Aissi siradii?” yaagiis.

³²Eti naa77ai wolwoluwan gelido wode, carkkoi woppu giis. ³³Wolwoluwaa gidдон de7iya erissiyo ashkkarati Yesuusa, “Neeni Xoossaa Na7aa gididoogee tuma” yaagidi au goinnidosona.

Yesuusi Genssereexen Hargganchchaa Pattiis

(Marqqoosa 6:53-56)

³⁴Eti abbaa pinnidi, Genssereexa giyo biittaa gakkidosona. ³⁵He biittaa asai Yesuusa eriis; eridi hegaa heera biitta ubbaa kiittidi, harggiya asa ubbaa akko ehiis. ³⁶Harggiya asai a afalaa macara xalaalaa bochchana mala, a woossiis; macaraa bochchida ubbaikka paxiis.

Aawatu Wogaabaa

(Marqqoosa 7:1-13)

15 ¹Hegaappe guyyiyan, higgiiyaa tamarissiya issi issi asatinne Parisaaweti Yerusalaameppe Yesuusakko yiidi, ²“Neeni erissiyo ashkkarati aissi nu aawatu wogaa mooriyoonaa? Aissi giikko, eti qumaa maanaappe kasetidi, bantta kushiya meecettokkona” yaagidosona.

³Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte intte wogaa gishshau, Xoossaa azazuwaa poliyoogaa aissi ixheetii? ⁴Aissi giikko Xoossai, ‘Ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha’ qassi, ‘Ba aawaa woi ba aayyiyo cayiyaagee haiqqo’ yaagiis. ⁵⁻⁶SHin intte, ‘Issi asi ba aawaa woi ba aayyiyo maaddiyoobi bau de7in, “Hegge Xoossaabaa” giikko, ba aawaa woi ba aayyiyo bonchchanau bessenna’ yaageeta; yaatidi intte intte wogaa polanau Xoossaa qaalaa xaissideta. ⁷Ha lo77o milatiya iita asatoo, Isiyaasi balennan inttebau hananabaa yootiiddi,

⁸ ‘Xoossai hagaadan yaagiis;
 “Hagee asai tana ba bolla doonan bonchchees;
 shin eta wozanai taappe haahuwan de7ees.

⁹ Asai tau mela goinnees;
 aissi giikko, asi oottido azazuwaa
 Xoossaa higgiiyaa milatissidi
 tamarissee” giis’ yaagiis”

yaagiis.

Asaa Tunissiyaabata

(Marqqoosa 7:14-23)

¹⁰ Yesuusi daro asaa baakko xeesidi, “Siyitenne akeekite;
¹¹ asa tunissiyaabai doona giddo geliyaabaa gidenna; shin
 asa tunissiyaabai doonappe kiiyaabaa” yaagiis.

¹² Hegaappe guyyiyan, erissiyoo ashkharati akko yiidi,
 “Parisaaweti neeni haasayidoogaa siyidi, hanqqettidoogaa
 akeekai?” yaagidosona.

¹³ Shin Yesuusi zaaridi, “Saluwan de7iya ta Aawai
 tokkibeenna mitta ubbai shodettana. ¹⁴ Etabau hirgoppite;
 eti qooqe kaalettiya qooqeta; qooqee qooqe kaalettikko,
 naa77aikka ollan kunddana” yaagiis.

¹⁵ Yaagin PHeexiroosi zaaridi, “Ha leemisuwaa
 birshshettaa nuuyyo odarkkii” yaagiis.

¹⁶ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Intteyyo qassi ha77i
 gakkanaashinkka gelibeennee? ¹⁷ Doonan geliya ubbai ulo
 giddo biidi, qassi uloppe gaxi kiiyoogaa erekketii? ¹⁸ Shin
 doonappe kiiyaabai wozanappe kiyees; asa tunissiyaabai
 hegaa malaa. ¹⁹ Aissi giikko, wozana giddoppe iita qofai,
 woriyoogee, shaaramuxiyooqee, qassi shaaramuxanau
 qaaqqatiyoogee ubbai, wuuqqiyooqee, wordduwaa
 markkattiyooqee, cashshai kiyees. ²⁰ Hegaa milatiyaabai
 asa tunissiyooqaappe attin, meecibeenna kushen
 miyoogee asa tunissenna” yaagiis.

Kanaane Asa Gidiya Issi Maccaasee Ammanuwaa

(Marqqoosa 7:24-30)

²¹ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi hegaappe aggidi,
 Xiiroosanne Sidoona giyo katamati de7iyo biitti biis.

²²Kanaane giyo biittaa maccaasa issinniyaa hegaappe Yesuusakko yaada, ba qaalaa xoqqu oottada, “Ta Godau, Daawita na7au, tana maararkkii; ta na7iyo xalahee pala ohetta oiqqiis” yaagaasu.

²³SHin Yesuusi iyyo qaalanne qaattibeenna; erissiyo ashkkarati akko yiidi, “Ha mishiriyaa nu geeduwaa kaalla kaallada, ba qaalaa xoqqu oottada yootausu; hegaa gishshau, neeni o yeddarkkii” yaagidi woossidosona.

²⁴Yesuusi zaaridi, “Taani bayida dorssau, Israa7eela asaa xalaalau kiitettaas” yaagiis.

²⁵SHin a yaada, “Ta Godau, tana maaddarkkii!” yaagada au goinnaasu.

²⁶Qassi i zaaridi, “Naatu qumaa ekkidi, zairotuyyo oliyoogee lo77o gidenna” yaagiis.

²⁷Mishiriyaa, “Ee ta Godau, hegee tuma; shin harai atto zairotikka bantta godati miishin, masoofiyaappe laalettida suuppaa moosonattennee” yaagaasu.

²⁸Yaagin Yesuusi zaaridi o, “Ha mishiree, ne ammanoi gita; neeni koyidoogaadan neeyyo hano” yaagiis. I na7iyaa sohuwaarakka paxa aggaasu.

Yesuusi Daro Hargganchchata Pattiis

²⁹Yesuusi hegaappe denddidi, Galiila Abbaa mati biis; qassi issi deriyaa bolli kiyyidi, hegan uttiis. ³⁰Daro asai wobbeta, qooqeta, quunatanne duudeta, qassi hara darota ekkidi, akko ehiis; ehiidi a matan wottiis. Yesuusi eta pattiis. ³¹Hegaa gishshau, asai duudeti haasayishin, quunati sitti giishin, wobbeti hemettishin, qooqeti xeellishin be7idi garamettidi, Israa7eela asaa Xoossaa galatiis.

Yesuusi Oiddu SHa7u Asaa Miziiis

(Marqqoosa 8:1-10)

³²Yesuusi ba erissiyo ashkkarata baakko xeesidi, “Ha daro asai tanaara heezzu gallassi gakkanaassi gam77ido gishshau, taani ha asau qarettais; etau ha77i miyoobi baawa. Qassi eti ogiyan daafuridi kunddenna mala, quma mizennan eta mela yeddanaukka koyikke” yaagiis.

³³Eriissiyo ashkkarati zaaridi Yesuusa, “Nuuni ha bazzuwan haggaa keena asaa kalissiya quma auppe demmanee?” yaagidosona.

³⁴Qassi Yesuusi eta, “Intteyyo aappun oittai de7ii?” yaagidi oichchiis.

Eti, “Laappun oittainne guutta moletuppe amaridaageeti de7oosona” yaagidosona.

³⁵Yesuusi asaa, “Sa7an uttite” yaagiis. ³⁶Yaagidi he laappun oittaanne moliyaa oiqqidi, Xoossaa galatiis; menttidi erissiyo ashkkaratussi immiis; qassi erissiyo ashkkarati daro asaassi immidosona.

³⁷Asai ubbai miidi kalliis; miishin attida laappun samppaa kumida xarzzaa erissiyo ashkkarati denttidosona.

³⁸Miida asai maccaasaanne naata paidennan, oiddu sha7u attumaasa. ³⁹Yesuusi asaa yeddidoogaappe guyyiyan, wolwoluwan gelidi, Magedoona giyo biitti biis.

Malaataa Be7anau Oichchido Oishaa

(*Marqqoosa 8:11-13; Luqaasa 12:54-56*)

16 ¹Issi issi Parisaawetinne Saaduqaaweti Yesuusakko yiidi, a paaccanau koyidosona; yaatidi banttana saluwaappe malaata bessana mala woossidosona. ²Shin Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Sa7ai qammiyo wode intte, ‘Saloi zo77ido gishshau, sa7ai booqallana’ yaageeta; ³wonttimaatti qassi, ‘Saloi zo77idi gubbanido gishshau, hachchi irai bukkana’ yaageeta; saluwaa xeellidi, sa7ai hananabaa eranau danddayeeta; shin ha wodiya malaataa shaakki eranau danddayekketii? ⁴Ha wodiya asai iitai, Xoossau ammanettennaagee, malaata koyees; hananabaa yootiya Yoonaasa malaataappe attin, hara malaati au imettenna” yaagiis. Yaagidi, eta yeggi bayidi biis.

Parisaawetunne Saaduqaawetu Irshshuwaa

(*Marqqoosa 8:14-21*)

⁵Erissiyo ashkkarati abbaa pinnido wode, qumaa efaanaagaa dogidosona. ⁶Yesuusi eta, “Parisaawetu irshshuwaappenne Saaduqaawetu irshshuwaappe inttena eridi naagettite” yaagiis.

⁷Eti bantta gidдон, “I haggaa giyoogee nuuni qumaa ehibeenna gishshaassa” yaagidi haasayaa doommidosona.

⁸SHin eti giyoogaa Yesuusi eridi, “Ha ammanoi paccidoogeetoo, qumi bainna gishshau, aissi intte gidдон haasayeetii? ⁹Ha77ikka intteyyo gelibeennee? Taani ichchashu oittaa ichchashu sha7u asaayyo battidoogaa, qassi intte aappun samppaa kunttidi denttidaakko hassayekketii? ¹⁰Woi taani laappun oittaa oiddu sha7u asaayyo battidoogaa, qassi intte aappun samppaa kunttidi denttidaakko hassayekketii? ¹¹Taani inttena Parisaawetu irshshuwaappenne Saaduqaawetu irshshuwaappe naagettite giyoogaappe attin, oittabaa intteyyo haasayabeennaagaa intte waanidi akeekekketii?” yaagiis.

¹²Erissiyo ashkkarati Yesuusi banttau odidoogee, Parisaawetu timirttiyaappenne Saaduqaawetu timirttiyaappe eti naagettanaagaa gididoogaappe attin, oittan tigiyo irshshuwaappe naagettanaagaa gidennaagaa he wode akeekidosona.

PHeexiroosa Ammanuwaanne Markkatettaa

(Marqqoosa 8:27-30; Luqaasa 9:18-21)

¹³Yesuusi Piliphphoosi-Qiisaariyaa giyo biittaa gakkido wode, ba erissiyo ashkkarata, “Asai tana, Asa Na7aa oona gii?” yaagidi oichchiis.

¹⁴Erissiyo ashkkarati zaaridi, “Nena issi issi asai, Xammaqiya Yohaannisa yaagees; harati qassi Eelaasa yaagoosona; qassi baggati Ermmaasa woi hananabaa yootiyaageetuppe issuwaa yaagoosona” yaagidosona.

¹⁵Yaagin Yesuusi eta, “Yaanin intte tana oona geetii?” yaagiis.

¹⁶Simoon PHeexiroosi zaaridi, “Neeni de7o Xoossaa Na7aa Kiristtoosa” yaagiis.

¹⁷Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Yoona na7aa Simoonaa, hagai neessi saluwan de7iya ta Aawai erissidoogaappe attin, asi ooninne nena erissibeenna gishshau, neeni anjettidaagaa. ¹⁸PHeexiroosaa, taani neeyyo odais; neeni shuchcha; taani ha zaallaa bolli ta woosa keettaa keexxana; ta woosa keettaa harai atto, Si7ooliyaa wolqqaikka xoonanau danddayenna. ¹⁹Taani

neessi saluwaa kawotettaa qulppiyaa immana; neeni sa7an qachchiyo ubbai saluwan qashetti uttiis; neeni sa7an birshshiyo ubbai saluwankka birshshetti uttiis” yaagiis.

²⁰Hegaappe guyyiyan, Kiristtoosa i gididoogaa erissiyo ashkkarati oossinne odenna mala, eta azaziis.

**Yesuusi Bana Gakkana Metuwaabaanne Haiquwaabaa
Koiro Oduwaa Odiis**

(Marqqoosa 8:31-33; Luqaasa 9:22-27)

²¹He wodeppe doommidi Yesuusi, “Taani Yerusalaame bin, tana cimati, qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti daro waissanau bessees; eti tana woranaunne taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddanau bessees” yaagidi, ba erissiyo ashkkaratussi geeshshidi oduwaa doommiis.

²²PHeexiroosi a issi baggi zaaridi, “Ta Godau, Xoossai nena hegaappe ashsho; hagee ne bolli mulekka yeenna” yaagidi a zoranau doommiis.

²³SHin Yesuusi guyye simmidi PHeexiroosa, “Ha Seexaanau, neeni ta matappe kichcha; neeni asi dosiyoobaa qoppiyoogaappe attin, Xoossai dosiyoobaa qoppenna gishshau, tau xube gidadasa” yaagiis.

Yesuusa Kaalliyo Hanotaa

(Marqqoosa 8:34-9:1; Luqaasa 9:23-27)

²⁴Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba erissiyo ashkkarata hagaadan yaagiis; “Tana kaallanau koyiya urai de7ikko, bana yeggi bayo; yaatidi ba masqqaliyaa tookkidi, tana kaallo. ²⁵Aissi giikko, ba shemppuwaa ashshana koyiya urai bashshana; shin ba shemppuwaa ta gishshau bashshiya urai ashshana. ²⁶Issi urai sa7an de7iya ubbabaa bau shiishshidi, ba shemppuwaa bashshikko, a ai maaddanee? Woi issi urai ba shemppuwaa wozanau ai immana danddayii? ²⁷Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, ta Aawaa bonchchuwan ta kiitanchchatuura yaana hanais; asa ubbau he wode a oosuwaa malaa immana. ²⁸Taani intteyyo tumaa gais; amarida asati, taani, Asa Na7ai, kawo gidada

yiyoogaa be7ana gakkanaassi, haiqqennaageeti hagan de7oosona” yaagiis.

Yesuusa Merai Laamettiis

(Marqqoosa 19:2-13; Luqaasa 9:28-36)

17 ¹Yesuusi usuppun gallassappe guyyiyan, banaara PHeexiroosa, Yaaqoobanne, Yaaqooba ishaa Yohaannisa ekkidi, eta xalaalaa gita deriyaa huuphiyaa kessiis. ²Qassi eti xeellishin, eta sinttan laamettiis; a som77oi awa aifiyaadan poo7iis; a maayoikka poo7uwaadan booxxiis. ³Muuseenne Eelaasi Yesuusaara haasayishin, ha heezzu erissiyo ashkkarati be7idosona. ⁴PHeexiroosi Yesuusa, “Ta Godau, nuuni hagan de7iyoogee nuussi lo77o; neeni dosikko, nuuni hagan heezzu zamppata issuwaa neessi, issuwaa Muusessi, issuwaa Eelaasassi zamppayana” yaagiis.

⁵I haasayishin, poo7iya shaarai yinne eta gentti aggiis; genttin shaaraappe, “Hagee taani siiqiyo tana ufaissiya ta Na7aa; i giyoogaa siyite” giya qaalai yiis.

⁶Erissiyo ashkkarati he qaalaa siyido wode, daro yayyidi, gufanni wodhdhidosona. ⁷Yesuusi etakko yiidi, eta bochchiis; bochchidi, “Denddite; yayyoppite” yaagiis. ⁸Eti xoqqu giidi xeelliyi wode, Yesuusa xalaalaappe attin, hara asa oonanne be7ibookkona.

⁹Eti deriyaappe wodhdhishin, Yesuusi eta, “Taani Asa Na7ai, haiquwaappe denddana gakkanaassi, ha intte be7idoogaa ooyyoonne odoppite” yaagidi azaziis.

¹⁰Erissiyo ashkkarati Yesuusa, “Yaatin, higgiiyaa tamarissiyaageeti aissi, ‘Eelaasi kasetidi yaanau bessees’ giyoonaa?” yaagidi oichchidosona.

¹¹Oichchin i zaaridi yaagiis; “Eelaasi kaseti yiidi, ubbabaa giigissana. ¹²SHin taani intteyyo odais; Eelaasi hagaappe kase yiichchiis. Yin asai a ba koyidobaa ubbaa oottidoogaappe attin eribeenna; hegaadankka, qassi tana, Asa Na7aa, asai waissana” yaagiis.

¹³Erissiyo ashkkarati he wode banttau Yesuusi Xammaqiya Yohaannisabaa odiyoojaa akeekidosona.

Yesuusi Xalahee Oiqqido Na7aa Pattiis

(Marqqoosa 9:14-29; Luqaasa 9:37-43)

¹⁴Eti daro asaakko yiido wode, issi bitanee Yesuusakko yiidi, a sinttan gulbbatidi, ¹⁵“Ta Godau, ta na7aa kaarettai oiqqin, i daro wode taman, qassi daro wode haattan kunddiyo gishshau, i keehi sahettees; a pattarkkii. ¹⁶Ne erissiyo ashkkaratukkokka a ehaas; shin pattanau danddayibookkona” yaagiis.

¹⁷Yesuusi zaaridi eta, “Ammanenna ha wodiyaa geella asau! Taani inttenaara aude gakkanaassi de7anee? Qassi inttebaa aude gakkanaassi danddayanee? Na7aa taakko haa ekki yiite” yaagiis. ¹⁸Yesuusi xalahiyaa, “Appe kiya” giidi azazin, xalahee na7aappe kiya aggiis; sohuwaarakka na7ai paxi bayiis.

¹⁹Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati banttarkka Yesuusakko yiidi, “Nuuni xalahiyaa kessanau aissi danddayibookkonii?” yaagidosona.

²⁰Yaagin Yesuusi eta yaagiis; “Hegee intte ammanoi guuxxido gishshataassa; taani intteyyo tumaa odais; intteyyo sanaafici giyo qii mittee aiffee keena ammanoi de7iyaakko, intte ha deriyaa, ‘Hagaappe yaa shiiqa’ yaagiyaakko i shiiqana; intte ai oottanaukka danddayana.

²¹Shin hagua malaa woosappenne xoomappe harabai kessanau danddayenna” yaagiis.

Yesuusi Ba Haiquwaabaa Naa77anttuwaa Odiis

(Marqqoosa 9:30-32; Luqaasa 9:43-45)

²²Erissiyo ashkkarati Galiilan, issippe shiiqi uttidaashin, Yesuusi eta, “Tana, Asa Na7aa, asi asau aattidi immana.

²³Asai tana worana; worin taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddana” yaagiis. Erissiyo ashkkarati daro qarettidosona.

Beeta Maqidasiyaa Giiraa Giiriyogaa

²⁴Yesuusinne erissiyo ashkkarati Qifirinaahooma katamaa yiido wode, Beeta Maqidasiyaassi giiraa ekkiyaageeti PHeexiroosakko yiidi, “Inttena

tamaarissiyaagee Beeta Maqidasiyaa giiraa giireennee?”
yaagidosona.

²⁵I zaaridi, “Giirees” yaagiis.

PHeexiroosi soo gelido wode, Yesuusi kasetidi a,
“Simoonaa, ne qofai aibee? Ha sa7aa kawoti qaraxaa
woi giiraa ooppe ekkiyoonaa? Bantta biittaa asaappe
ekkiyoonaaayye woi hara biittaa asaappe ekkiyoonaa?”
yaagiis.

²⁶Yaagin PHeexiroosi, “Hara biittaa asaappe ekkoosona”
yaagiis.

Yesuusi PHeexiroosa, “Yaatikko, biittaa asai giiranau
bessenna. ²⁷SHin nuuni ha asata hanqqetissanau koyokko;
neeni abbaa baada aani piriya yegga; yaatada koiro kiyiya
moliyaa oiqqada, a doonaa pooqqiyo wode, giirau gidiya
miishshaa neeni demmana. Hegaa ekkada, ta giiraanne ne
giiraa etau qanxxa” yaagiis.

Ubbaappe Aadhdhiyaagee Oonee?

(Marqqoosa 9:33-37; Luqaasa 9:46-48)

18 ¹Erissiyoo ashkkaarati Yesuusakko he wode yiidi,
“Saluwaa kawotettan ubbaappe aadhdhiyaagee
oonee?” yaagidosona.

²Yaagin Yesuusi issi guutta na7aa xeesidi, eta gidдон
essidi, hagaadan yaagiis; ³“Taani intteyyo tumaa odais;
Xoossaakko intte simmidi, guutta naatudan hanana xayikko,
saluwaa kawotettaa mulekka gelanau danddayekketa.

⁴Simmi ha guutta na7aadan, bana kaushshiya ooninne
saluwaa kawotettan ubbaappe aadhdhiyaagaa. ⁵Qassi
hagaa mala na7a ta sunttan mokkiya ooninne tana
mokkees. ⁶SHin tana ammaniya ha guutta naatuppe
issuwaa balettiya ooninne, gaacchiyo wogga woxaa ba
qooriyan qachchidi, ciimma abban mitettiyoogee au keha.

Xubiyaassi Gaaso Gidiyaabaa

(Marqqoosa 9:42-48; Luqaasa 17:1-2)

⁷“Sa7ai asaa xubbiyo gishshau, sa7aayyo aayye7ana;
aissi giikko, xubbiyaabai yuussaa aggenaa; shin xubee a
gaasotaan yiyo uraayyo aayye7ana.

⁸“Ne kushee woi ne tohoi nena balettikko, neeppe qanxxa ola; neeni naa77u kushiyaaranne naa77u tohuwaara merinaa taman olettanaagaappe wobbe woi duuxa kushiyaara merinaa de7uwaa geliyoogee neeyyo keha.

⁹Qassi ne aiffee nena balettikko, neeppe wooca ola; neeni naa77u aifiyaara gaannabiyaa taman olettanaagaappe issi aifiyaara merinaa de7uwaa geliyoogee neeyyo keha.

¹⁰“Intte ha guuttatuppe issuwaanne karenna mala, inttena naagite; aissi giikko, taani intteyyo odais; saluwan eta kiitanchchati ubba wode, saluwan de7iya ta Aawaa sinttan de7oosona. ¹¹Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, bayidaagaa ashshanau yaas.

Bayida Dorssaa Leemisuwaa

(Luqaasa 15:3-7)

¹²“Issi asayyo xeetu dorssati de7iyaageetuppe issoi bayikko, uddufun tammanne uddufunaa deriyan yeggi bayidi, he bayidaagaa koyanau beennee? Intte woigeetii?

¹³Taani intteyyo tumaa gais; i demmikko, bayibeenna uddufun tammanne uddufun dorssatuppe aattidi, he issi dorssan ufaittees. ¹⁴Hegaadankka, saluwan de7iya intte Aawai ha guuttatuppe issoi bayyanaagaakka koyenna.

Moorida Asassi Oottanau Bessiyaabaa

¹⁵“Ne ishai nena naaqqikko, nerikka akko baada, a mooruwaa au yoota; i nebaa siyikko, ne ishaa balaappe zaaradasa. ¹⁶SHin i nebaa siyennan ixnikko, naa77u woi heezzu markkai markkattidoogan yoho ubbai tumattiyo gishshau, hara issi woi naa77u asa nenaara ekka efa.

¹⁷I etabaa siyennan ixnikko, ubbabaa woosa keettaassi oda; qassi woosa keettai giyoogaakka i siyennan ixnikko, ammanenna asadaaninne giiraa ekkiya asadan a paida.

¹⁸“Taani intteyyo tumaa gais; sa7an intte qachchiyo ubbai saluwankka qashetti uttiis; qassi sa7an intte birshshiyo ubbai saluwankka birshshetti uttiis.

¹⁹“Qassikka taani intteyyo odais; intteppe naa77u urai sa7an Xoossaa woossiyooban aibiininne maayettikko,

saluwan de7iya ta Aawai hegaa intteyyo immana.
 20Aissi giikko, naa77u urai woi heezzu urai ta sunttan
 shiiqiyoosan, taani hegan eta gidduwan de7ais” yaagiis.

Atto Giyoogaa

21PHeexiroosi he wode Yesuusakko yiidi, “Godau, ta
 ishai tana aapputoo naaqqikko taani ayyo atto gaanau
 bessii? Laappunto gakkanaaassi naaqqiineeyye?” yaagidi a
 oichchiis.

22Yesuusi zaaridi a, “CHii, taani nena laappun tammutoo
 laappunto gaisippe attin, laappunto giikke.

23“Aissi giikko, saluwaa kawotettai ba ashkkaratuura
 miishshaa qoodettanau qoppida kawuwaa milatees. 24He
 kawoi miishshaa qoodettanau doommido wode, daro sha7u
 paundde acoi de7iyo issi bitaniyaa akko ehiidosona. 25SHin
 he ashkkarau acuwaa qanxxiyoobai xayin, a godai he
 acuwaa qanxxanau, a machchiyaanne inne a naati, qassi
 au de7iya ubbabai baizettana mala, a azaziis. 26Hegaa
 gishshau, ashkkarai ba godaa sinttan gulbbatidi, ‘Ta godau,
 hai nanggashsharkkii; taani neeyyo ubbabaakka qanxxana’
 yaagidi a woossiis. 27Woossin a godai au qarettidi, a yeddi
 bayiis; a acuwaakka ayyo maari aggiis.

28“SHin he ashkkarai kiyidi, ba lagge ashkkaratuppe
 issoi baappe ishatamu bira gidiyaagaa tal77idaagaara
 gaittidi, ‘Ne bolli de7iya ta miishshaa qanxxa’ yaagi oiqqidi,
 a cuulliis.

29“Cuullin he a lagge ashkkarai a sinttan gulbbatidi, ‘Hai
 nanggashsharkkii; taani neeyyo ubbabaakka qanxxana’
 yaagidi a woossiis.

30“SHin ixidi ekki efiidi, a laggee he acuwaa qanxxana
 gakkanaashin, qasho keettaa gelissiis. 31Hegaa gishshau, a
 lagge ashkkarati hegaa be7idi, daro yiillotidosona; bantta
 godaakko biidi, i oottido ubbabaa au odidosona.

32“Hegaappe guyyiyan, godai he ashkkaraa xeesidi, ‘Ha
 iita ashkkarau, neeni tana woossido gishshau, taani he aco
 ubbaa neeyyo maara aggaas. 33Taani neeyyo he acuwaa
 maaridoogaadan, neenikka ne lagge ashkkarau maaranau
 bessennee?’ yaagiis. 34Yaagidi a daro hanqquettidi, ba

acuwaa ubbaa i qanxxana gakkanaashin, paxa kaa7ettana mala, qasho keettaa gelissiis.

35“Intte huuphiyan huuphiyan intte ishau wozanappe atto gaana xayikko, he godai ba ashkkaraa oottidoogaadan, saluwan de7iya ta Aawaikka inttena hegaadan oottana” yaagiis.

Yesuusi Geluwaa Ehuwaabaa Tamaarissiis

(Marqqoosa 10:1-12)

19 ¹Yesuusi he haasayaa wurssidoogaappe guyyiyan, Galiilappe denddidi, Yorddaanoosa SHaafaappe hefinttan de7iya Yihudaa biittaa biis. ²Daro asai a kaallidi biidaagaa hegan pattiis.

³Issi issi Parisaaweti paaccanau Yesuusakko yiidi, “Issi asi issiban gaasottidi, ba machchiyo yeddana nu higgee azazii?” yaagidi a oichchidosona.

⁴Oichchin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Xoossai koiro eta medhdhiiddi, attumaasanne maccaasa oottiis.

⁵Hegaa gishshau, ‘Issi asi ba aawaanne ba aayyiyo aggi bayidi, ba machcheera issippe de7ees; eti naa77ai issi asa gidoosona’ yaagiya qaala nabbabibeekketii? ⁶Hegaa gishshau, eti issi asa gidiyoogaappe attin, naa77u asa gidokkona; hegaa gishshau, Xoossai issippe gattidoogaa asi shaakkoppo” yaagiis.

⁷Parisaaweti Yesuusa, “Yaatin, Muusee aissi issi urai ba machcheeyyo paramaa immidi yeddana mala azazidee?” yaagidosona.

⁸Yesuusi zaaridi, “Intte intte maccaasaa yeddana mala, Muusee inttena azazidoogee, intte yootin siyennaageeta gidido gishshaassappe attin, koiro hegaa mala gidenna.

⁹Taani intteyyo odais; ba machchiyo shaaramuxennan de7ishin yeddidi, haranno ekkiya ooninne shaaramuxees; harai yeddidooro ekkiyaageekka shaaramuxees” yaagiis.

¹⁰Erissiyo ashkkarati a, “Azina giddooninne machchi giddon de7iya wogai hegaa mala gidikko, ekkennaaninne gelennan de7iyoogee keha” yaagidosona.

¹¹SHin Yesuusi eta yaagiis; “Hagaa mala timirttee Xoossai immidoogeetussappe attin, asa ubbaassa gidenna;

12 aissi giikko, bantta aayee uluwaappe yelettiyo wodekka, attumatetti bannan yelettidaageeti de7oosona; qassi asi qaaratidoogeetikka de7oosona; qassi saluwaa kawotettaa gishshau, banttana qaaratidaageeti de7oosona; ha timirttiyaa eranau danddayiya ooninne ero” yaagiis.

Yesuusi Guutta Naatu Bolli Ba Kushiyaa Wottiiis

(Marqqoosa 10:13-16; Luqaasa 18:15-17)

13 Yesuusi he wode ba kushiyaa guutta naatu bolli wottidi, Xoossaa woossana mala, issi issi asai naata akko ehiis; shin erissiyo ashkkarati he asaa hanqqettidosona.

14 SHin Yesuusi, “Guutta naati taakko yiyoogaa diggoppite; aissi giikko, saluwaa kawotettaa hageetu malaassa” yaagiis.

15 Yaagidi ba kushiyaa eta bolli wottidoogaappe guyyiyan, hegaappe aggi bayidi biis.

Yelaga, Dure Bitaniyaa Oishaa

(Marqqoosa 10:17-31; Luqaasa 18:18-30)

16 Issi bitanee Yesuusakko yiidi, “Tamaarissiyaagoo, taani merinaa de7uwaa demmanau lo77obaa ai oottoo?” yaagiis.

17 Yesuusi a, “Lo77obai aibakko tana aissi oichchai? Issuwaa xalaalai lo77o; shin neeni merinau de7anau koyikko, azazota naaga” yaagiis.

18 Bitanee, “Augeeta?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Yesuusi zaaridi, “Woroppa; shaaramuxoppa; wuuqqoppa; worddo markkattoppa; 19 ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha; ne shooruwaakka ne huuphedan siiqa” yaagiis.

20 He yelaga bitanee Yesuusa, “Taani hegaa ubbaakka guutta naatettaasappe doommada naagaas; yaatin, tau pacciyaabi aibee?” yaagiis.

21 Yesuusi bitaniyaa, “Neeni polida asa gidanau koyikko, baada neeyyo de7iyaabaa baizzada, he miishshaa hiyyeesau imma; neeni saluwan duretana; yaatada yaada tana kaalla” yaagiis.

22 SHin he yelaga bitanee hegaa siyido wode, i daro dure gidiyo gishshau, qarettiiddi aggi bayidi biis.

23 Yesuusi ba erissiyo ashkkaratussi, “Taani intteyyo tumaa gais; dure asi saluwaa kawotettaa gelanaagee daro

meto gidana. ²⁴Taani gujjadakka intteyyo odais; dure asi Xoossaa kawotettaa gelanaagaappe, gaameelai marppiyaa xoo7iyaara aadhdhanaagee matattees” yaagiis.

²⁵Eriissiyo ashkkarati hegaa siyidi garamettidi, “Yaatin, ooni attanau danddayii?” yaagidosona.

²⁶Yesuusi eta tishshi ootti xeellidi, “Hagee asau danddayettenna; shin Xoossau ubbabai danddayettees” yaagiis.

²⁷PHeexiroosi he wode zaaridi Yesuusa, “Be7a, nuuni nuuyyo de7iya ubbabaa aggi bayidi, nena kaallida; yaatidi nuuni ai demmaneesha?” yaagiis.

²⁸Yaagin Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa gais; taani, Asa Na7ai, ooratta biittan ta kawotaa araatan uttiyo wode, tana kaallida inttekka tammanne naa77u Israa7eela zaretu bolli pirddanau, tammanne naa77u kawotaa araatan uttana. ²⁹Ta sunttaa gishshau, keettata woi ishannta woi michchentta, woi aawaa woi aayyiyo woi machchiyo, woi naata woi gadiyaa aggida ooninne, xeetu kushiyaappe dichchaa ekkana; qassi merinaa de7uwaakka laattana. ³⁰SHin daroti ha77i sinttan de7iyaageeti guyye aadhdhana; qassi daroti ha77i guyyen de7iyaageeti sinttau aadhdhana.

Woiniyaa Turaa Giddon Oottiya Oosanchchatu Leemisuwaa

20 ¹“Saluwaa kawotettai woiniyaa giyo turaa gidduwaa oosanchchata keraa ootissanau, maallado guuraara kiyida woiniyaa turaa godaa milatees. ²I he oosanchchatuyyo hachchi hachchi issi shilingge qanxxanau etaara giigidi, ba woiniyaa turaa gidduwaa ootissanau eta yeddiis.

³“Qassi heezzu saate gidishin kiyidi, oosoi bannan qocan eqqida hara asata be7idi, ⁴eta, ‘Inttekka qassi ta woiniyaa turaa gidduwaa oottanau biite; taani intteyyo bessiya waagaa qanxxana’ yaagiis; yaagin eti biidosona.

⁵Naa77anttuwaakka usuppun saatiyaaninne uddufun saatiyan kiyidi, hegaadan oottiis. ⁶Tammanne isiini saatiyan i kiyiyo wode, harati hegan eqqidaageeta

demmidi, ‘Ooso oottennan kumetta gallassaa hagan aissi eqqi pe7idetii?’ yaagiis.

7“Yaagin eti, ‘Nuna ootissiya asi xayido gishshau eqqi pe7ida’ yaagidosona.

“I, ‘Inttekka qassi ta woiniyaa turaa gidduwaa oottanau biite’ yaagiis.

8“Sa7ai omariyo wode, woiniyaa turaa godai oosanchchatu halaqaa, ‘Oosanchchata xeesada, wurssettan oosuwan gelidaageetuppe doommada koiro gelidaageeta gakkanaassi, eta damoozaa qanxxa’ yaagiis.

9“Tammanne isiinintta saatiyan oosuwaa doommidaageeti yiidi, huuphiyan huuphiyan issi issi shilinggiyaa ekkidosona. 10Koiro oosuwaa doommida asati yiido wode, daruwaa ekkana qoppidosona; shin etikka huuphiyan huuphiyan issi issi shilinggiyaa ekkidosona. 11-12Ekkidi, ‘Ha guyyeppe yiidaageeti issi saate xalaalaa oottidosona; kumetta gallassaa daafuraanne hombbiyaa ekkida nuugaara eta damoozaa lagge oottadasa’ yaagidi banttana oosuwan gelissidaagaa bolli zuuzummidosona.

13“SHin i etappe issuwaa hagaadan yaagiis; ‘Ta jaalau, taani nena naaqqabeikke; issi shilinggiyan tanaara giigabeikkiyye? 14Neegaa ekkada ba; taani ha wurssettan oosuwan gelidaagaassikka neegaa keenaa immanau koyais. 15Taani ta miishshan ta koyidobaa oottanau tau maati baawee? Woi taani keha gidido gishshau, neeni qanaatai?’ yaagiis.

16“Hegaadanka, qassi guyyeegeeti sinttau aadhdhana; sinttaageeti guyye aadhdhana; aissi giikko, xeesettidaageeti daro; shin doorettidaageeti guutta” yaagiis.

Yesuusi Ba Haiquwaabaa Heezanttuwaa Odiis

(Marqoosa 10:32-34; Luqaasa 18:31-34)

17Yesuusi Yerusalaame biiddi, ogiyan banaara biya tammanne naa77u erissiyo ashkkarata gaxaa kessidi, duma etassi yaagiis. 18“Be7ite, nuuni Yerusalaame ha77i kiyeettes. Yaani tana, Asa Na7aa qeese halaqatussinne higgiiyaa tamarissiyaageetussi aattidi immana; eti ta bolli haiqo

pirddaa pirddana. ¹⁹Qassi Aihuda gidenna asaassikka tana aattidi immana; he Aihuda gidenna asai ta bolli qilliiccananne tana lissuwan garafana; yaatidi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, tana kaqqana; kaqqin taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddana” yaagiis.

Zabddiyoosa Naatu Aayee Woosaa

(Marqqoosa 10:35-45)

²⁰He wode Zabddiyoosa naatu aayyiya ba naatuura Yesuusakko yaasu; yaada a sinttan gulbbatada issibaa a woossaasu.

²¹Yesuusi o, “Ai koyai?” yaagidi oichchiis.

A zaarada, “Ha ta naa77u naati ne kawotettan issoi neeppe ushachcha baggaara, qassi issoi neeppe haddirssa baggaara uttona garkkii” yaagada woossaasu.

²²SHin Yesuusi zaaridi naata, “Intte ai woossiyaakko erekketa; taani uyana burccukkuwaappe uyanaunne taani xammaqettana xinqqatiyaa xammaqettanau danddayeetii?” yaagiis.

Yaagin eti, “Ee danddayoos” yaagidosona.

²³Yesuusi, “Taani uyiyo burccukkuwaappe tumakka intte uyana; shin taappe ushachcha baggaaranne haddirssa baggaara uttanaageeta dooranau taayyo maati baawa; shin he sohoi ta Aawai immanau giigissi wottidoogeetussa” yaagiis.

²⁴Hankko tammu erissiyo ashkkarati hegaa siyido wode, he naa77u ishannta hanqqettidosona. ²⁵SHin Yesuusi eta ubbaa baakko xeesidi, hagaadan yaagiis; “Aihuda gidennaageetu halaqatinne hegeeta kaalettiya asati bantta asaa haariyoogaa ereeta. ²⁶Intte giddon hegaa mala gidenna; shin intte giddon gitatana koyiya ooninne intteyyo ashkkara gidanau bessees. ²⁷Qassi intte giddon ubbaappe bolla gidana koyiyai ooninne intteyyo aille gidanau bessees. ²⁸Hegaadan taani, Asa Na7ai, asaayyo oottanaunne daro asaa wozanau ta shemppuwaa immanau yiidoogaappe attin, asi tau oottanau yabeikke” yaagiis.

Yesuusi Naa77u Qooqeta Pattiis

(Marqqoosa 10:46-52; Luqaasa 18:35-43)

²⁹Yesuusinne erissiyo ashkkarati Yarkkoppe kiyishin, daro asai eta kaalliis. ³⁰Naa77u qooqe asati ogiyaa doonan

uttidaageeti Yesuusi hegaara aadhdhiyoogaa siyidi, bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Godau, Daawita na7au, nuna maararkkii” yaagidosona.

³¹Daro asai eta, “Haizzite” giidi hanqqettiis; shin eti bantta qaalaa keehi xoqqu oottidi, “Godau, Daawita na7au, nuna maararkkii!” yaagidosona.

³²Yesuusi ogiyan eqqidi, eta xeesiis; xeesidi, “Taani intteyyo ai oottanau koyeetii?” yaagiis.

³³Qooqeti, “Godau, nu aifiyaa pattarkkii” yaagidosona.

³⁴Yesuusi etau qarettidi, eta aifiyaa bochchiis; sohuwaarakka eta aiffee xeelli aggin, a kaalli bayidosona.

Yesuusi Gita Bonchchuwan Yerusalaame Geliis

(Marqqoosa 11:1-11; Luqaasa 19:28-40; Yohaannisa 12:12-19)

21 ¹Eti Yerusalaame matidi, Dabira Zaite giyo deriyaa lanqqiyan de7iya Beetafaage giyo qeeri katamaa gakkidosona; Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe naa77aa sinttau kiittidi, ²eta hagaadan yaagiis; “Intteppe sinttan de7iya qeeri katamaa biite; biidi issi hariyaa qashuwan de7iyaaro i maraara intte sohuwaara demmana; eta birshshidi, tau ekki yiite. ³Ooninne inttena oichchikko, ‘Godai hageeta koyees’ yaagite; sohuwaarakka i eta yeddi bayana” yaagiis. ⁴⁻⁵Hananabaa yootiyaagee,

“Xiyoone katamau,

‘Be7a, ne kawoi ashkke gididi,
haryaa bolli, hare maraa bolli uttidi,
neekko yees’ yaagite”

yaagidi haasayidoogee polettana mala, hagee haniis.

⁶Eriissiyo ashkkarati biidi, Yesuusi banttana azazidoogaadan oottidosona. ⁷Hariyoonne hare maraa ehiidi, bantta maayuwaa eta zokkuwan hiixxidosona; hiixxin Yesuusi toggiiis. ⁸He daro asaappe dariya baggai ba maayuwaa ogiyan hiixxiis; qassi harati mittaa tashiyaa kari karidi, ogiyan hiixxidosona. ⁹Yesuusappe sinttaara hemettiya daro asainne qassi a geeduwaa kaalliya daro asai, ba qaala xoqqu oottidi,

“Daawita na7ai galatetto!

Godaa sunttan yiyaagee anjettidaagaa!

Xoossai galatetto!”
yaagiis.

¹⁰Yesuusi Yerusalaame katamaa gelido wode, kataman de7iya asai ubbai, “Hagee oonee?” yaagidi shabbirettiis.

¹¹Asai, “Hagee Galiilan de7iya Naazireeta giyo katamaappe yiida hananabaa yootiya Yesuusa” yaagiis.

Yesuusi Beeta Maqidasiyaa Geliis

(Marqqoosa 11:15-19; Luqaasa 19:45-48; Yohaannisa 2:13-22)

¹²Yesuusi Beeta Maqidasiyaa gelidi, hegan baizziyaageetanne shammiyaageeta ubbaa kare yedettiis; qassi miishshaa laammiyaageetu xaraphpheezaanne haraphphiyaa baizziyaageetu oidiyaa aatti yeggidi, ¹³eta, “Xoossaa maxaafan, ‘Ta keettai Xoossaa woossiyo keetta geetettana’ yaagettidi xaafetti uttiis; shin intte a panggati qosettiyo gonggolo kesseeta” yaagiis.

¹⁴Qooqetinne tohoi silidoogeeti Yesuusakko Beeta Maqidasiyaa yin, i eta pattiis. ¹⁵Shin qeese halaqatinne higgiiyaa taaarissiyaageeti Yesuusi oottiyo oorattabaa be7ido wodenne, guutta naati Beeta Maqidasiyan bantta qaala xoxu oottidi, “Daawita na7ai galatetto” yaagiyoogaa be7ido wode hanqquettidosona.

¹⁶Hanqquettidi Yesuusa, “Hageeti giyoogaa siyai?” yaagidosona.

Yesuusi, “Ee siyais; Xoossaa maxaafai, ‘Guutta naatinne xammiya naati nena galatana mala, eta erissadasa’ yaagiyaagaa mulekka nabbabibeekketii?” yaagiis. ¹⁷Yesuusi eta aggi bayidi, he katamaappe Biitaaniyaa giyo katamaa biidi, yaani aqiis.

Aiffee Xayido Balase Mittiyo

(Marqqoosa 11:12-14,20-24)

¹⁸Yesuusi maallado katamaa simmidi yiidi namisettiis. ¹⁹Ogiyaa doonan issi balase giyo mittiyo be7idi, ikko biis; biidi he balasen haitta xalaalappe attin, aife ainne demmibeenna; o, “Naa77anttuwaa merinaukka aifoppa” yaagin, he balasiyaa sohuwaara mela aggaasu.

²⁰Erissiyoo ashkharati hegaa be7idi garamettidi, “Ha balasiyaa waanada issi kuttan mela aggadee?” yaagidosona.

21 Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo tumaa gais; intte ammanoi de7iyoogeetanne sirennageeta gidikko, ha balasiyo taani oottidoogaa mala xalaalaa oottekketa; shin harai atto intte ha deriyaa, ‘Denddada abban kundda’ giikkokka hanana; 22 intte ammanidi Xoossaa woossiyobaa aiba gidikkokka ekkana” yaagiis.

Yesuusa Alaafetettai Yiidosaa

(Marqqoosa 11:27-33; Luqaasa 20:1-8)

23 Yesuusi Beeta Maqidasiyaa yiidi tamarissishin, qeese halaqatinne Aihuda cimati akko yiidi, “Neeni haggaa oottanau neeyyo ai alaafetetti de7ii? Neeyyo ha alaafetettaa oonee immidai?” yaagidosona.

24 Yesuusi zaaridi eta, “Taanikka inttena issibaa oichchana; intte tau hegaa odikko, taani haggaa ai alaafetettan oottiyaakko, intteyyo odana; 25 Yohaannisi xammaqiyo alaafetettai awappe yiidee? Xoossaappe yiideeyye asappe yiidee?” yaagiis.

Eti bantta gidon palamaa doommidi, “Nuuni, ‘Xoossaappe yiis’ yaagikko i nuna, ‘Yaatin, Yohaannisi yootidoogaa aissi ammanibeekketii?’ yaagana. 26 SHin nuuni, ‘Asappe yiis’ yaagikko, asai ubbai Yohaannisi hananabaa yootiyaagaa gididoogaa eriyo gishshau, asau yayyoos” yaagidosona. 27 Eti Yesuusayyo, “Nuuni erokko” yaagidi zaaridosona.

Yesuusi, “Taanikka haggaa ai alaafetettan oottiyaakko, intteyyo odikke.

Naa77u Naatu Leemisuwaa

28 “SHin intte ai qoppeetii? Naa77u naati de7iyo issi bitanee de7ees; he bitanee baira na7aakko biidi, ‘Ta na7au, hachchi baada ta woiniyaa turaa ootta’ yaagiis. 29 Na7ai zaaridi, ‘Ixxaas’ giis; shin guyyeppe ba wozanan qoppi ekkidi, woiniyaa turaa oottanau biis. 30 Aawai hinkko na7aakko biidi, bairau giidoogaadankka au giis; kaalo na7ai zaaridi, ‘Ero ta godau’ yaagiis; shin bibeenna. 31 Ha naa77u naatuppe ba aawai koyidoogaa oottidaagee augee?” yaagiis.

Yaagin eti, “Bairaa” yaagidosona.

Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa gais; giiraa ekkiyaageetinne shaaramuxati intteppe sinttatidi, Xoossaa kawotettaa gelana. ³²Aissi giikko, Xammaqiya Yohaannisi xillotettaa ogiyaa tamarissiiddi, inttekko yin, i giyoogaa ammanibeekketa. SHin giiraa ekkiyaageetinne shaaramuxati i giyoogaa ammanidosona; intte harai atto hegaa be7idikka, intte nagaraappe simmidi, i giyoogaa ammanibeekketa” yaagiis.

Woiniyaa Turaa Giddon

Oottiya Goshshanchatu Leemisuwaa

(Marqqoosa 12:1-12; Luqaasa 20:9-19)

³³Qassikka Yesuusi hagaadan yaagiis; “Hara leemisuwaakka siyite; woiniyaa giyo turaa tokkida issi bitanee de7ees; woiniyaa turaa yuushshi aattidi diriis; qassi he woiniyaa gum77iyo ollaakka bookkiis; hegaa naagiya asaayyo adussa shuchchaa gimbbiis. Hegaappe guyyiyan, kottaa oottiya asau immidi, hara dere biis. ³⁴Woiniyaa aifiyaa maxiyo wodee gakkini, bana gakkiaagaa ekkidi yaana mala, ba ashkkarata ba kottaawatukko kiittiis. ³⁵Kottaawati a ashkkarata oiqqidi, issuwaa wadhdhidosa; issuwaa woridi, qassi hinkkuwaa shuchchan caddidosona. ³⁶Qassikka he bitanee kaseegeetuppe dariya hara ashkkarata kiittiis; kottaawati he ashkkarata kaseegeetudan oottidosona.

³⁷“SHin wurssettan i, ‘Ta na7aa eti bonchchana’ yaagidi ba na7aa etakko kiittiis.

³⁸“SHin kottaawati na7aa be7idi, bantta giddon, ‘Gadiyaa laattanaagee hagaa; hinddite a woridi, gadiyaa nuuni laattoos’ yaagidosona. ³⁹Na7aa oiqqidi, woiniyaa turaa giddoppe gaxaa kessidi woridosona.

⁴⁰“Simmi woiniyaa turaa godai yiyo wode, he kottaawata waatanee?” yaagidi oichchiis.

⁴¹Oichchin eti, “I he iita asata wori wurssidi, woiniyaa turai aifiyo wode bana gakkiaagaa wodiyan sheedhdhiya hara kottaawatuyyo immana” yaagidosona.

⁴²Yesuusi eta hagaadan yaagiis;

“Gimbbiyaageeti karidi ixido shuchchai
 godaa xaphuwaa minttiya, ubbaappe aadhdhiya
 shuchcha gidiis.

Hagee Godai oottidobaa;

qassi nu aifiyaukka garamissiyaabaa’
 yaagiyaagaa Xoossaa maxaafaappe mulekka
 nabbabibeekketii?

⁴³“Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; Xoossaa
 kawotettai intteppe ekettidi, lo77o aifiyaa immiya
 asau imettana. ⁴⁴He shuchchaa bolli kunddiya ubbai
 meqerettana; qassi he shuchchai asa bolli kunddikko, he
 kunddido uraa gaaccana” yaagiis.

⁴⁵Qeese halaqatinne Parisaaweti Yesuusi odido
 leemisuwaa siyido wode, banttabaa haasayiyoogaa
 eridosona. ⁴⁶Éti Yesuusa oiqqanau koyidosona; shin
 Yesuusa daro asai hananabaa yootiyaagaa giidi qoppi uttido
 gishshau, he asau yayyidosona.

Bullachchaa Oduwaa Leemisuwaa

(Luqaasa 14:15-24)

22 ¹Yesuusi asaayyo naa77anttuwaa leemisuwan
 hagaadan yaagidi haasayiis; ²“Saluwaa kawotettai
 ba na7aayyo bullachchaa makkida kawuwaa mala.
³He kawoi bullachchaa odi wottido asata xeesanau ba
 ashkkarata kiittiis; shin asati yaanau koyibookkona.

⁴“Qassi hara ashkkarata, ‘Xeesettidaageeta, “Taani
 qumaa giigissaas; ta sanggatinne ta daddaroti
 shuhettidosona; ubbabaikka mahettiis. Bullachchaa haa
 yiite” yaagite’ yaagidi kiittiis. ⁵SHin xeesettidaageeti
 koyennan ixidi, bantta oosuwau oosuwau biidosona; issoi
 ba goshshau bin, hinkkoi ba zal77iyau biis. ⁶Attidaageeti
 qassi kawuwaa ashkkarata oiqqidi wadhdhidi woridosona.

⁷“Kawoi daro hanqqettiis; qassi ba wotaaddarata yeddidi, he
 shemppuwaa woridaageeta worissidi, eta katamaa xuugissiis.
⁸Hegaappe guyyiyan, ba ashkkarata, ‘Bullachchai mahettiis;
 shin xeesettidaageeti bullachchau beessiya asa gidokkona.
⁹Hegaa gishshau, wogga ogiyaa biidi, intte demmido asa
 ubbaa bullachchau xeesite’ yaagiis. ¹⁰He ashkkarati ogiyaa

biidi, bantta demmido asa ubbaa lo77uwaa iitaa shiishshidi, bullachchaa daasiyaa kunttidosona.

11“SHin kawoi qumaa maanau uttida asaa be7anau gelido wode, bullachchaa maayuwaa maayibeenna issi bitaniyaa hegan be7idi, 12‘Ta jaalau, bullachchaa maayuwaa maayennan waanada haggaa geladii?’ yaagin bitanee co77u giis.

13“Hegaappe guyyiyan, kawoi ba ashkkarata, ‘Ha bitaniyaa kushiyaanne tohuwaa qachchidi, kare xumaa kessi olite; i hegan yeekkananne achchaa garccana’ yaagiis.

14“Aissi giikko, xeesettidaageeti daro; shin doorettidaageeti guutta” yaagiis.

Giiraa Giirettaabaa Oichchido Oishaa

(Marqqoosa 12:13-17; Luqaasa 20:20-26)

15Hegaappe guyyiyan, Parisaaweti biidi, a haasayaappe bala demmido, a oiqqana mala maqettidosona. 16Qassi bantta erissiyo ashkkaratuppenne Heeroodisa baggatuppe amaridaageeta akko kiittidosona. Kiittin eti, “Tamaariissiyaagoo, neeni tumaa haasayiyoogaanne Xoossaa ogiyaa tumatettan tamaariissiyooqaa nuuni eroos; aissi giikko, neeni asappe asa shaakkakkanne dummayakka. 17Ne qofai aibakko nuuyyo oda; nuuni Roome biittaa Kawuwaa Qeesaarayyo giiraa giiriyoogee wogeeyye woga gidennee?” yaagidosona.

18SHin Yesuusi eta iita qofaa eridi, “Ha lo77o milatiya iita asatoo, aissi tana paacceetii? 19Giiraa qanxxiyo miishshaa tana bessite” yaagiis. Yaagin eti santtimiyaa au ehiidosona. 20I, “Ha merainne sunttai oogee?” yaagiis.

21Yaagidi eta oichchin, eti, “Roome biittaa Kawuwaa Qeesaaraagaa” yaagidosona.

Hegaappe guyyiyan, Yesuusi eta, “Yaatikko, Qeesaaraagaa Qeesaarassi, Xoossaagaa Xoossaassi immite” yaagiis. 22Eti hegaa siyido wode, garamettidi a yeggi bayidi biidosona.

Haiqqidaageetu Dendduwaabaa

(Marqqoosa 12:18-27; Luqaasa 20:27-40)

23Haiqqida asi denddenna giya Saaduqaawetuppe issi issi asati he gallassi Yesuusakko yiidi, hagaadan yaagidi,

a oichchidosona; ²⁴“Tamaariissiyaagoo, Muusee, ‘Issi asi na7a yelennan haiqqikko, he haiqqidaagaa ishai a machchiyo aissidi, ba ishaayyo na7a yelanau bessees’ yaagiis. ²⁵Nunaara laappun ishantti de7oosona; bairai machchiyo ekkidi, na7a yelennan haiqqiis; haiqqin a machchiyo a ishai aissii. ²⁶Qassi naa77anttoikka haiqqiis; heezanttoikka, laappuntta gakkanaashinkka hegaadan hanidosona. ²⁷Ubbaappe guyyiyan, he maccaasiyaa haiqqaasu. ²⁸Yaatin, haiqqida asai haiquwaappe dendiyo gallassi he maccaasiyaa laappunatuppe augaayyo machcho gidanee? Aissi giikko, laappunati ubbaikka o ekkidosona” yaagidosona.

²⁹Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Xoossaa maxaafata woi a wolqqa intte erenna gishshau baleeta. ³⁰Aissi giikko, haiqqida asai haiquwaappe dendiyo gallassi, saluwan de7iya kiitanchchatu mala gidanaappe attin, attumaasinne ekkenna; maccaasinne gelenna. ³¹⁻³²SHin haiqqidaageetu dendduwaabaa gidikko, Xoossai, ‘Taani Abrahaama Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaaqooba Xoossaa’ yaagidi intteyyo odidoogaa mulekka nabbabibeekketii? Xoossai paxa de7iyaageetu Xoossaa gidiyoogaappe attin, haiqqidaageetu Xoossaa gidenna” yaagiis.

³³Daro asai hegaa siyidi, a timirttiyan garamettiis.

Ubbaappe Aadhdhiya Azazuwaa

(Marqqaosa 12:28-34; Luqaasa 10:25-28)

³⁴SHin Yesuusi Saaduqaaweta co77u oottidoogaa Parisaaweti siyido wode, issisaa shiiqididosona. ³⁵Eta giddoppe higgiiyaa tamarissiya issoi, Yesuusa paaccanau issibaa oichchiis. ³⁶“Tamaariissiyaagoo, higgiiyaa gidдон ubbaappe aadhdhiya azazoi augee?” yaagidi a oichchiis.

³⁷Oichchin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “‘Neeni Godaa ne Xoossaa ne kumetta wozanaappe, ne kumetta shemppuwaappe, ne kumetta qofaappe siiqa’ yaagiis. ³⁸Hegee ubbaappe gitatiya azazonne qassi ubbaappe aadhdhiya azazo. ³⁹Qassi naa77antto azazoikka a mala; hegee, ‘Neeni ne shooruwaa ne huuphedan siiqa’ giyaagaa. ⁴⁰Muuse higge ubbainne hananabaa yootiyaageetu timirttee ha naa77u azazotun qashettees” yaagiis.

Kiristtoosabaa Oichchido Oishaa*(Marqqoosa 12:35-37; Luqaasa 20:41-44)*

⁴¹⁻⁴²Parisaaweti issisaa shiiqidaashin Yesuusi eta, “Kiristtoosabaa woigi qoppeetii? I o na7ee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Kiristtoosi Daawita na7aa” yaagidosona.

⁴³Yesuusi eta, “Yaatin, Daawiti bana Geeshsha Ayyaanai haasayissin Kiristtoosa woigidi, ‘Goda’ giidi xeesii?”

⁴⁴Qassikka Daawiti,

‘Godai ta Godaa,

“Taani ne morkketa neeni yedhdha eqqiyoo^{baa}
oottana gakkanaassi,

hagan taappe ushachcha baggaara utta” giis’
yaagiis. ⁴⁵Daawiti Kiristtoosa, ‘Godaa’ giidi xeesikko,
yaatin, Kiristtoosi waanidi Daawita na7a gidii?” yaagiis.

⁴⁶Yesuusau issi qaala zaaranau danddayida issi asinne
baawa; qassi he gallassappe doommin, hara oisha a
oichchanau xalidai oonikka baawa.

**Muuse Higgiyaa Tamaariissiyaageetunne Parisaawetu
Iitatettaa**

(Marqqoosa 12:38-39; Luqaasa 11:43-46; 20:45-46)

23 ¹Hegaappe guyyiyan, Yesuusi shiiqida asaayyoonne
ba erissiyo ashkkaratuyyo hagaadan yaagidi
haasayiis; ²“Higgiyaa tamarissiyaageetinne Parisaaweti
Muuse higgiyaa tamarissiya maataara de7oosona.

³Hegaa gishshau, intte oottana mala, eti inttena azaziyo
ubbabaa oottitenne qassi naagite; shin eti oottiyoogaadan
oottoppite; aissi giikko, eti bantta yootiyoogaa oottokkona.
⁴Tookkanau deexxiya toohuwaa eti qachchidi, asa
toossoosona; shin bantta huuphen harai atto, he toohuwaa
biradhdhiyan bochchanaukka koyokkona.

⁵“Shin eti bantta ooso ubbaa asi be7anaadan
oottoosona; aissi giikko, bantta som77uwaaninne
bantta kushiya qesiyan qachchiyo xiqisiyaara de7iya
kitaafaa aassoosonanne bantta maayuwaa macaraakka
adussoosona. ⁶Asi banttana imattiyoosan bonchcho

sohuwaa dosoosona; qassi Aihuda woosa keettatunkka daro lo77iya oidiyaa dosoosona. ⁷Asi giyan banttana bonchchidi sarotanaagaanne ‘Tamaarissiyaagoo’ giidi banttana xeesanaagaa koyoosona.

⁸“SHin inttena tamaarissiyaagee issuwaa xalaala gidido gishshaunne intte ubbai ishannta gidido gishshau, issoi issuwaa, ‘Tamaarissiyaagoo’ giidi xeesoppite. ⁹Ha sa7an oonanne ‘Aawa’ giidi xeesoppite; aissi giikko, intteyyo saluwan de7iya issi Aawai de7ees. ¹⁰Issoi issuwaa, ‘Godau’ giidikka xeesoppite; aissi giikko, intteyyo issi Godai, Kiristtoosa xalaalai de7ees. ¹¹Intte giddon ubbaappe gitatiyaagee intteyyo ashkkara gidanau bessees. ¹²Bana gitaiya oonikka kauyyana; qassi bana kaushshiya oonikka gitatana.

Higgiyaa Tamaarissiyaageetinne Parisaaweti Borettidosona

(*Marqqoosa* 12:40; *Luqaasa* 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³“Lo77o milatiya iitatoo, higgiyaa tamaarissiyaageetoonne Parisaawetoo, asaayyo saluwaa kawotettaa intte gorddiyo gishshau, intteyyo aayye7ana; aissi giikko, intte huuphiyaunne gelekketa; qassi gelanau koyiyaageetanne gelissekketa.

¹⁴“Lo77o milatiya iitatoo, higgiyaa tamaarissiyaageetoonne Parisaawetoo am77etu keettaa intte bonqqidi, intteyyo lo77o milatanau Xoossaa woosaa adusseeta; hegaa gishshau, intteyyo aayye7ana; ubbaappe aadhdhiya pirddaa intte ekkana.

¹⁵“Lo77o milatiya iitatoo, higgiyaa tamaarissiyaageetoonne Parisaawetoo intte issi uraa ammanttanau abbaaninne sa7an yuuyiyo gishshaunne qassi intte a ammanttiyo wode, he uraa intteegaappe naa77u kushe iitida gaannabiyau na7a oottiyo gishshau, intteyyo aayye7ana.

¹⁶“‘Ooninne Beeta Maqidasiyan caaqqikko, aibinne baawa; shin Beeta Maqidasiyan de7iya worqqan caaqqikko, he caaqoi a gakkees’ giya intteyyo qooqi uttidi asa kaalettiyaageetoo, intteyyo aayye7ana. ¹⁷Ha eeyyati, ha

qooqeti, worqqai aadhdhiyye? Worqqaa geeshsha oottiya Beeta Maqidasee aadhdhii? ¹⁸Qassi intte, 'Ooninne yarshsho yarshshiyooaban caaqqikko, aikkokka baawa; shin ooninne a bolli de7iya yarshshon caaqqikko, he caaqoi a gakkees' yaagidi tamarisseeta. ¹⁹Ha eeyyati, ha qooqeti, yarshshoi aadhdhiyye? Woi yarshsho geeshsha oottiya a yarshshiyooabai aadhdhii? ²⁰Hegaa gishshau, yarshsho yarshshiyooaban caaqqiya urai he yarshshiyooabanka caaqkees; qassi a bolli de7iya ubbabanka caaqkees. ²¹Beeta Maqidasiyan caaqqiya urai, he Beeta Maqidasiyaaninne a gidдон de7iya Xoossan caaqkees. ²²Saluwan caaqqiya urai, Xoossaa kawotaa araataaninne he araatan uttiyaagan caaqkees.

²³"Lo77o milatiya iitadoo, higgiaa tamarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, kareta sawuwaappe, katikallaappenne okashiyaappe asirataa intte immeeta; shin higgia de7iya keehi koshshiyaageeta aggi bayeeta; hegeeti pirdaa, maarotettaanne xillotettaa. Harataka aggennan, intte oottanau bessiya yohoti hegeeta. ²⁴Intteyyo qooqi uttidi, asa kaalettiyaageetoo, intte ushshaappe udunxxiyaa gaccidi, gaameelaa mitteeta.

²⁵"Lo77o milatiya iitadoo, higgiaa tamarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, intte shaatiyaayyoonne keriyaayyo bolla bagga geeshsheeta; shin intteyyo gidдоora bonqqiyoogeenne uuzettiyoogee kumi uttiis. ²⁶Ha qooqe Parisaawiyau, shaatiyaayyoonne keriyaayyo garssaa kasetada geeshshargga; hegaappe guyyian, bolla baggaikka geeshsha gidana.

²⁷"Lo77o milatiya iitadoo, higgiaa tamarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, kare baggaara aannuwan tiyettidi, lo77i uttidi, qassi garssa baggaara haiqqida asa meqettinne wooqqidabai ubbabai kumido duufota milateeta. ²⁸Hegaadanka, qassi bolla baggaara asa ubbau xillo milateeta; shin intteyyo garssa baggaara lo77o milatiya iitatettainne makkalai kumi uttiis.

29“Lo77o milatiya iitattoo, higgiiyaa tamaarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, hananabaa yootiyaageetu duufuwaab bolli keettaa keexxeeta; qassi xillotu duufuwaakka loitteeta. 30Qassi intte, ‘Nuuni beni nu aawatu wode de7idobaa gidiyaakko, etaara issippe hananabaa yootiyaageeta worokko shin’ yaageeta. 31Hegaa gidikko, hananabaa yootiyaageeta woridaageetu naata intte gididoogaa intte huuphen markkatteeta. 32Simmi intte aawati doommidoogaa polekkeitii!

33“Ha shooshshattoo, shooshshaa naatoo, gaannabiya pirdaappe waanidi attuuteetii? 34Hegaa gishshau, be7ite, taani hananabaa yootiyaageeta, aadhdhida eranchchatanne higgiiyaa tamaarissiyaageeta inttekkoo kiittais. Etappe issuwaa issuwaa intte worananne masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqana; qassi issuwaa issuwaa intte woosa keettatun lissuwan garafananne katamappe katama yedettana. 35Hegaa gishshau, xilluwa Aabeela woroosappe doommidi, Beeta Maqidasiyaappenne yarshshiyoosaappe gidduwan intte worido Baraakiyaa na7aa Zakkaariyaasa wodiya gakkanaassi, haiqqida xillo ubbatu suuttaa gishshau, intte qaxxayettana. 36Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai ha wodiya asaa bolli gakkana.

Yerusalaamessi Odettida Mino Oduwaa

(Luqaasa 13:34-35)

37“Yerusalaame katamaa asau, Yerusalaame katamaa asau, hananabaa yootiyaageeta intte woreeta; Xoossai inttekkoo kiittidoogeetakka shuchchan caddeeta; kuttiiyaa ba marata ba qefiyan haphphiyoogaadan, taani intte asaa issi diri shiishshanau aapputoo koyidanaa! SHin tana diggideta. 38Be7ite, intte keettai muleera ona gidana. 39Aissi giikko, taani intteyyo odais; intte, ‘Godaa sunttan yiyaagee anjettidaagaa’ gaana gakkanaashin, naa77anttuwaa tana be7ekketa” yaagiis.

Yesuusi Beeta Maqidasee Laalettanaagaa Kasetidi Odiis

(Marqqaosa 13:1-2; Luqaasa 21:5-6)

24 ¹Yesuusi Beeta Maqidasiyaappe kiyidi biishin, Beeta Maqidasiyaa dirssa gidдон de7iya keettata

bessanau erissiyo ashkkarati akko yiidosona. ²Yesuusi zaaridi eta, “Hagaa ubbaa be7eetii? Taani intteyyo tumaa odais; ha keettatun de7iya issi shuchchinne attennan ubbai qolettana” yaagiis.

Wodiyaa Wurssettaabaa

(Marqqoosa 13:3-13; Luqaasa 21:7-19)

³Yesuusi Dabira Zaita giyo deriyaa bollan uttidaashin, erissiyo ashkkarati banttarkka akko yiidi a, “Hegee aude hananaakko, nuuyyo odarkkii; qassi ne yuussaayyoonne wodiyaa wurssettaayyo malaatai aiba gidanee?” yaagidosona.

⁴Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Inttena ooninne balettenna mala naagettite. ⁵Aissi giikko, daro asati ta sunttan, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiiddi yaana; yiidi daro asaa balettana. ⁶Matan de7iya olaa cenggurssaanne haahuwan de7iya olaa oduwaa siyanau intte de7eeta; hegaa malabai hananau bessiyoo gishshau, naagettite; hirgoppite; shin wurssettai biroona. ⁷Aissi giikko, issi biittaa asai hara biittaa asaara olettana; qassi issi kawotettai hara kawotettaara olettana; koshainne biittaa qaattai ubbasan de7ana. ⁸Hegee ubbaikka koiro leesso mala.

⁹“Asai he wode inttena waissananne worana; ta sunttaa gishshau, dere ubbai inttena ixkana. ¹⁰He wode daroti ammanuwaa aggana; bantta gidдон issoi issuwaa aattidi immananne issoi issuwaa ixkana. ¹¹Qassi wordduwaa hananabaa yootiya daroti denddidi, daro asaa cimmana. ¹²Makkalai dariyo gishshau, daro asaa siiqoi irxxana. ¹³SHin wurssettaa gakkanaashin gencciya urai attana. ¹⁴Asa ubbau markka gidana mala, kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchoi sa7a ubban odettana; hegaappe guyyiyan, wurssettai gakkana.

Hanttaara Waayiyaa

(Marqqoosa 13:14-23; Luqaasa 21:20-24)

¹⁵“Hegaa gishshau, hananabaa yootiya Daaneeli odido bashshaa tunatettai geeshsha sohuwan eqqidaagaa intte be7ana; hegee woigiyoogaakko, nabbabiyaagee

akeeko. ¹⁶Yihudaa biittan he wode de7iyaageeti deriyaakko baqatona. ¹⁷Keettaa huuphiyan de7iya uraikka ba son de7iyaabaa ekkana wodhdhoppo. ¹⁸Gaden de7iyaagee ba maayuwaa ekkana guyye simmoppo. ¹⁹He wode shahaara maccaasatuyyoonne xanttiya maccaasatuyyo aayye7ana. ²⁰Balggon woi Sambbatan intte baqatenna mala, Xoossaa woossite; ²¹aissi giikko, sa7ai merettoosappe hachchi gakkanaashin de7ibeennabainne qassi hagaappe sinttaukka mule de7enna iita waayee he wode de7ana. ²²Xoossai he gallassatu qoodaa guuttiyo bannaakko, asa gididai ooninne antenna; shin i ba doorido asatu gishshau, he gallassatu qoodaa guuttana.

²³“He wode ooninne inttena, ‘Be7ite. Kiristtoosi hagan de7ees’ woi, ‘Hegan de7ees’ yaagikko abaa ammanoppite. ²⁴Aissi giikko, worddanchcha Kiristtoosatinne wordduwaa hananabaa yootiyaageeti denddana; denddidi banttau danddayettikko, harai atto Xoossai dooridoogeetakka balettana gita malaataanne garamissiyaabaa bessana. ²⁵Be7ite, taani intteyyo hegaa kasetada yootaas.

²⁶“Hegaa gishshau, asai inttena, ‘Be7ite, Kiristtoosi bazzon de7ees’ giikko, hegaa booppite; woi inttena, ‘Be7ite, qol77on de7ees’ giikkokka, etabaa ammanoppite. ²⁷Aissi giikko, wolqqanttai arshshoppe wolqqammidi, arggo gakkanaassi phooliyoogaadan, ta yuussai, Asa Na7aa yuussai, hegaadan hanana.

²⁸“Gauxai de7iyoosaa ankko shiiqana.

Asaa Na7ai Kiristtoosi Naa77anttuwaa Yaana

(*Marqqoosa 13:24-27; Luqaasa 21:25-28*)

²⁹“He wode waayiyaappe guyyiyan,

sohuwaara awai xumana;

aginal poo7iyoogaa aggi bayana;

xoolintteti saluwaappe kunddana;

qassi saluwan de7iya wolqqatikka qaaxettana.

³⁰He wode ta malaatai, Asa Na7aa malaatai, saluwan beettana; sa7an he wode de7iya asa zare ubbai yeekkana.

24:15 Dane 9:27; 11:31; 12:11 **24:17-18** Luq 17:31

24:21 Dane 12:1; Aju 7:14 **24:26-27** Luq 17:23-24 **24:28** Luq 17:37

24:29 Isiy 13:10; 34:4; Hiz 32:7; Yu7e 2:10,31; 3:15; Aju 6:12-13

Qassi taani, Asa Na7ai, wolqqaaranne gita bonchchuwaara saluwaa shaara gidloora yiishin, eti be7ana. ³¹I ba kiitanchchata gita malkkataara kiittana; kiittin kiitanchchati sa7au ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin, qassi sa7an oiddu zooziyaappe au doorettida asaa shiishshana.

Godai Yaana Gallassaa Malaataa

(Marqqoosa 13:28-31; Luqaasa 21:29-33)

³²“Leemisuwaa balasiyo giyo mitteeppe akeekite; balasiyaa aaciyo wodenne i tashee bonccottiyo wode, bonee matattidoogaa intte erana. ³³Hegaadanka, intte he ubbabaa be7iyo wode, i matattidi pengge shiiqidoogaa erite. ³⁴Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai hanana gakkanaassi, ha wodiyaa asai haiqqiichchenna. ³⁵Saloinne sa7ai aadhdhana; shin ta qalalai mulekka aadhdhenna.

Godai Yaana Gallassaa Ooninne Erenna

(Marqqoosa 13:32-37; Luqaasa 17:26-30,34-36)

³⁶“SHin he gallassaanne he saatiyaa Aawaa xalaalaappe attin, harai atto saluwan de7iya kiitanchchata gidin, woi tana Na7aa gidinkka ooninne eriyaabi baawa. ³⁷Ta yuussai, Asa Na7aa yuussai, Nohe wode hanidoogaa mala gidana. ³⁸Aissi giikko, bashshiya haattaa yuussaappe kase wode, Nohee markkabiyan gelido gallassai gakkanaashin, asai meesinne uyees; qassi attumaasai machcheesinne maccaasai azinaa gelees. ³⁹Bashsha haattai yiidi, eta ubbaa efaana gakkanaashin, eti akeekibookkona; taani, Asa Na7ai, yiyo wodee, hegaa mala gidana.

⁴⁰“He wode naa77u asati gaden oottiyaageetuppe issuwaa efaana; issai attana. ⁴¹Naa77u maccaasati woxan gaacciyaageetuppe issinniyo efaana; issinniyaa attana.

⁴²“Simmi intte Godai ai gallassi yaanaakkonne intte erenna gishshau, naagi uttite. ⁴³SHin kaisoi qammaappe woqqa wodiyan yaanaakko keettaawai eridaakko, ba keettai booktenna mala, beegottidi naagi uttanaagaa

erite. ⁴⁴Hegaa gishshau, inttekka giigi uttite; aissi giikko, taani, Asa Na7ai, intte qoppenna saatiyan yaana.

Iitanne Lo77o Ashkkaraa Leemisuwaa

(Luqaasa 12:41-48)

⁴⁵“Yaatin, ba so asau qumaa koshshiyo wodiyan immana mala, a godai sunttido ammanettida wozannaama ashkkari oonee? ⁴⁶I hegaadan oottishin, a godai yiidi demmiyo ashkkarai anjjettidaagaa. ⁴⁷Taani intteyyo tumaa odais; godai he ashkkaraa babaa ubbaa bolli sunttana. ⁴⁸SHin ashkkarai iita gidikko, ‘Ta godai gam77idi yaana’ yaagidi ba wozanan qoppidi, ⁴⁹ba lagge ashkkarata waraa doommikko, mattottiyaageetuura miikkonne uyikko, ⁵⁰he ashkkaraa godai i qoppibeenna gallasaaninne i eribeenna saatiyan yaana. ⁵¹Yiidi a qanxxerettidi, lo77o milatiya iita asati de7iyoosan wottana; hegan i yeekkananne achchaa garccana.

Tammu Geela7otu Leemisuwaa

25 ¹“He wode saluwaa kawotetta i bantta kuraaziyaa oiqqidi, machchiyo bullachchiyaagaa mokkanau kare kiyida tammu geela7ota milatana. ²Etappe ichchashati eeyya; qassi ichchashati cincca. ³Eeyyati bantta kuraaziyaa oiqqidosona; shin lambba oiqqibookkona. ⁴SHin cinccati bantta kuraaziyaanne xaaramusiyan lambbaa oiqqidosona. ⁵Machchiyo bullachchiyaagee yeennan gam77in, he geela7oti banttana xiskkissin zin77i bayidosona.

⁶“Bilahe gidido wode, ‘Be7ite, machchiyo bullachchiyaagee gakkii; a mokkanau kare kiyite’ yaagiya gita cabboi denddiis.

⁷“He wode he geela7oti ubbati beegottidi, bantta kuraaziyaa giigissidosona. ⁸Eeyyati cinccata, ‘Nu kuraazee to77ana haniyo gishshau, intte lambbaappe nuuyyo immerkketii’ yaagidosona.

⁹“SHin cinccati zaaridi eta, ‘CHii, nuuyyoonne intteyyo gidenna; hegaa gishshaa intteyyo baizziyaageetukko biidi shammi ekkite’ yaagidosona. ¹⁰Yaagin eeyya geela7oti

lambbaa shammanau biichchidaashin, machchiyo bullachchiyaagee puttu gin, giigi uttida ichchashu geela7oti aara issippe bullachchaa keettaa gelidosona; kareekka gorddetti aggiis.

11“Guyyeppe qassi hinkko geela7oti yiidi, ‘Godau, godau, nuuyyo dooyarkkii’ yaagidosona.

12“SHin machchiyo bullachchiyaagee zaaridi, ‘Taani intteyyo tumaa odais; taani inttena erikke’ yaagiis.

13“Simmi taani, Asa Na7ai, yaana gallassaa woi saatiyaa intte erenna gishshau, naagi uttite.

Heezzu Ashkkaratu Leemisuwaa

(Luqaasa 19:11-27)

14“Aissi giikko, saluwaa kawotettai ba ashkkarata xeesidi, bau de7iyaabaa etau sheedhdhidi, oge baana haniya bitaniyaa milatees. 15Etau huuphiyan huuphiyan eta wolqqaa keenaa issuwau ichchashu sha7u biraa, issuwau naa77u sha7u biraa, qassi issuwau issi sha7u biraa immidi, ba ogiyaa biis. 16Ichchashu sha7u biraa ekkida ashkkarai sohuwaara biidi zal77idi, hara ichchashu sha7u biraa worissiis. 17Hegaadankka, qassi naa77u sha7u biraa ekkida ashkkarai hara naa77u sha7u biraa worissiis. 18SHin issi sha7u biraa ekkidaagee biidi, ollaa bookkidi, ba godaa miishshaa moogiis.

19“Daro wodiyaappe guyyiyan, he ashkkaratu godai yiidi, ba miishshaa etaara qoodettiis. 20Ichchashu sha7u biraa ekkida ashkkarai yiidi, hara ichchashu sha7u biraa sheedhdhiiddi, ‘Ta godau, neeni tau ichchashu sha7u biraa immadasa; be7a, hara ichchashu sha7u biraa worissaas’ yaagiis. 21A godai a, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77onne ammanettiya ashkkara; neeni guuttaban ammanettadasa. Taani nena darobaayyo alaafe oottana; haa gelada ne godaara ufaitta’ yaagiis.

22“Qassi naa77u sha7u biraa ekkidaageekka yiidi, ‘Ta godau, neeni tau naa77u sha7u biraa immadasa; be7a, taani hara naa77u sha7u biraa worissaas’ yaagiis. 23A godai a, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77onne ammanettiya ashkkara; neeni guuttaban ammanettadasa. Taani nena

darobaayyo alaafe oottana; haa gelada ne godaara ufaitta' yaagiis.

24“Issi sha7u biraa ekkidaagee qassi yiidi, ‘Ta godau, neeni zerabeennasaappe cakkiya asa gidiyoogaanne katta laalabeennasaappe maxiya meqetti baina asa gidiyoogaa taani erais. 25Taani yayyaas; yaatada baada ne biraa biittan moogaas; be7a, ne birai hageeho’ yaagiis.

26“A godai zaaridi, a hagaadan yaagiis; ‘Ha iita azalla ashkkarau, taani zerabeennasaappe cakkiya asa gidiyoogaanne katta laalabeennasaappe maxiya asa gidiyoogaa eradii? 27Yaatin, neeni ta miishshaa bankkiyan wottidobaa gidiyaakko, taani simmiyo wode ta miishshaa woriyaara ekkanaagaa shin attiis. 28Hegaa gishshau, he miishshaa appe wotti ekkidi, tammu sha7u birai de7iyoogaayyo immite. 29Aissi giikko, de7iyo ubbau harai gujettana; i bau gidiyaagaappe darissidi ekkana; shin bainaagaappe harai atto, he au de7iya guuttaikka appe eketiichchana. 30Allaalle kessenna ashkkaraa kare xumaa kessi olite; hegan i yeekkananne ba achchaa garccana’ yaagiis.

Wodiyaa Wurssettan Hanana Pirdaa

31“Taani, Asa Na7ai, kiitanchcha ubbatuura bonchchuwan yiyo wode, ta bonchcho kawotaa araatan uttana. 32Sa7an de7iya asai ubbai ta sintti shiiqana; heemmiyaagee dorssata deeshshatuppe shaakkiyoogaadan, taani he asaa naa77u kessada shaakkana. 33Qassi dorssata taappe ushachcha baggaara essada, deeshshata taappe haddirssa baggaara essana.

34“Hegaappe guyyiyan, taani kawoi taappe ushachcha baggaara de7iyaageeta hagaadan yaagana; ‘Ta Aawai anjjidoogeetoo, haa yiidi sa7ai merettoosappe hachchi gakkanaashin, intteyyo giigida kawotettaa laattite. 35Aissi giikko, taani namisettin mizideta; saamettin ushshideta; imatta gidada binkka mokiideta. 36Taani kallottin maizzideta; harggin be7ideta; qashettin taakko gakkideta’ yaagana.

³⁷“Hegaappe guyyiyan, xilloti zaaridi, a hagaadan yaagana; ‘Godau, neeni namisettin, aude be7idi mizidoo? Woi neeni saamettin, aude be7idi ushshidoo? ³⁸Neeni imatta gidada yin aude be7idi mokiidoo? Woi neeni kallottin aude maizzidoo? ³⁹Qassi neeni harggin, woi qashettin neekko biidi aude nena be7idoo?’ yaagana.

⁴⁰Taani kawoi zaarada, ‘Taani intteyyo tumaa odais; intte ha ta ishanttu ubbaappe harai atto, laafiya issuwaayyo oottidobaa gidikkokka, hegaa tau oottideta’ yaagana.

⁴¹“He wode, taappe haddirssa baggaara de7iyaageeta taani yaagana; ‘Ha qanggettidaageetoo, ta matappe kichchite; biidi xalahe halaqaayyoonne a kiitanchchatuyyo giigida merinaa taman gelite. ⁴²Aissi giikko, taani namisettin, tana mizibeekketa; saamettin ushshibeekketa. ⁴³Taani imatta gidada bin, tana mokiibeekketa; kallottin maizzibeekketa; qassi harggin, qashettinkka tana be7ibeekketa’ yaagana.

⁴⁴“He wode eti qassi hagaadan yaagidi zaarana; ‘Godau, neeni namisettin woi saamettin, woi imatta gidada bin woi kallottin, woi harggin woi qashettin, aude be7idi, nena maaddennan ixxidonii?’ yaagana.

⁴⁵“He wode taani kawoi zaarada eta, ‘Taani intteyyo tumaa odais; intte ha ubbaappe laafiya issuwaa maaddennan ixxidoogee, tana maaddennan ixxidooгаа’ yaagana. ⁴⁶Hegeeti merinaa qaxxayuwau baana; shin xilloti merinaa de7uwau baana” yaagiis.

Yesuusa Bolli Maqettidosona

(Marqqoosa 14:1-2; Luqaasa 22:1-2; Yohaannisa 11:45-53)

26 ¹Yesuusi ha timirttiyaa ubbaa wurssido wode, ba erissiyo ashkharata, ²“Naa77u gallassappe guyyiyan, Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassa gidiyoogaa ereeta. He gallassi tana, Asa Na7aa, asai masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqanau aatti immana” yaagiis.

³He wode qeese halaqatinne dere cimati Qayaafa giyo qeese ubbatu halaqaa gita keettan shiiqidi, ⁴asi erennan Yesuusa oiqqidi, woranau maqettidosona. ⁵SHin eti, “Asai ooshshaa kessenna mala, Paasikaa bonchchiyo gallassi hegaa oottokko” yaagidosona.

Issi Maccaasiyaa Yesuusa SHittuwaa Tiyaasu*(Marqqoosa 14:3-9; Yohaannisa 12:1-8)*

⁶Yesuusi Biitaaniyaa kataman inchchirichchaa harggiya Simoonaa son de7ishin, ⁷issi mishiriyaa albbasxxiroosa giyo shuchchaappe oottido bilqqaadiyaa kumida daro al77o shittuwaa ekkada yaasu; yaada qumaa i miishin, he shittuwaa Yesuusa huuphiyan tigaasu. ⁸SHin erissiyo ashkkarati hegaa be7idi hanqqettidosona; hanqqettidi, “Ha shittuwaa coo mooriyoogee aibissee? ⁹Aissi giikko, ha shittuwaa al77o waagan baizzidi, miishshaa hiyyeesau immanau danddayettes” yaagidosona.

¹⁰Yesuusi eti giyoogaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Ha maccaasiyo aissi waisseetii? A tau lo77obaa oottaasu. ¹¹Hiyyeesati ubba wode inttenaara de7oosona; shin taani inttenaara ubba wode de7ikke; ¹²a ha shittuwaa ta bolli tigiyoogee tana mooganau giigissanaassa. ¹³Taani intteyyo tumaa odais; sa7a ubban ha wonggeliyaa mishiraachchuwaa odiyooosan awaanikka, asai o hassayana mala, a oottidoogee odettana” yaagiis.

Yihudai Yesuusa Aattidi Immanau Maayiiis*(Marqqoosa 14:10-11; Luqaasa 22:3-6)*

¹⁴He wode tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issoi Yihudaa Asqqorootu giyoogee qeese halaqatukko biis. ¹⁵Biidi, “Taani intteyyo Yesuusa oittikko, tau ai immuuteetii?” yaagin eti ayyo hastamu biraa qoppidi immidosona. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, Yihudai Yesuusa aattidi immanau injjetiya wodiya wochchees.

Yesuusi Aihudatu Paasikaa Kahuwaa**Ba Kiittidoogeetuura Miis***(Marqqoosa 14:12-21;**Luqaasa 22:7-14,21-23; Yohaannisa 13:21-30)*

¹⁷Oittaa miyo gallassaa bonchchiyo koiro gallassi, erissiyo ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Paasikaa bonchchiyo gallassi neeni maana qumaa awan giigissanee?” yaagidosona.

¹⁸Yaagin Yesuusi eta, “Katamaa biidi, issi bitaniyaa, “Tamaarissiyaagee nena, “Tau wodee gakkii; taani ta erissiyo ashkkaratuura Paasikaa bonchchiyo gallassaa ne son aattana” yaagees’ yaagite” yaagiis.

¹⁹Erissiyo ashkkarati Yesuusi banttana azazidoogaadan oottidi, Paasikaa bonchchiyo gallassi maana qumaa giigissidosona.

²⁰Sa7ai omarido wode, Yesuusi tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuura qumaa maanau uttiis. ²¹Eti miishin, Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa odais; intteppe issi urai tana aattidi immana” yaagiis.

²²Eti daro dagammidi, huuphiyan huuphiyan, “Godau, tumu taneeshsha?” giyoogaa doommidosona.

²³Yesuusi zaaridi, “Ba kushiya tanaara issippe shaatiyan yeddidi tushkkiyaagee tana aattidi immana. ²⁴Taani, Asa Na7ai, Xoossaa maxaafai haiqqana giidoogaadan haiqqana; shin tana, Asa Na7aa, aattidi immiya urau aayye7ana; he urai yelettennan attiyaakko au keha shin” yaagiis.

²⁵A oittiya Yihudai zaaridi, “Tamaarissiyaagoo, neeni giyoogee tanee?” yaagiis.

Yaagin Yesuusi zaaridi a, “Neeni ne huuphen gaadasa” yaagiis.

Godaa Kahuwaa Ekkio Wogaa

(Marqqoosa 14:22-26;

Luqaasa 22:15-20; Koira Qoronttoosa 11:23-25)

²⁶Eti miishin, Yesuusi oittaa ekkidi, Xoossaa galatiis; he oittaa mentidi, ba erissiyo ashkkaratuyyo immiiddi, “Heite; miite; hagee ta ashuwaa” yaagiis.

²⁷Burccukkuwaa ekkidi, Xoossaa galatiis. Eta immiiddi, “Ubbai hagaappe uyite; ²⁸aissi giikko, hagee daro asaa nagarai atto geetettana gishshau gukkiya ta suutta; ta suuttai ooratta maachchaa. ²⁹SHin taani intteyyo odais; taani ta Aawaa kawotettan ooratta woine eessaa inttenaara uyana gallassai gakkanaashin, naa77anttuwaa ha woine eessaa mulekka uyikke” yaagiis.

³⁰Mazamuriyaa yexxidoogaappe guyyiyan, Dabira Zaite giyo deriyaa biidosona.

Yesuusi PHeexiroosi Kaddanaagaa Kasetidi Yootiis*(Marqqaosa 14:27-31; Luqaasa 22:31-34; Yohaannisa 13:36-38)*

31 Yesuusi he wode eta, “Hachchi qammi intte ubbai tana yeggi bayidi baqatana; aissi giikko, Xoossaa maxaafai, ‘Xoossai dorssaa heemmiyaagaa worana; worin dorssaa wudee laalettana’

yaagees. 32 SHin taani haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan, intteppe kasetada Galiilaa baana” yaagiis.

33 PHeexiroosi zaaridi, “Eti ubbati nena yeggi bayidi baqatikkokka, taani nena mulekka yeggikke” yaagiis.

34 Yesuusi PHeexiroosa, “Taani neeyyo tumaa odais; hachchi qammi kutto waassanaappe kase, neeni tana heezzutoo kaddana” yaagiis.

35 Yaagin PHeexiroosi zaaridi, “Taani harai atto, nenaara issippe haiqqiyaakkokka, nena mulekka kaddikke” yaagiis. Qassi erissiyoo ashkkarati ubbatikka hegaadan giidosona.

Yesuusi Geetesemaanen Woossiis*(Marqqaosa 14:32-42; Luqaasa 22:39-46)*

36 Yesuusi he wode ba erissiyoo ashkkaratuura Geetesemaane giyo sohuwaa biidi eta, “Taani hiniyo baada Xoossaa woossishin, intte hagan uttiishshite” yaagiis. 37 Yaagidi PHeexiroosanne Zabddiyoosa naata naa77aa banaara ekki efiidi, daro kayyuwaanne waayiyaa doommiis. 38 Qassi eta, “Taani haiqqana gakkanaassikka kayyottaais; hagan takkidi, tanaara naagite” yaagiis.

39 Guuttaa sinttaukko shiiqiiddi, biittan gufannidi, “Ta Aawau, danddayettiyaabaa gidikko, ha burccukkuwaa taappe digga; shin neeni koyiyoogaadan hanoppe attin, taani koyiyoogaadan hanoppo” yaagidi Xoossaa woossiis.

40 Yesuusi erissiyoo ashkkaratukko simmidi yiis; xiskkidaageeta demmidi PHeexiroosa, “Intte issi saatekkonne xiskkennen tanaara naaganaukka danddayibeekketii? 41 Paaciyan intte gelenna mala, naagitenne Xoossaa woossite; ayyaanai giigi uttiis; shin ashoi daafuranchcha” yaagiis.

⁴²Yesuusi qassi naa77anttuwaa biidi, “Ta Aawau, taani ha burccukkuwaappe uyennan de7ishin burccukkuwaa denttanaagee danddayettennabaa gidikko, neeni koyiyoobai hano” yaagidi Xoossaa woossiis. ⁴³Qassikka simmi yiidi, erissiyo ashkkaratu aifiyaa xiskkoi goozi wottido gishshau, xiskkidaageeta demmiis.

⁴⁴Qassikka eta yeggi bayidi biidi, heezzanttuwaa kase qaaliyo zaarettidi, Xoossaa woossiis. ⁴⁵Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkaratukko yiidi, “Ha77i gakkanaashinkka xiskeetiinne shempeetii? Be7ite, tana, Asa Na7aa, nagaranchcha asatuyyo aattidi immiyo wodee gakkiiis. ⁴⁶Denddidi hinddite; be7ite, tana aattidi immiyaagee hageeho gakkiiis” yaagiis.

Yesuusi Ba Morkketun Oigettiiis

(Marqqoosa 14:43-50; Luqaasa 22:47-53; Yohaannisa 18:3-12)

⁴⁷Yesuusi hegaa biron haasayishin, tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issoi, Yihudai, gakkii wodhdhiis; qassi qeese halaqatinne dere cimati kiittin, bisuwaanne dullaa oiqqida daro asai aara issippe yiis. ⁴⁸Yesuusa aattidi immiyaagee he daro asaa, “Taani yeriyoogee a; a oiqqite” yaagidi malaataa yooti wottiis.

⁴⁹Sohuwaarakka Yesuusakko shiiqidi, “Tamaarissiyaagoo, saro de7ai” yaagidi a yeri ekkiiis.

⁵⁰Yesuusi a, “Ta jaalau, neeni oottanabaa ootta agga” yaagiis.

Hegaappe guyyiyan, he daro asai shiiqidi, Yesuusa mintti oiqqiis. ⁵¹Yesuusaara de7iyaageetuppe issoi ba bisuwaa shoddinne qeese ubbatu halaqaa ashkkaraa shocidi, a haittaa qanxxi oliis. ⁵²Yesuusi he wode a hagaadan yaagiis; “Ne bisuwaa a shoohuwan zaarada wotta; aissi giikko, biso shoddiya ubbai bison haiqqana. ⁵³Ta Aawai daro sha7u kiitanchchata issi kuttan yeddidi, tana maaddana mala, taani a woossanau danddayiyoogaa erikkiyye? ⁵⁴Yaatin, Xoossaa maxaafati hagaadan hananau bessees yaagidoogee waanidi polettanau danddayii?” yaagiis.

⁵⁵Hegaappe guyyiyan, Yesuusi he shiiqida daro asaa hagaadan yaagiis; “Tana pangga kessidi, pangga oiqqiyoogaadan oiqqanau bisonne dulla oiqqidi yiidetii? Taani Beeta Maqidasiyan tamaarissaidda, gallassi gallassi

inttenaara oottiyo wode tana oiqqibeekketa; ⁵⁶shin hagee ubbai hanidoogee hananabaa yootiyaageeti Xoossaa maxaafatun xaafidoogee polettanaassa” yaagiis.

Erissiyo ashkkarati he wode ubbati a yeggi bayidi baqatidosona.

Yesuusi Pirda SHangguwau Aadhdhiis

(Marqqoosa 14:53-65;

Luqaasa 22:54-55,63-71; Yohaannisa 18:13-14,19-24)

⁵⁷Yesuusa oiqqidaageeti qeese ubbatu halaqaa Qayaafakko, higgiiyaa tamarissiyaageetinne cimati shiiqidosa eeki efiidosona. ⁵⁸SHin PHeexiroosi qeese ubbatu halaqaa dirssa giddo gakkanaashin, haahuwan a kaalliis; yohuwaa wursettaa be7anau dirssa giddo gelidi, naagiyaageetuura utti bayiis.

⁵⁹Qeese halaqatinne yaa7aa asai ubbai Yesuusa woranau a bolli worddo markka demmanau koyidosona. ⁶⁰SHin harai atto daroti yiidi, a bolli wordduwaa markkattinkka appe ainne demmibookkona. Guyyeppe naa77ati yiidi, ⁶¹“Ha bitanee, ‘Taani Xoossaa Beeta Maqidasiyaa qolada, heezzu gallasan zaaretta keexxanau danddayais’ yaagiis” yaagidosona.

⁶²Qeese ubbatu halaqai denddi eqqidi Yesuusa, “Hageeti nena mootiyo mootuwau neeyyo zaariyoobi baawee?” yaagiis. ⁶³SHin Yesuusi co77u giis; qassikka qeese ubbatu halaqai a, “Taani nena de7o Xoossaa sunttan callais; neeni Xoossaa Na7aa Kiristtoosa gidikko nuussi oda” yaagiis.

⁶⁴Yaagin Yesuusi zaaridi, “Neeni ne huuphenkka gaadasa; shin taani intteyyo odais; hagaappe sinttan, intte tana, Asa Na7aa, wolqaama Xoossaappe ushachcha baggaara uttidaashiininne saluwaa shaaraara yiishin be7ana” yaagiis.

⁶⁵Hegaappe guyyiyan, qeese ubbatu halaqai ba maayuwaa pooshshi olidi, “Hagee cayiichchiis; nuna hagaappe sinttan aissi hara markka koshshii? I ha77i cayiyoogaa intte siyideta. ⁶⁶Intte qofai aibee?” yaagiis.

Yaagin eti, “Au haiqoi bessees” yaagidi zaaridosona.

⁶⁷Hegaappe guyyiyan, eti a som⁷⁷uwan cuchchidi, a dechchidosona; harati qassi a baqqidi, ⁶⁸“Kiristtoosaa! Nena dechchidai oonee? Ane nuuyyo hananabaa yoota” yaagidosona.

PHeexiroosi Yesuusa Kaddiis

(*Marqqoosa* 14:66-72;

Luqaasa 22:56-62; *Yohaannisa* 18:15-18,25-27)

⁶⁹PHeexiroosi keettaappe kareera dirssa gidдон uttidaashin, issi ashkkariyaa akko yaada, “Neenikka Galiilaa Yesuusaara issippe de⁷aasa” yaagaasu.

⁷⁰SHin i eta ubbaa sinttan he ashkkariyo, “Neeni giyoobai aibakko taani erikke” yaagidi kaddiis.

⁷¹Qassi biidi dirssaa penggekko kiyishin, hara ashkkariyaa a be⁷ada, hegan de⁷iya asatuyyo, “Ha bitanee Naazireeta Yesuusaara de⁷ees” yaagaasu.

⁷²Yaagin PHeexiroosi naa⁷⁷anttuwaa caaqqidi, “Taani hegaa bitaniyaa erikke” yaagiis.

⁷³Guuttaa gam⁷⁷ishin, hegan eqqida asati PHeexiroosakko yiidi, “Neenikka tuma etaara issippe de⁷aasa; aissi giikko, neeni haasayiyo haasayaikka nena erissees” yaagidosona.

⁷⁴Hegaappe guyyiyan PHeexiroosi, “Taani hegaa bitaniyaa erikke!” yaagidi, bana qanggettaanne caaquwaa doommiis.

He wode sohuwaarakka kuttoi waassi aggiis.

⁷⁵PHeexiroosi bana Yesuusi, “Neeni kuttoi waassanaappe kase heezzutoo tana kaddana” giidoogaa hassayidi, kare kiyidi, mishettidi yeekkiis.

Yesuusi PHilaaxoosa Sintti Pird dau SHiiqiis

(*Marqqoosa* 15:1; *Luqaasa* 23:1-3; *Yohaannisa* 18:28-32)

27 ¹Maallado guuraara qeese halaqati ubbatinne dere cimati Yesuusa woranau maqettidosona; ²eti Yesuusa qachchidi efiidi, deriyaa haariya PHenxxeniyaa PHilaaxoosayyo aattidi immidosona.

³Yesuusa he wode oittida Yihudai PHilaaxoosi Yesuusa bolli pirddidoogaa be⁷idi, “Aayye⁷ana! Oittennan

aggarkkinaashsha!” yaagidi, he hasttamu biraa qeese halaqatuyyoonne dere cimatuuyo guyye zaaridi, ⁴“Taani geeshsha asa oittada nagaraa oottaas” yaagiis.

SHin eti a, “Hegee nuuyo ai metoo? Hegee ne shene” yaagidosona.

⁵Yihudai biraa Beeta Maqidasiyan oli bayiis; eta matappe aggidi biidi, suletti haiqqiis.

⁶Qeese halaqati biraa ekkidi, “Ha birai suutta miishsha gidishin, nuuni Beeta Maqidasiyaa miishshaara gattiyoogee higge gidenna” yaagidosona. ⁷Yaagidi issippe zorettidi, asa biitta asayyo moogo gade oottanau urqqa miishsha medhdhiyaageetu gadiyaa shammidosona. ⁸Hegaa gishshau, he gadee hachchi gakkanaassikka, suutta gade geetettidi xeesettes.

⁹Hananabaa yootiya Ermmaasi, “Eti Israa7eela asai au qanxxanau qoppido hasttamu xaqara biraa ekkidi, ¹⁰Godai tana azazidoogaadan, urqqa miishsha medhdhiyaageetu biittaa shammanau immidosona” giidoogee he wode polettiis.

PHilaaxoosi Yesuusa Qoridi Oichchiis

(Marqqoosa 15:2-5; Luqaasa 23:3-5; Yohaannisa 18:33-38)

¹¹Yesuusi deriyaa haariyaagaa sintti shiiqin, deriyaa haariyaagee a, “Neeni Aihudatu kawoo?” yaagidi oichchiis. Yesuusi a, “Neenikka gaasa” yaagiis.

¹²Qeese halaqatinne dere cimati a mootin, etau ainne zaaro immibeenna. ¹³He wode, PHilaaxoosi Yesuusa, “Hageeti nena mootiyoobaa ubbaa siykkii?” yaagiis.

¹⁴Yesuusi harai atto, issi qalakka zaarennan ixxin, deriyaa haariyaagee daro garamettiis.

Yesuusi Haiquwau Pirddettiis

(Marqqoosa 15:6-15;

Luqaasa 23:13-25; Yohaannisa 18:39-40; 19:1-16)

¹⁵Deriyaa haariyaagee Paasikaa bonchchiyo gallassan, asai koyiyo issi uraa qashuwaappe birshshiyo meezee de7ees. ¹⁶He wode issi Barbbaana giyo daro erettida iita asi qasho keettan de7ees. ¹⁷Hegaa gishshau, daro asai issisaa

shiiqidaashin PHilaaxoosi, “Taani intteyyo Barbbaana birshshooye, woi Kiristtoosa giyo Yesuusa birshshoo?” yaagidi asaa oichchiis. ¹⁸Aissi giikko, eti qanaatidi Yesuusa oittidoogaa i erees.

¹⁹PHilaaxoosi pirda keettan uttidaashin, a machchiyaa ayyo, “He xillo bitaniyaa ainne oottoppa; aissi giikko, taani hachchi qammi aimuwan aban daro waayettaas” yaagada kiittaasu.

²⁰SHin qeese halaqatinne dere cimati PHilaaxoosi Barbbaana birshshidi, Yesuusa woranaadan, shiiqida asai a woossana mala, asaa cimmidosona.

²¹PHilaaxoosi zaaridi eta, “Taani eta naa77aappe intteyyo oona birshshanau koyeetii?” yaagin eti, “Barbbaana birshshanau koyoos” yaagidosona.

²²PHilaaxoosi, “Yaatin, Kiristtoosa giyo Yesuusa waatoo?” yaagidi eta oichchin ubbai, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqetto” yaagidosona.

²³PHilaaxoosi asaa, “Aissi? Ai iitabaa oottidee?” yaagiis.

SHin asai kaseegaappekka ba qaalaa xoqqu oottidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi i kaqetto” yaagidosona.

²⁴Ooshshi denddanaagaappe attin, aibinne polettennaagaa PHilaaxoosi be7idi, haattaa ekkidi, “Ha bitanee haiqqiyooban taani gelikke; hegaa intte erite” yaagidi shiiqida asaa sinttan ba kushiya meecettiis.

²⁵SHiiqida asai ubbai zaaridi, “A suutta gomee nunanne nu naata gakko” yaagiis.

²⁶Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosi Barbbaana etau birshshiis; birshshidi lissuwan Yesuusa garafidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqanau etau aattidi immiis.

Wotaaddarati Yesuusa Bolli Qilliiccidosona

(Marqqoosa 15:16-20; Yohaannisa 19:2-3)

²⁷Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosa wotaaddarati Yesuusa deriyaa haariyaagaa ooso keettaa ekki efin, wotaaddarati ubbai a lanqqiyan yuuyi aadhdhidi eqqidosa. ²⁸A afalaa qaari ekkidi, zo7o afalaa a

maizzidosona. ²⁹Qassi agunttaa akiliiliyaa giigissidi, a huuphiyan wottidosona; a ushachcha kushiyan shombboqo gatimaa oittidi, a sinttan gulbbatidi, “Aihudatu kawuwau, saro de7ai!” yaagidi, a bolli qilliiccidosona. ³⁰A bolli cuchchidosona; he shombboqo gatimaa ekkidi, a huuphiyaa shocidosona. ³¹Eti a bolli qilliiccidoogaappe guyyiyan, zo7o afalaa appe qaari ekkidi, a afalaa a maizzidosona; qassi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi a kaqqanau ekki efiidosona.

Yesuusi Kaqettiis

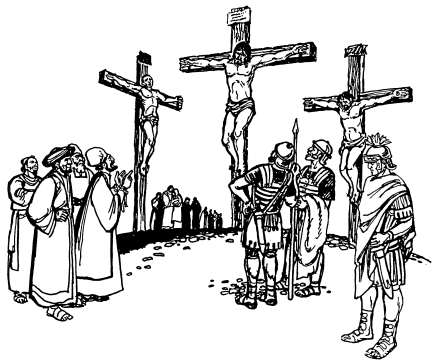
(Marqqoosa 15:21-32; Luqaasa 23:25-43; Yohaannisa 19:17-27)

³²Eti kare kiyiiddi, issi Simoona giyo Qareena biitta asa demmidi, Yesuusa masqqaliyaa wolqqan toossidosona. ³³Golggottaa giyoosaa gakkidosona. “Golggottaa” giyoogee “Guuggiyaa Sohuwaa” giyoogaa. ³⁴Hegan eti ciyyee walahettido woine eessaa Yesuusayyo uyanau immidosona; immin i hegaa ganxxi xeellidi, uyennan ixxiis.

³⁵Eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi a kaqqidoogaappe guyyiyan, a afalaa shaakkidi, saamaa yeggidi ekkidosona. ³⁶Hegaappe guyyiyan, a naaganau hegan utti bayidosona. ³⁷Qassi, “Hagee Aihudatu Kawuwaa Yesuusa” yaagidi mootiyo xifatiyaa a huuphessaara wottidosona. ³⁸Yesuusaara he wode naa77u panggata issuwaa appe ushachcha baggaara, qassi issuwaa appe haddirssa baggaara, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona.

³⁹Ogiyaara aadhdhiya asai Yesuusa karidi, ba huuphiyaa qaattiiddi cayiis. ⁴⁰“Beeta Maqidasiyaa qolada heezzu gallassa gidдон keexxiyaagoo, ne huuphiyaa ashsha; neeni Xoossaa Na7a gidikko, ane masqqaliyaa bollappe wodhdha” yaagiis.

⁴¹Hegaadankka, qeese halaqati higgiiyaa tamarissiyaageetuuranne cimatuura issippe Yesuusa bolli qilliicciiddi, hagaadan yaagidosona;* ⁴²“Harata ashshiis; shin bana ashshanau danddayenna. I Israa7eela kawo; ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho; nuunikka qassi a

*Qeese halaqati Yesuusa bolli
qilliiccidosona (Mat 27:41)*

ammanana. ⁴³Xoossan i ammanettes; Xoossai a ashshana koyikko ane ashsho; aissi giikko, i bana, “Taani Xoossaa Na7aa’ gees” yaagidosona.

⁴⁴Qassi harai atto, aara masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettida pangatikka hegaadan giidi, a bolli qilliiccidosona.

Yesuusi Haiqqiis

(Marqoosa 15:33-41; Luqaasa 23:44-49; Yohaannisa 19:28-30)

⁴⁵Usuppun saateppe doommidi, uddufun saate gakkanaashin, biitta ubbai xumiis. ⁴⁶Uddufun saate gidiyo heeran Yesuusi ba qaalaa xoqqu oottidi, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” yaagiis. Hegaa giyoogee, “Ta Xoossau, ta Xoossau, tana aissi aggadii?” giyoogaa.

⁴⁷Hegan eqqida asaappe issoi hegaa siyidi, “Ha bitanee Eelaasa xeesees” yaagiis. ⁴⁸Sohuwaara etappe issoi woxxidi, gombbilla mala ispponjjiyaa ekkidi, caala woine eessaa kunttiis; hegaa shombboqo gatimaa xeeran wottidi, ushshanau a doonaakko shiishshiis. ⁴⁹SHin hankkooti, “Nangga, Eelaasi a ashshanau yaanaakkonne be7oos” yaagidosona. ⁵⁰Yesuusi naa77anttuwaa ba qaalaa xoqqu ootti waassidi, haiqqi bayiis.

⁵¹Akeekite; Beeta Maqidasiyan kaqettida magalashoi qommoppe duge gakkanaassi, naa77u kiyidi, pooshetti wodhdhiis; biittai qaaxxiis. Qassi zaallaikka phalqgettiis; ⁵²duufoti dooyettidosona. Xoossaa asatuppe daroti haiqqidaageeti, haiquwaappe denddidosona. ⁵³Eti duufuwaappe kiyidi, Yesuusi haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan, geeshsha katamaa biidosona; hegan eta daro asai be7iis.

⁵⁴Mato halaqainne aara Yesuusa naagiya wotaaddarati biittai qaaxxiyoogaanne hegan hanidabaa ubbaa be7ido wode daro yayyidosona; yayyidi, “Tumu hagee Xoossaa Na7aa” yaagidosona.

⁵⁵Hegan daro maccaasati, Galiilappe doommidi, Yesuusa maaddiiddi kaallidaageeti, haahuwan eqqidi xeelloosona. ⁵⁶Eta gidдон Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama, Yaaqoobanne Yooseefa aayyiyaa Mairaamanne Zabddiyoosa naatu aayyiyaa de7oosona.

Yesuusi Moogettiis

(*Marqqoosa* 15:42-47; *Luqaasa* 23:50-56; *Yohaannisa* 19:38-42)

⁵⁷Sa7ai omariyo wode, Yooseefa giyo issi dure bitanee, Armmaatiyaasa katamaa asi yiis; i ba huuphenkka Yesuusa kaalliyaagaa. ⁵⁸Yooseefi PHilaaxoosakko biidi, Yesuusa ahaa ekkanaa woossiis; woossin PHilaaxoosi Yooseefayyo imettana mala azaziis. ⁵⁹Yesuusa ahaa ekkidi, geeshsha moogo afalan xaaxiis. ⁶⁰Xaaxidi baayyo moogettanau shuchchaa woocido ooratta gonggoluwa giddon a ahaa wottiis; qassi he gonggoluwa doonan gita shuchchaa gondдорssi wottidi, aggi bayidi biis. ⁶¹Magddala katamaappe yiida Mairaamanne hinkko Mairaama hegan gonggoluwaakko simmidi uttidосona.

⁶²Sambbataassi gigettiyo gallassaappe wonttetta gallassi, qeese halaqatinne Parisaaweti PHilaaxoosaara gaittidi, hagaadan yaagidosona; ⁶³“Godau, he worddoi paxa de7iyo wode, ‘Taani heezzu gallassaappe guyyiyan, haiquwaappe denddana’ yaagidoogaa nuuni hassayida. ⁶⁴Hegaa gishshau, a moogido gonggoluwa heezzu gallassa gakkanaassi, mintti naagana mala azazarkkii; hegee xayikko, erissiyo ashkkarati biidi, a ahaa wuuqqidi asaayyo, ‘Haiquwaappe denddiis’ yaagana; yaagin naa77antto worddoi kase wordduwaappe ubba yaa palattana” yaagidosona.

⁶⁵PHilaaxoosi eta, “Intteyyo naagiyaageeti de7oosona; biidi intte danddayiyoogaa keenaa naagissite” yaagiis.

27:55-56 Luq 8:2-3

27:63 Mat 16:21; 17:23; 20:19; Marq 8:31; 9:31; 10:33-34; Luq 9:22; 18:31-33

⁶⁶Yaagin eti biidi, shuchchaa bolli maatafaa attamidi, qassi naagiyaagaa yaani wottidi, Yesuusa moogido gonggoluwaa naagissidosona.

Yesuusi Haiquwaappe Denddiis

(Marqqoosa 16:1-10; Luqaasa 24:1-12; Yohaannisa 20:1-10)

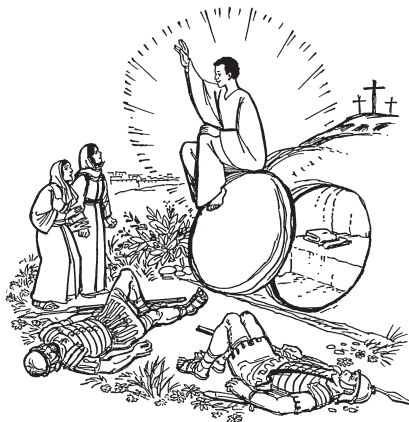
28¹Sambbatai aadhdhin Woggaa gallassi sa7ai wonttishin, Magddala giyo katamaappe yiida Mairaamanne hinkko Mairaama Yesuusi moogettido gonggoluwaa be7anau biidosona. ²Godaa kiitanchchai saluwaappe wodhdhido gishshau, biittai daro qaaxxiis; he kiitanchchai yiidi, shuchchaa gondдорssi olidi, a bolli kiyi uttiis. ³A merai wolqqantta milatees; a maayoikka shachchaadan bootta. ⁴Naagiyaageeti kiitanchchau yashshaa kokkoridi, haiqqida asadan hanidosona.

⁵Kiitanchchai maccaasata hagaadan yaagiis; “Yayyoppite; aissi giikko, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqido Yesuusa intte koyiyoogaa taani erais.* ⁶I hagan baawa; aissi giikko, i ba giidoogaadanka haiquwaappe denddiichchiis; haa yiidi, i zin77idosaa be7ite. ⁷Intte ha77i eesuwan biidi, Yesuusi erissiyo ashkkaratuyyo, ‘Yesuusi haiquwaappe denddiichchiis.

Qassi i intteppe kasetidi, Galiilaa bees; intte a yaani be7ana’ yaagidi odite. Be7ite, taani intteyyo odaas” yaagiis.

⁸Eti yayyiiddinne qassi daro ufaittiiddi, Yesuusi moogettido gonggoluwaa matappe eesuwan aggidi, erissiyo ashkkaratukko odanau woxxidossana.

⁹Sohuwaara Yesuusi etaara gaittinne eta, “Saro de7eetii” yaagi aggiis; eti akko shiiqidi,

Duufoi mela de7ees (Mat 28:5)

a tohuwaa oiqqidi, ayyo goinnidosona. ¹⁰Yesuusi he wode eta, “Yayyoppite; ta ishantti Galiilaa baana mala, biidi etau yootite; eti tana yaani be7ana” yaagiis.

¹¹He maccaasati biishin, gonggoluwaa naagiya wotaaddaratuppe amaridaageeti katamaa biidi, hanidabaa ubbaa qeese halaqatuyyo odidosona. ¹²Qeese halaqati cimatuura issippe shiiqi zorettidi, wotaaddaratuyyo daro miishshaa immidi, ¹³“‘Nuuni xiskkidaashin erissiyo ashkkarati qammi yiidi, a ahaa wuuqqidosona’ yaagite; ¹⁴ha yohuwaa deriyaa haariyaagee siyikko, nuuni ayyo yooti maizzana; qassi inttena aibinne hirggissennaadan oottana” yaagidosona.

¹⁵Wotaaddarati miishshaa ekkidi, banttau odidoogaadan oottidosona. Ha yohoi Aihudatu matan hachchi gakkanaashinkka, odettiiddi de7ees.

Yesuusi Ba Erissiyo Ashkkaratuyyo Beettiis

(*Marqqoosa* 16:14-18; *Luqaasa* 24:36-49; *Yohaannisa* 20:19-23; *Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwaa* 1:6-8; *Koiro Qoronttoosa* 15:3-8)

¹⁶SHin tammanne isiini erissiyo ashkkarati Yesuusi banttana biite giido Galiila Deriyaa biidosona. ¹⁷Biidi a be7ido wode ayyo goinnidosona; shin etappe iissooti issooti siridosona.

¹⁸Yesuusi etakko shiiqidi, eta hagaadan yaagiis; “Maata ubbai saluwaaninne sa7an taayyo imettiis. ¹⁹Hegaa gishshau, intte biidi, asa ubbaa tana kaalliyaageeta oottite; Aawaa sunttan, Na7aa sunttaaninne Geeshsha Ayyaanaa sunttan eta xammaqite. ²⁰Taani inttena azazidobaa ubbaa eti naagana mala, eta tamarissite; taani wodiya wurssettai gakkanaassikka ubba wode inttenaara de7iyoogaa akeekite” yaagiis.

Marqqoosa

Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa

Gidduwaa Erissuwaa

Marqqoosa Wonggelee koiro dendiiddikka, “Hagee Xoossaa Na7aa Yesuus Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalau doomettaa” giiddi doommees. Ha Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa gidдон Yesuusi oosuwaasanne maataasa gididi shiiqiis. A maatai a timirttiyan, xalahiyaa citaa bolli ayyo de7iya wolqqaaninne nagaraa atto giyoogan beettiis. Yesuusi, “Asaa nagaraa ailletettaappe kessanau taani ta de7uwaa aattada immanau yiida Asaa Na7aa” yaagidi i ba huuphen haasayiis.

Marqqoosi Yesuusa taarikiyaa sitta ogiyaaninne wolqqai kumido ogiyan odiis. I bairayidi odidoogee Yesuusa qaalaanne timirttiyaa gidennan i oottido ooratta oosota. Xammaqiya Yohaannisa taarikiyaa, Yesuusa xinqqatiyaanne paaciyaa qanttan erissi simmidi, Yesuusa tamarissuwaanne patuwaa aassidi odees. Takkiiddi takkiiddi Yesuusa kaalliyaageeti Yesuusa loittidi eri eridi biidosona. Yesuusa ixxiyaageetikka ixuwaa gujji gujjidi biidosona. Wurssetta miraafeti Yesuusa de7uwan wurssetta saaminttaa gidдон polettida oosota, hegeetikka a kaqettaabaanne a dendduwaabaa odiyaageeta.

Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa wurssettan haphaa gidдон beettiya naa77u kifileti issi issi birshshettatu xalaalan de7iyaageeta.

Xammaqiya Yohaannisa Awaajuwaa

(Maatiyoosa 3:1-12; Luqaasa 3:1-18; Yohaannisa 1:19-28)

1 ¹Xoossaa Na7aa Yesuus Kiristtoosa wonggeliyaa mishiraachchuwaa doomettaa. ²Hananabaa yootiya Isiyaasi xaafido maxaafan Xoossai, “Be7a, ta kiittiyoogaa taani neeppe sinttau yeddana.

I neeyyo ogiyaa kessana.

³ Issoi bazzon ba qaalaa xoqqu oottidi,
‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hemettana loossuwaakka
ayyo sitti oottite’ giis”

yaagees.

⁴ Xammaqiya Yohaannisi asaa xammaqiiddinne, “Intte nagaraappe simmidi xammaqettite; Xoossai intte nagaraa atto gaana” yaagidi qaalaa yootiiddinne bazzon kiya wodhdhiis.

⁵ Yihudaa biittan de7iya asai ubbainne Yerusalaame katamaa asai ubbai Yohaannisakko yees. Yiidi ba nagaraa paaxin, Yohaannisi he asaa Yorddaanoosa SHAafan xammaqees.

⁶ Yohaannisi gaameelaa ikisiyan daddido afalaa maayidi, ba xeessan dafuwaa gixxees; qassi booliyaanne degeeraa eessaa mees. ⁷Yohaannisi qaalaa yootiiddi, “Taappe guyyeera daro minniyaagee yees; harai atto, hokkada a caammaa dafuwaa birshshanaaukka taayyo bessenna.

⁸ Taani inttena haattan xammaqais; shin i inttena Geeshsha Ayyaanan xammaqana” yaagees.

Yesuusi Xammaqettidoogaanne Paacettidoogaa

(Maatiyoosa 3:13-17; 4:1-11; Luqaasa 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Yesuusi he wode Galiila biittan de7iya Naazireete katamaappe yin, Yohaannisi Yorddaanoosa SHAafan a xammaqiis. ¹⁰ Yesuusi haattaappe kiyosaara saloi dooyettishiininne Geeshsha Ayyaanai ba bolli haraphphedan wodhdhishin be7iis. ¹¹ Qassi saluwaappe, “Taani siiqiyo ta Na7ai nena; tana nebai ufaissees” yaagiya qalalai yiis.

¹² Sohuwaarakka Geeshsha Ayyaanai bazzo a yeddiis.

¹³ Yesuusi bazzon bana Seexaanai paaccishin, oitamu gallassa gattiis; do7aarakka de7iis; kiitanchchatikka yiidi, ayyo oottidosona.

Yesuusi Moliyaa Oiqqiya Oiddu Asata Xeesiis

(Maatiyoosa 4:12-22; Luqaasa 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Yohaannisi qashettiichchidoogaappe guyyiyan, Yesuusi Xoossaa kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchuwa

yootiiddi, Galiila biitti biis; ¹⁵biidi, “Wodee gakkiiis; Xoossaa kawotettaikka matattiis. Intte nagaraappe simmidi, wonggeliyaa mishiraachchuwaa ammanite” yaagiis.

¹⁶Yesuusi Galiila Abbaa lanqqiyaara aadhdhiiddi, moliyaa oiqqiyaageeta, Simoonanne a ishaa Inddiraasa, bantta gitiyaa abban yeggiyaageeta be7iis. ¹⁷Be7idi eta, “Tana kaallite; taani inttena asa oiqqiyooogaa tamarissana” yaagiis. ¹⁸Yaagin eti sohuwaarakka bantta gitiyaa yeggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

¹⁹Yesuusi guuttaa sinttauikko biidi, Zabddiyoosa naata naa77u ishannta, Yaaqoobanne Yohaannisa wolwolo gidдон bantta gitiyaa giigissiyaageeta be7iis. ²⁰I be7osaarakka eta xeesin, bantta aawaa, Zabddiyoosa, a oosanchchatuura wolwolo gidдон yeggi bayidi, Yesuusa kaallidi biidosona.

Tuna Ayyaanai Oiqqido Bitanee Paxiis

(Luqaasa 4:31-37)

²¹Eti Qifirinaahooma giyo katamaa gelidosona; Yesuusi Sambbata gallassi sohuwaara Aihuda woosa keettaa gelidi, tamarissuwaa doommi aggiis. ²²Baayyo alaafetettai de7iyo asadan, asaa i tamarissiyooogaappe attin, higgiiyaa tamarissiyaageetudan tamarissenna gishshau, asai a timirttiyan garamettiis.

²³He wode iita ayyaanai de7iyo issi bitanee Aihuda woosa keettaa gelosaarakka ba qaalaa xoqqu oottidi, ²⁴“Naazireeta Yesuusaa, neeni nuuppe ai koyai? Nuna xaissanau yaadii? Neeni oonakko erais; neeni Xoossaa geeshshaa gidikkii!” yaagiis.

²⁵Yesuusi he iita ayyaanaa, “Haizza; bitaniyaappe kiya” yaagidi azaziis.

²⁶Iita ayyaanai bitaniyaa daferettinne, wolqqappe waasissidi, appe kiya aggiis. ²⁷Asai ubbai garamettidi, “Hagee aibee? Ha bitanee ba alaafetettan harai atto, iita ayyaanata akka azazees; etikka qassi ayyo azazettoosona; hagee aiba ooratta timirttee?” yaagidi, ba gidдон issai issuwaa oichchiis.

²⁸Yesuusabai sohuwaara Galiila biittan de7iya heera ubbaa gakkii aggiis.

Yesuusi Daro Hargganchchata Pattiis*(Maatiyoosa 8:14-17; Luqaasa 4:38-41)*

²⁹Yesuusi Aihuda woosa keettaappe kiyosaara, Yaaqoobaaranne Yohaannisaara Simoona soonne Inddiraasa soo bi aggiis. ³⁰Simoona bolloitiyaa qoxonne misho harggada zin⁷⁷idaaribaa i yaa gakkosaarakka ayyo odi aggidosona. ³¹I ikko shiiqidi, i kushiya oiqqidi, o dentti essiis; qoxoinne mishoi o aggin, a etayyo oottaasu.

³²Harggida asa ubbaanne xalaheti oiqqido asa ubbaa omarssi awai wullidoogaappe guyyiyan, akko ehiidosona. ³³Kataman de⁷iya asai ubbai he kare shiiqiis. ³⁴Yesuusi dumma dumma harggiyan oiqettida daro asaa pattidi, daro xalahetakka kessiis. Kiristtoosa i gidiyoogaa xalaheti erido gishshau, eta haasayissennan diggiis.

Yesuusi Galiilan Tamaarissiis*(Luqaasa 4:42-44)*

³⁵Yesuusi maallado wonttimaattan denddidi, sooppe kiyidi, asi bainnasaa biis; biidi yaani Xoossaa woossiis. ³⁶Simooninne aara de⁷iyaageeti a koyiiddi biidosona. ³⁷Eti a demmidi, “Asai ubbai nena koyees” yaagiis.

³⁸Yaagin Yesuusi qassi eta, “Hegaa heeran de⁷iya hara katamata hinddite; taani hegankka qaala yootanau bessees; aissi giikko, taani yiidoogee hegaassa” yaagiis. ³⁹Yaagidi Aihuda woosa keettatun qaala yootiiddinne xalaheta kessiiddi, Galiila biitta ubbaa yuuyiis.

Yesuusi Inchchirichchai Oiqqido Bitaniyaa Pattiis*(Maatiyoosa 8:1-4; Luqaasa 5:12-17)*

⁴⁰Inchchirichchai oiqqido issi bitanee Yesuusakko yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Neni koyikko, tana pattanau danddayaasa” yaagidi woossiis.

⁴¹Yesuusi ayyo qarettiis; ba kushiya yeddidi, a bochchidi, “Taani koyais; paxa!” yaagiis. ⁴²Sohuwaarakka inchchirichchai bitaniyaa yeddi aggin, bitanee paxi aggiis. ⁴³Yesuusi wolqqappe godatidi, sohuwaara a kessi yeddiis. ⁴⁴Yesuusi a, “Nena era! Hagaa ooyyoonne yootoppa; shin

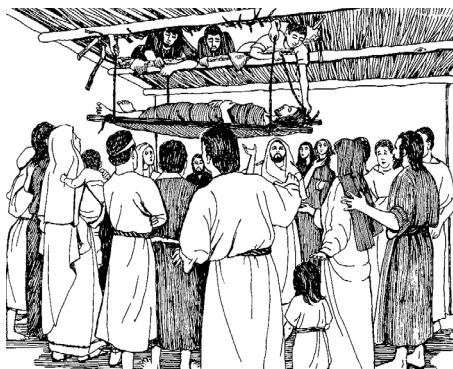
baada ne bollaa qeesiyaa besa; qassi neeni ha77i geeshsha gididoogaa asaa erissanau, Muusee azazido yarshshuwa yarshsha” yaagiis.

⁴⁵SHin bitanee biidi, yohuwaa ubbasan asa ubbau oduwaanne laaletttaa doommiis; hegaa gishshau, Yesuusi qoncciyaa kiyidi, katama gelanau danddayibeenna; shin asi bannasan gaxan de7iis; qassi asai ubbasaappe akko yees.

Yesuusi Bollai Silido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 9:1-8; Luqaasa 5:17-26)

2 ¹Amarida gallasaappe guyyiyan, “Yesuusi Qifirinaahooma guyye simmidi, sooni de7ees” giyo odoi siyettiis. ²Keettai ekkennan ixxin, harai atto, kareekka un77ana gakkanaassi daro asai shiiqiis; shiiqin Yesuusi qaalaa asau yootees. ³Oiddu asati bollai silido issi bitaniyaa tookkidi, akko ehiidosona. ⁴Asai darido

gishshau, bitaniyaa Yesuusakko efaanau etayyo danddayettennan ixxin, Yesuusi de7iyo ginaara keettaa qaaridi, kaaraa lukkidosona; he lukkidosaara bitaniyaa i zin77ido halaara duge yeddidi, Yesuusa sinttan wottidosona.* ⁵Yesuusi eta ammanuwaa be7idi, he bollai

Hargganchchaa halaara duge Yesuusa sinttan wottidosona (Marq 2:4)

silido bitaniyaa, “Ta na7au, ne nagarai atto geetettiis” yaagiis.

⁶Yaagin higgiiyaa tamarissiyaageetuppe he sohuwan uttida issooti issooti bantta wozanan, ⁷“Laa ha bitanee haggaa mala iitabaa Xoossaa bolli aissi haasayii? Xoossaa

xalaalappe attin, harai ooni nagara atto gaanau danddayii?” yaagidi qoppidosona.

⁸Eti bantta wozanan hegaadan qoppidoogaa Yesuusi sohuwaara ba ayyaanan eridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte intte wozanan aissi hegaadan qoppeetii? ⁹Bollai silido bitaniyaa, ‘Ne nagarai atto geetettiis’ giyoogee mateeyye? Woi, ‘Dendda eqqada ne halaa tookkada hemetta’ giyoogee matee? ¹⁰SHin taayyo, Asa Na7aayyo, sa7aa bollan nagara atto gaanau alaafetetta de7iyooogaa taani inttena erissana” yaagidi he bollai silido bitaniyaa, ¹¹“Nena gais; dendda eqqa; yaatada ne halaa tookkada ne soo ba” yaagiis.

¹²Bitanee sohuwaara denddi eqqidi, ba halaa tookkidi, asai ubbai xeellishin biis; bin asai ubbai garamettidi, “Nuuni haggaa malabaa mulekka be7i erokko” yaagidi Xoossaa galatiis.

Yesuusi Leewa Xeesiis

(Maatiyoosa 9:9-13; Luqaasa 5:27-32)

¹³Yesuusi naa77anttuwaa Galiila Abbaa dooni biis; asai ubbai akko yiidaagaa tamarissiis. ¹⁴Hegaara aadhdhiiddi, Ilppiyoosa na7aa Leewa, giyoogee giiraa giiriyoosan uttidaagaa demmidi, “Tana kaalla” yaagiis. Yaagin Leewi denddi eqqidi, a kaalliis.

¹⁵Yesuusi qumaa maanau Leewi sooni uttidaashin, giiraa ekkiya daro asainne nagaranchchati aaranne i erissiyo ashkkaratuura issippe uttidosona. Aissi giikko, a kaalliyageetu gidдон hegeetu mala asati daridosona.

¹⁶Higgiyaa tamarissiya issi issi Parisaaweti Yesuusi nagaranchchatuuranne giiraa ekkiyaageetuura qumaa miishin be7idi, “I aissi nagaranchchatuuranne giiraa ekkiyaageetuura qumaa mii?” yaagidi, erissiyo ashkkarata oichchidosona.

¹⁷Yesuusi eti giyoogaa siyidi, “Hargganchchatuppe attin, payyatuyyo aakime koshshenna; taani nagaranchchata xeesanau yiidoogaappe attin, xillota xeesanau yabeikke” yaagidi etayyo zaariis.

Xoomaabaa Eranau SHiiqida Oishaa

(Maatiyoosa 9:14-17; Luqaasa 5:33-39)

¹⁸Xammaqiya Yohaannisi erissiyo ashkkaratinne Parisaaweti xoomoosona; amarida asati Yesuusakko yiidi,

“Yohaannisi erissiyo ashkkaratinne Parisaaweti erissiyo ashkkarati xoomoosona; shin neeni erissiyo ashkkarati aissi xoomokkonaa?” yaagidosona.

¹⁹Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Bullachchaa yiida asati machchiyo ekkiyaagee banttanaara de7ishin, xoomanau danddayiyoona? Machchiyo ekkiyaagee etaara de7ishin, xoomanau danddayokkona. ²⁰SHin machchiyo ekkiyaagaa eta matappe efaana wodee yaana; eti he wode xoomana.

²¹“Ceega maayo bolli ooratta woto wotti sikkiya asi baawa; wotti sikkikko, ooratta wotoi ceega maayuwaa peererettana; peerettaikka kaseegaappe darana. ²²Qassi ho77o woine eessa ceega ogoron naaqqiya asi baawa; shin naaqqikko, he woiniyaa eessai ogoruwaa daakkana; baukka gukkana; ogoroikka moorettana; shin ho77o woine eessaa ooratta ogoron naaqqeettes” yaagiis.

Sambbataabaa Eranau SHiiqida Oishaa

(Maatiyoosa 12:1-8; Luqaasa 6:1-5)

²³Yesuusi issi Sambbata gallassi tiya banggaa giddoora aadhdhishin, erissiyo ashkkarati aara biiddi, banggaa tiyaappe duutettaa doommidosona. ²⁴Parisaaweti Yesuusa, “Be7a; neeni erissiyo ashkkarati Sambbata gallassi higge gidennabaa aissi oottiyoona?” yaagidosona.

²⁵Yesuusi eta, “Daawiti namisettidi, miyoobaa koyido wode, banaara de7iyaageetuura oottidobaa mulekka nabbabibeekketii? ²⁶Abiyaataari qeese ubbatu halaqa gidido wode, Daawiti Xoossaa keettaa gelidi, qeesetu xalaalai maanaappe attin, ooninne maanau higge gidennaagaa Godaa sinttan wottido oittaa miidi, banaara de7iyaageetuyyookka immiis” yaagiis.

²⁷Qassikka Yesuusi eta, “Sambbatai asau merettidoogaappe attin, asi Sambbatau merettibeenna. ²⁸Hegaa gishshau, taani, Asa Na7ai, harai atto, Sambbataukka Goda” yaagiis.

Kushee Silido Bitaniyaa

(Maatiyoosa 12:9-14; Luqaasa 6:6-11)

3¹Yesuusi Aihuda woosa keettaa naa77anttuwaa geliis; hegan kushee silido issi bitanee de7ees. ²Issi issi

asai Yesuusa mootanau koyidi, kushee silido bitaniyaa Sambbatan i pattiyaakko be7anau mintti naagees. ³Yesuusi he kushee silido bitaniyaa, “Dendda eqqada sinttau haa ya” yaagiis. ⁴Hegaappe guyyiyan asaa, “Sambbatan lo77obaa oottiyoogee wogeeyye iitabaa oottiyoogee wogee? Asa shemppo ashshiyooogee wogeeyye woriyoogee wogee?” yaagidi oichchiis.

SHin asai co77u giis. ⁵Yesuusi hanqqettidi, eta yuushshi aatti xeellidi, eti yootin siyennaageeta gidiyo gishshau, etau keehi qarettiis; he bitaniyaa, “Ne kushiyaa pididi ootta” yaagiis; bitanee pididi oottin, a kushee paxi aggiis. ⁶Parisaaweti Aihuda woosa keettaappe kare kiyidi, Yesuusa waati woranaakko maqettanau, Heeroodisa baggatuura sohuwaara issisaa shiiqidosona.

Asai Abbaa Lanqqen Yesuusakko SHiiqiis

⁷Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuura Galiila Abbaa biis; Galiilappenne Yihudaappe yiida daro asai a kaalliis. ⁸Qassikka daro asai Yerusalaameppenne Eedomiyaasappe, Yorddaanoosa SHAafaappe hefintta baggappenne Xiirsoosa katamaappe, Sidoona katamaappenne Yesuusi oottidobaa siyidi, Yesuusakko yiis. ⁹Yesuusi daro asai bana un77enna mala, ba erissiyo ashkkarati wolwoluwaa baayyo takkissana mala azaziis. ¹⁰Daro asaa i pattido gishshau, harggiya asai ubbai a bochchanau sugerettees. ¹¹lita ayyaanai de7iyo asatikka a be7ido wode ubban a sinttan gufannidi, bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Neeni Xoossaa Na7aa gidikkii!” yaagoosona.

¹²Yesuusi he iita ayyaanati babaa asau yootidi, bana qoncciyaa kessenna mala, eta minttidi azaziis.

Yesuusi Tammanne Naa77u Eriissiyo Ashkkarata Doorriis

(Maatiyoosa 10:1-4; Luqaasa 6:12-16)

¹³Yesuusi deriyaa bolli kiyidi, ba koyido asata baakko xeesiis; xeesidoogeeti akko biidosona. ¹⁴⁻¹⁵Eti banaara de7ana malanne qaalaa yootanau eta kiittana mala, xalaheta kessanaukka etayyo maatai de7ana mala, tammanne naa77u asata doorriis.

¹⁶I doorido tammanne naa77ati hageeta; PHeexiroosa yaagidi sunttido Simoonanne, ¹⁷Bo7anerggeesa yaagidi sunttidoogeeta, Zabddiyoosa naata Yaaqoobanne Yaaqooba ishaa Yohaannisa. “Bo7anerggeesa” giyoogee “Dadaa milatiya asata” giyoogaa. ¹⁸Inddiraasanne Piliphphoosa, Barttalamoosanne Maatiyoosa, Toomaasanne Ilppiyoosa na7aa Yaaqoobanne, Taaddiyoosanne ba biittau mishettiya Simoona, ¹⁹Yesuusa aatti immida Yihudaa Asqqoroota.

Yesuusanne Bi7eeli-Zeebula

(Maatiyoosa 12:22-32; Luqaasa 11:14-23; 12:10)

²⁰Yesuusi soo biis; naa77anttuwaakka qassi daro asai shiiqin, inne erissiyo ashkkarati harai atto, qumaa maanaukka danddayibookkona; ²¹asai a, “Gooyees” giyo gishshau, a dabboti hegaa siyidi, a ekkanaa biidosona.

²²Higgiyaa tamarissiya issi issi asati Yerusalaameppe yiidi, “A bolli Bi7eeli-Zeebuli de7ees” yaagidosona; qassi harati, “Xalahetu halaqai bayo wolqqaa immin, xalaheta kessees” yaagidi haasayidosona.

²³Yesuusi asaa baakko xeesidi, leemisuwaa yootiiddi, “Seexaanai Seexaanaa waati kessanau danddayii? ²⁴Issi kawotettai ba gidдон shaahettikko, he kawotettai eqqana danddayenna; ²⁵qassi issi keetta asaikka ba gidдон shaahettikko, he keettaa asaikka eqqanau danddayenna. ²⁶Qassi Seexaanai banaara ooyettidi shaahettikko, xayanaappe attin, de7ana danddayenna.

²⁷“SHin wolqqaama asa kasetidi qachchennan de7iiddi, a keettaa gelidi, a miishshaa bonqqanau danddayiya asi baawa; qachchidoogaappe guyyiyan, a keettaa bonqqana danddayees.

²⁸“Taani intteyyo tumaa gais; Xoossai asa naatuyyo nagara ubbaanne eti cayiyo cashsha ubbaa atto gaana; ²⁹shin Geeshsha Ayyaanaa bolli iitabaa haasayiya ooyyoonne merinau nagara gidanaappe attin, Xoossai mulekka atto geenna” yaagiis. ³⁰Yesuusi hegaa giidoogee, issi issi asati, “A bolli iita ayyaanai de7ees” yaagido gishshaassa.

Yesuusa Aayyiyoonne Ishantta*(Maatiyoosa 12:46-50; Luqaasa 8:19-21)*

³¹A aayyiyaanne a ishantti yiidi, karen eqqidi, akko asa kiittidi, a xeesissidosona. ³²Daro asai a matan uttiis; he kiittidoogee a, “Be7a; ne aayyiyaanne ne ishantti karen eqqidi, nenaara gaittanau koyoosona” yaagiis.

³³Yaagin Yesuusi zaaridi, “Ta aayyiya oonee? Qassi ta ishantti oonee?” yaagiis. ³⁴Ba matan uttida asaa yuushshi aatti xeellidi, “Be7ite; ta aayyiyaanne ta ishantti hageetihona. ³⁵Xoossai koyiyoobaa oottiyai ubbai ta isha, ta michchonne ta aayo” yaagiis.

Zerettaa Zeriyaagaa Leemisuwaa*(Maatiyoosa 13:10-17; Luqaasa 8:4-8)*

4 ¹Yesuusi naa77anttuwaa Galiila Abbaa lanqqiyan tamarissuwaa doommiis; keehi daro asai ba lanqqiyan yuuyi aadhdhidi shiiqettin, abban de7iya wolwolo giddo gelidi, aani uttiis; qassi he asai ubbai abbaa lanqqiyan de7ees. ²I eta darobaa leemisuwan tamarissis; tamarissiiddi hagaadan yaagiis:

³“Siyite; issi bitanee zerettaa zeranau kiyiis. ⁴I zerishin, issi issi zerettai ogiyaa doonan wodhdhiis; wodhdhidaagaa kafoi yiidi miis. ⁵Issi issi zerettai guutta biittai de7iyo shuchchaa anccuwaa bolli wodhdhiis. Daro biittai baina gishshau, he zerettai sohuwaara mokkiis. ⁶Awai kiyido wode shulliis; adussa xaphuwaa yeddibeenna gishshau, meli bayiis. ⁷Issi issi zerettai aguntta gidдон wodhdhiis; wodhdhidi mukkidaagaa agunttai diccidi cuullin, aifennan attiis. ⁸Issi issi zerettai aradda biittan wodhdhidi mokkiis; diccidi issoi hasttamaa, issoi usuppun tammaa aifin, issoi xeetaa aifiis” yaagiis. ⁹Yaagidi, “Siyanaa haatti de7iyo urai siyo” yaagiis.

Yesuusi Leemisuwan Odido Gaasota*(Maatiyoosa 13:10-17; Luqaasa 8:9-10)*

¹⁰Yesuusi yootidoogaa siyida hara asatinne tammanne naa77u erissiyo ashkkarati Yesuusi barkka de7ishin, akko

shiiqidi, he leemisuwaa birshshettaa a oichchidosona. 11-12 Oichchin Yesuusi etassi hagaadan yaagiis; “Intessi Xoossaa kawotettaa xuura yohuwaa erai imettiis; shin harati kawotettaappe kareera de7iyaageeti, xeeluwaa xeellidi be7enna mala, qassi sissaa siyidikka akeekenna mala, eti naa77anttuwaa Xoossaakko simmin, i eta nagaraa atto geenna mala, etayyo ubbabai leemisuwan odettiis” yaagiis.

Zeriyaagaa Leemisuwaa Birshshettaa

(Maatiyoosa 13:18-23; Luqaasa 8:11-15)

13 Yesuusi eta, “Ha leemisuwaa erekketii? Yaatin, leemiso ubbaa waati eruuteetii? 14 Zeriyaagee Xoossaa qaalaa zerees. 15 Qaalai zerettiyo ogiyaa doonan de7iyaageeti hageeta; eti qaalaa siyiyo wode, Seexaanai sohuwaarakka yiidi, eta wozanan zerettida qaalaa efirggees. 16 Hegaadankka qassi shuchchaa ancooi de7iyo biittan zerettidaageeti hageeta; eti qaalaa siyidi, sohuwaara ufaissan ekkoosona. 17 Eti ha77issau de7iyoogaappe attin, etau mino xaphoi baawa; guyyeppe qaalaa gaasuwan waayee woi yedetai yiyo wode, eti sohuwaara xubetti aggoosona. 18 Qassi aguntta gidдон zerettidaageeti hageeta; eti qaalaa siyiyaageeta. 19 SHin ha sa7aa de7uwau hirggiyoogee duretettaa siiqiyoogeenne harabaa amottiyoogee eta wozanan gelidi, qaalaa cuullee; cuullin aifennan atti aggees. 20 SHin aradda biittan zerettidaageeti qaalaa siyidi ekkiaageeta; issai hastamaa, issai usuppun tammaa aifin, issai xeetaa aifiis” yaagiis.

Geeman De7iya Xomppiyaa

(Luqaasa 8:16-18)

21 Yesuusi gujjidi, “Xomppe ehiidi, kereppe woi arssappe garssaara wottiya asi de7ii? Xoqqan wottenneeyye? 22 Aissi giikko, qosidobai ubbai qoncciyaa kiyana; qassi genttidobai ubbaikka beettennan attenna. 23 Siyanau haitti de7iyo urai de7ikko siyo” yaagiis.

24-25 Qassikka eta, “Intte siyiyoogaa ezggidi siyite; Xoossai intte makkido qun77an intteyyo makkana. I

intteyyo darissidi immana; aissi giikko, issibai de7iyo urau gujji immana; bainaagaappe harai atto, au de7iya he guuttiyookka ekkirggana” yaagiis.

Dicciya Zerettaa Leemisuwaa

²⁶Yesuusi qassikka yaagiis; “Xoossaa kawotettaa ba gaden katta zeriya asa mala. ²⁷He bitanee qammi xiskkees; maallado denddees; i ba huuphen waaniyaakkonne erennan, he zerettaa mokkeesinne diccees. ²⁸Biittai kattaa barkka mokkeesinne aifees; koiro carshshai caarees; guyyeppe aifanau kukkumees; qassi wurssettan kumetta aifiyaa aifees. ²⁹SHin kattai gakkio wode, kattaa shiishshiyo wodee gakkido gishshau, bitanee sohuwaarakka baacaara geli aggees” yaagiis.

Sanaafice Giyo Mittee Zerettaa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 13:31-34; Luqaasa 13:18-19)

³⁰Yaagidi Yesuusi, “Nuuni Xoossaa kawotettaa ai milatees gaanee? Woi aibiira leemisanee? ³¹Xoossaa kawotettaa sanaafici giyo qii mittee aifiyo milatees. He mittee aifiyo zeriyo wode, sa7an de7iya mitta aife ubbaappekka guuxxausu; ³²o zerin makkada ataakilte ubbaappe gitatausu; daro daashshaa daayausu. Kafoi i tashiyya kuwan bau keettaa keexxana danddayees” yaagiis.

³³Yesuusi haggaa mala daro leemisuwan asau gelana gakkanaassi, ba qaala yootiis. ³⁴Asaayyo leemiso bannan yootenna; shin Yesuusi ba erissiyo ashkkaratu xalaalaa de7iyo wode, etayyo ubbabaa birshshidi yootees.

Yesuusi Beetaa Co77u Oottiis

(Maatiyoosa 8:23-27; Luqaasa 8:22-25)

³⁵He gallassi sa7ai omarin, Yesuusi ba erissiyo ashkkarata, “Abbaa hefintti pinnoos” yaagiis. ³⁶Erissiyo ashkkarati daro asaa yeggi bayidi, Yesuusi kase geli uttido wolwoluwan gelidi, Yesuusa banttanaara efiidosona; hara wolwolotikka hegan de7oosona. ³⁷Wolqqaama gotee denddin, beetai wolwoluwaa shocin, haattai kumana gakkanaassi wolwoluwaa gidde gelee. ³⁸Yesuusi

wolwoluwan guyye baggaara borkkotaa borkkotidi xiskkees; erissiy o ashkkaarati a denttidi, “Tamaarissiyaagoo, nuuni xayiy o wode coo xeellai?” yaagidosona.

³⁹Yaagin i beegottidi gotiyaa, “Co77u ga” giidi abbaakka, “Woppu ga” giis; goteekka co77u gin, ubbabaikka woppu giis. ⁴⁰Yesuusi ba erissiy o ashkkaarata, “Aissi hagaadan yayyeetii? Intte waani ammanekketii?” yaagiis.

⁴¹Eti daro yayyidi bantta gidдон, “Hagee laa harai atto, goteenne abba azazettiyoo gee oonee?” yaagidosona.

Yesuusi Tuna Ayyaanai Oiqqido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 8:28-34; Luqaasa 8:26-39)

5 ¹Eti abbaappe hefintti pinnidi, Gerggesenoona giyo biitti gakkidosona. ²Asa moogiyo gonggoluwaappe iita ayyaanai de7iy o issi bitanee kiyidi, Yesuusi wolwoluwaappe kiyido wode, Yesuusaara gaittiis; ³bitanee he gonggoluwan aqidi pe7idi, yaani de7ees; a ooninne naa77anttuwaa harai atto, sanssalatan qachchanaukka danddayibeenna. ⁴Aissi giikko, i darotoo huqqunnaaninne sanssalatan qashettidi de7ees; shin sanssalataa duuterettees; huqqunnaakka mentterettees; a xoonanau danddayidai ooninne baawa. ⁵I ubba wode gallassinne qammi, he gonggoluwaa gidдоoninne dere bolli waassees; ba bollaakka shuchchan gaarees.

⁶Yesuusa haahuwan be7ido wode, woxxidi ayyo goinniis. ⁷He bitanee ba qaala xoqqu oottidi, “Ubbaappe Bolla Xoossaa Na7au Yesuusaa, nenanne tana aibee gattiyai? Tana qaxxayenna mala, taani nena Xoossaa sunttan woossais” yaagiis. ⁸I hegaa aissi giidee giikko, Yesuusi a, “Laa ha iita ayyaanau, ha bitaniyaappe kiya” yaagidoogaassa.

⁹Yesuusi a, “Ne sunttai oonee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin i, “Nuuni daro gidiyo gishshau, ta sunttai Leegiyoona” yaagiis. ¹⁰Yaagidi iita ayyaanata he biittaappe kessi yeddenna mala, Yesuusa minttidi woossiis.

¹¹He deriyaa bollan daro gudunttaa wudee heemettees; ¹²iita ayyaanati Yesuusa, “Nuna hini gudunttaa wudiyaakko yeddarkkii; etan biidi geloos” yaagidi woossin, ¹³Yesuusi, “Biite” yaagiis. Yaagin iita ayyaanati bitaniyaappe kiyidi, gudunttatun gelidosona; naa77u

sha7aa gidiya gudunttaa wudee kakaa huuphiyaara jaamiiddi, abban gelidi, meetetti bayiis.

¹⁴Gudunttaa wudiyaa heemmiyaageeti baqatidi, hanidabaa katamaaninne katamaappe gaxa biittan yootidosona; yootin hegaa be7anau asai yiis. ¹⁵Asai Yesuusakko yiidi, xalaheti beni oiqqido Leegiyoona giyo bitanee ba wozanai simmin, maayuwaa maayidi, hegan uttidaagaa be7idi, ubbai yayyiis. ¹⁶Hegaa be7ida asati xalaheti oiqqido bitanee hanidobaanne, qassi gudunttaa wudiyaabaa he asaassi yootidosona. ¹⁷Hegaa gishshau, asai bantta biittaappe Yesuusi baana mala, woosaa doommiis.

¹⁸Yesuusi wolwoluwan gelishin, xalaheti oiqqido bitanee Yesuusaara de7ana mala, Yesuusa woossiis. ¹⁹SHin Yesuusi ixixidi a, “Ne soo simmada, Godai neessi waanida gitabaa oottidaakkonne qassi i neessi waanida kehakkonne ne so asau yoota” yaagiis. ²⁰Bitanee biidi, Tammu Katamaa giyoosan yuuyidi, Yesuusi baassi waanida gitabaa oottidaakko, yootuwaa doommiis; i yootidoogaa siyida asai ubbai garamettiis.

Yaa7iroosa Na7aanne Yesuusa Maayuwaa

Bochchida Maccaasiyo

(Maatiyoosa 9:18-26; Luqaasa 8:40-56)

²¹Yesuusi simmidi, wolwoluwan gelidi, abbaa pinnidoogaappe guyyiyan, daro asai abbaa lanqqiyan a mati yuuyi aadhdhidi shiiqiis. ²²Yaa7iroosa giyoogee, Aihuda woosa keettaa halaqatuppe issoi, Yesuusa be7ido wode akko yiidi, a tohuwan kunddiis; ²³kunddidi, “Ta na7iyaa harggada haiqqana hanausu; a paxada payya de7ana mala, yaada ne kushiya i bolli wottarkkii” yaagidi Yesuusa minttidi woossiis.

²⁴Yesuusi Yaa7iroosaara biis; biishin keehi daro asai a kaalliiddi un77iis.

²⁵Tammanne naa77u laittaasappe doommidi, i bollaappe suuttai goggiyo issi maccaasiyaa de7ausu. ²⁶Daro aakimeti o aakimishinkka, a paxa kaa7ettaasu; ba miishshaa ubbaa wurssinkka iyyo haa iitidoogaappe attin, ainne o maaddibeenna. ²⁷He maccaasiyaa Yesuusabaa siyada, asaa giddoora Yesuusappe guyyeera yaada, a afalaa bochchaasu.

²⁸Aissi giikko a, “Taani harai atto, a afalaa bochchikko paxana” yaagada qoppaasu.

²⁹Ippe goggiya suuttai sohuwaarakka aggi bayiis; a ba waayiyaappe paxidoogaa ba bollan era aggaasu. ³⁰Yesuusi baappe wolqqai kiyyidoogaa ba huuphen eridi, sohuwaara daro asaa gidдон guyye simmidi, “Ta afalaa bochchidai oonee?” yaagiis.

³¹Erissiyο ashkkarati a, “Asai nena sugiyοogaa be7aidda, ‘Tana oonee bochchidai?’ yaagai?” giidosona.

³²Yesuusi hegaa ooni oottidaakkonne be7anau yuushshi aattidi xeelliis; ³³shin mishiriyaа baayyo hanidabaa erada, yashshaa kokkoraidda yaada Yesuusa sinttan gufannaasu; qassi tumu hanidabaa ubbaa ayyo yootaasu. ³⁴Yootin Yesuusi o, “Ta na7ee, nena ne ammanoi pattiis; saruwan ba, ne waayiyaappenne paxa” yaagiis.

³⁵Yesuusi biron hegaa giishin, Aihuda woosa keettaa halaqaa sooppe kiittidda asati yiidi, “Ne na7iyaa haiqqaichchaasu; simmi tamarissiyaagaa aissi daafurssai?” yaagidosona.

³⁶SHin Yesuusi eti giyoogaa siyidi, Aihuda woosa keettaa halaqaa, “Ammano xalaalaa ammanappe attin, yayyoppa” yaagiis. ³⁷Yesuusi PHeexiroosappe, Yaaqoobappenne Yaaqooba ishaa Yohaannisappe harai ooninne bana kaallenna mala diggiis. ³⁸Eti Aihuda woosa keettaa halaqaa soo gakkido wode, Yesuusi asai wozanaa bayidi yeekkiyoogaanne zilaaliyoogaa be7iis. ³⁹Gelidi asaa, “Aissi wozanaa bayidi yeekkeetii? Na7iyaa xiskkaasuppe attin, haiqqabeikku” yaagiis.

⁴⁰Yaagin asai a bolli miicciis; shin asa ubbaa kare kessidi, na7ee aawaanne aayyiyo he banaara de7iya erissiyο ashkkaratanne ekkidi, na7iyaa de7iyoosaa geliis. ⁴¹Yesuusi na7ee kushiyaа oiqqidi, “Xaalitaa, quumii” yaagiis; hegaa birshshettai, “Guutta na7ee, taani nena dendda gais” giyoogaa.

⁴²Na7iyaa sohuwaarakka dendda eqqada hemetettaasu; a tammanne naa77u laitta na7a; hegee haniyoogan asai keehi daro garamettiis. ⁴³Yesuusi hegaa eti ooyyoonne odenna mala, eta mintti azazidi, “Iyyo miyoobaa immite” yaagiis.

Yesuusa Naazireeten Ekkennan Ixxidosona*(Maatiyoosa 13:53-58; Luqaasa 4:16-30)*

6¹Yesuusi hegaappe kiyidi, ba biitti Naazireete katamaa biis; erissiyo ashkkaratikka a kaallidi biidosona.

²Sambbata gallassi Aihuda woosa keettan tamarissuwaa doommiis; i tamarissiyooгаа siyida daro asai garamettidi, “Hagee ha ubbabaa auppe demmidee? Ha ayyo imettida aadhdhida eratetta aihee? Xoossai oottiyo malaataa i waatidi oottii? ³Hagee anaaxiyaa gidennee? Mairaami na7aa, Yaaqooba ishaa, Yoosa ishaa, Yihudaa ishaa, Simoona ishaa gidenneeyye? A michchenti nunaara hagan de7okkonaayye?” yaagidi, i giyoobaa ekkennan ixxiis.

⁴Yesuusi he asaassi, “Hananabaa yootiyaagee ba biittan, ba dabbotuuninne bantta so asan bonchchettennaagaappe attin, ubbasan bonchchettees” yaagiis. ⁵I he sohuwan ba kushiyaa amarida asatu bolli wottidi, eta pattidoogaappe attin, Xoossai oottiyo malaataa oottanau ainne danddayibeenna. ⁶Asai ammanibeenna gishshau garamettiis.

Yesuusi Tammanne Naa77u Erissiyo Ashkkarata Kiittiis*(Maatiyoosa 10:5-15; Luqaasa 9:1-6)*

Hegaappe guyyiyan, Yesuusi hegaa heeran de7iya qeeri katamatun yuuyi yuuyidi, asaa tamarissee. ⁷Yesuusi tammanne naa77u erissiyo ashkkarata baakko xeesidi, naa77aa naa77aa kiittiis; qassi etayyo iita ayyaanata kessiyo wolqqaa immiis. ⁸Immidi eta, “Oge xam77appe attin, quma, qarcciita, intte kiisen miishsha ainnekka oiqqoppite. ⁹Intte tohuwan caammaa wottite; shin naa77u qole maayoppite” yaagiis. ¹⁰Qassikka eta, “Inttena asi awan mokiikkokka, katamaappe kiyana gakkanaashin, he keettan utti bayite. ¹¹Inttena asi mokiikkasaa woi intte yootiyoobaa siyennasaa awa gidikkokka, he biittan de7iya asaayyo hegee markka gidana mala, he sohuwaappe kiyidi, intte tohuwaappe buhiyaa shocite” yaagiis.

¹²Tammanne naa77u erissiyo ashkkarati biidi, asai ba nagaraappe simmanaadan, qaalaa yootidosona. ¹³Eti

asaappe daro xalaheta kessidi, harggiya asaa daruwaa zaitiyaa tiyidi pattidosona.

Xammaqiya Yohaannisa Haiquwaa

(Maatiyoosa 14:1-12; Luqaasa 9:7-9)

¹⁴Asai Yesuusa sunttaa denttiyo gishshau, Kawoi Heeroodisi hegaa ubbaa siyiis; issi issi asai, “Xammaqiya Yohaannisi haiquwaappe denddiis; Xoossai oottiyo wolqqaama malaataa i oottiyoogee hegaassa” yaagiis.

¹⁵SHin harati a, “Hagee Eelaasa gidennee?” yaagidosona.

Harati qassi, “Hagee beni wode hananabaa yootiyaageeta milatiya hananabaa yootiyaagaa gidennee?” yaagidosona.

¹⁶SHin Heeroodisi hegaa siyido wode, “Hegee taani qooriyaa muucissido Xammaqiya Yohaannisa gidennee? He i haiquwaappe paxiis” yaagiis.

¹⁷Aissi giikko, Heeroodisi ba ishaa Piliphphoosa machchiyo Heeroodiyaado ekki wottiis; Heeroodisi i gishshau, ba huuphen asa kiittidi, Yohaannisa oittidi, qashissi wottiis. ¹⁸Aissi giikko, Yohaannisi Heeroodisa, “Neeni ne ishaa machchiyo ekkanaa bessenna” yaagi wottiis.

¹⁹Heeroodiyaada Yohaannisau uluwan morkkiyaa oiqqada a worissanau koyaasu; shin danddayabeikku.

²⁰Yohaannisi xillo asanne geeshsha asa gididoogaa Heeroodisi erido gishshau, ayyo yayyidi, loitti naagi wottiis; Yohaannisi giyoobaa siyidi, ba wozanan keehi metootiiddikka abaa ufaissan siyiis.

²¹Heeroodisi ba yelettido gallassi, deriyaa haariyaageetuyyo, shaalaqatuyyoonne Galiilan de7iya gita asaayyo imatuwaa giigissido wode, wurssettan Heeroodiyaada injje gallassaa demmaasu. ²²Heeroodiyaadi na7iyaa imattaa imattiyoosaa gela durada, Heeroodisanne a imattata ufaissaasu; ufaissin kawoi na7iyo, “Nena lo77idabaa aiba gidikkonne tana oichcha; taani neeyyo immana” yaagiis. ²³Qassi iyyo daro caaqqidi, “Neeni oichchidobaa aiba gidikkokka, taani neeyyo immana; harai atto, ta kawotettaappe baggaa gidikkokka, taani neeyyo immana” yaagiis.

24Na7iyaa kare kiyada ba aayyiyo, “Ai imma goo?” yaagada oichchaasu.

Oichchin, i aayyiya, “Xammaqiya Yohaannisa huuphiyaa imma ga” yaagaasu.

25Na7iyaa eesuwan kawuwaakko baada a, “Xammaqiya Yohaannisa huuphiyaa soruwan wottada, neeni ha77i tau immanaagaa koyais” yaagaasu.

26Yaagin kawoi daro qarettiis; shin ba caaquwaa gishshaunne ba imattatu gishshau iyyo caaqqido caaquwaa maanau koyibeenna. 27Hegaa gishshau, sohuwaara zabainnaa kiittidi, Yohaannisa huuphiyaa ehaana mala azaziis; zabainnai qasho keettaa biidi, Yohaannisa qooriyaa muuciis. 28He muucidoogaa soruwan wotti ehiidi, na7eeyyo immiis; na7iyaa qassi ba aayeeyyo immaasu. 29Yohaannisi erissiyo ashkkarati hegaa siyido wode yiidi, a ahaa ekki efiidi moogidosona.

Yesuusi Ichchashu SHa7u Asaa Miziis

(Maatiyoosa 14:13-21; Luqaasa 9:10-17; Yohaannisa 6:1-14)

30Yesuusi kiittidoogeeti simmidi, Yesuusaara gaittidi, bantta oottidobaanne bantta tamarissidobaa ubbaa Yesuusassi odidosona. 31Biyaabainne yiyaabai darin, harai atto qumaa maanaukka eta gattennan ixido gishshau, Yesuusi eta, “Nurkka guutta shemppi ekkanau asi bainnasaa hinddite” yaagiis. 32Yesuusinne eti banttarkka wolwoluwan uttidi, asi bainnasaa biidosona.

33Eti biishin, daro asai eta be7idi erii; eridi katama ubbaappe woxxiidi, eti biyoosaa etappe kasetidi gakkiiis. 34Yesuusi wolwoluwaappe kiyidi, daro asaa be7iis; asai heemmiya asi baina dorssaa mala gidido gishshau, qarettidi asaa darobaa tamarissuwaa doommiiis.

35Sa7ai omariyo wode, Yesuusi erissiyo ashkkarati akko yiidi, “Hagee sohoi asi baina soho; ha77i sa7aikka qammiichchiis; 36asai dere giddonne qeeri katamatu giddo biidi, bau miyoobaa shammana mala, asaa yedda” yaagidosona.

37SHin Yesuusi zaaridi eta, “Asau miyoobaa intte immite” yaagiis.

Yaagin eti, “Nuuni biidi, naa77u xeetu biran oittaa shammi, asai maanau immanee?” yaagidi a oichchidosona.

³⁸Yesuusi eta, “Intteyyo aappun oittai de7ii? Biidi be7ite” yaagiis.

Eti be7idi, “Ichchashu oittanne naa77u mole” yaagidosona.

³⁹Yesuusi ba erissiyo ashkkarata asa ubbaa citan citan shaakki shaakkidi, maatan utissana mala azaziis. ⁴⁰Asai xeetai xeetainne ishatamai ishatamai citan citan uttiis.

⁴¹Yesuusi ichchashu oittanne naa77u moliyaa oiqqidi, pude saluwaa xeellidi, Xoossaa galatiis; oittaa menttidi asau gishana mala, erissiyo ashkkaratussi immiis; qassi naa77u moliyaakka eta ubbau shaakkiis. ⁴²Asai ubbai miidi kalliis. ⁴³Kallin attida oittaa xarzzainne moliyaa xarzzai tammanne naa77u samppaa kumidaagaa erissiyo ashkkarati denttidosona. ⁴⁴Oittaa miida attumaasai ichchashu sha7a.

Yesuusi Abbaa Bollan Hemettidi Biis

(Maatiyoosa 14:22-33; Yohaannisa 6:15-21)

⁴⁵Sohuwaara Yesuusi he daro asaa moissiiddi, ba erissiyo ashkkarati wolwoluwan gelidi, abbaappe hefinttan de7iya Beetasaida giyo katamaa baappe sinttatidi baanaadan azaziis. ⁴⁶Erissiyo ashkkarata moissidoogaappe guyyiyan, Xoossaa woossanau deriyaa huuphiyaa kiyiis.

⁴⁷Sa7ai qammiyo wode wolwolo abbaa gidduwan de7ishin, Yesuusi abbaappe gaxan barkka de7ees.

⁴⁸Carkkoi erissiyo ashkkaratukko carkkiyo gishshau, erissiyo ashkkarata abbaa shaariyoogee waissiyooгаа Yesuusi be7idi, kuttoi waassana haniyo wode abbaa bolli hemettiiddi, etakko yiis; eta yeggidi aadhdhanau koyiis.

⁴⁹SHin abbaa bolli i hemettishin, eti a be7idi, banttau moitille milatin waassidosona. ⁵⁰Aissi giikko, eti ubbai a be7idi, yashshaa kokkoridosona; shin sohuwaara Yesuusi eta, “Aikko baawa; tanattennee yayyoppite” yaagiis.

⁵¹Yesuusi etaara issippe wolwoluwan gelin, carkkoi woppu giis; gin eti daro garamettidosona. ⁵²Aissi giikko, eti oittaabaa akeekibookkona; shin yootin siyibookkona.

Yesuusi Genssereexen Hargganchchata Pattiis*(Maatiyoosa 14:34-36)*

⁵³Eti abbaa pinnidi, Genssereexa giyo biittaa gakkidosona; gakkidi wolwoluwaa gaxaa shiishshi qachchidosona. ⁵⁴Eti wolwoluwaappe wodhdhiyoogan, asai sohuwaara Yesuusa erinne ⁵⁵heгаа heeran de7iya biitta ubban woxerettidi, hargganchchata halan tookkidi, “Yesuusi de7ees” gin siyidosaa ehuwaa doommiis. ⁵⁶Yesuusi biido soho ubban qeeri kataman gidin, gita kataman gidin, dere gidдон gidinkka, asai hargganchchata giyaa sohuwaa efees. Yesuusi ba afalaa macaraa gidikkonne hargganchchata boshissana mala, asai a woossiis; woossin bochchida ubbaikka paxiis.

Yesuusi Asi Medhdhido Wogaa PHalqqiis*(Maatiyoosa 15:1-9)*

7 ¹Parisaawetinne Yerusalaameppe yiidi, higgiiyaa tamarissiya amarida asatinne Yesuusakko shiiqidosa. ²SHiiqidi Yesuusi erissiyо ashkkaratuppe issooti issooti geeyenna kushiyan, heгаа giyoogee meecettennan qumaa miyaageeta be7idosona.

³Aissi giikko, Parisaawetinne Aihuda asai ubbai bantta aawatu wogaa naagidi, bantta kushiyaа loitti meecettennan mookkona. ⁴Qassi giyaappe yiidikka meecettennan de7iiddi mookkona. Qassi eti bantta aawatuppe ekkido hara daro wogai de7ees; hegee siiniyaanne keriyaa nahaasiyaappe medhdhido miishshaanne arssaa meecciyо wogaa.

⁵Parisaawetinne higgiiyaa tamarissiyaageeti Yesuusa, “Ne erissiyо ashkkarati aissi aawatu wogaa kaallennan ixxiidi, bantta kushiyaа meecettennan oittaa miyoonaa?” yaagidi oichchidosona.

⁶⁻⁷Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Isiyaasi hananabaa yootido wode, inttebaa, lo77o milatiya iitatubaa xaafidoogaadankka,

‘Xoossai, “Hagee asai tana

ba bolla doonan bonchchees.

SHin eta wozanai taappe haahuwan de7ees;

asai tau mela goinnees.

Aissi giikko, asi oottido azazuwaa

Xoossaa higgiiyaa milatissidi tamarissee” giis’
giidi hananabaa tumaa yootiis.

⁸“Xoossaa azazuwaa intte aggi bayidi, asa wogaa
minttidi naageeta” yaagiis.

⁹Qassikka Yesuusi, “Intte intte wogaa naaganau Xoossaa
azazuwaa yeggi bayeeta. ¹⁰Aissi giikko Muusee, ‘Ne
aawaanne ne aayyiyo bonchcha.’ Qassi, ‘Ba aawaanne ba
aayyiyo cayiyaagee haiqqo’ yaagiis. ¹¹SHin issi urau ba aawaa
woi ba aayyiyo maaddiyoobi de7ishin i, ‘Hagee qurbbaane;
heгаа giyoogee Xoossaabaa giyoogaa’ giikko, ¹²i ba aawaa
woi ba aayyiyo wodeppe maaddanaagaa ainne koyekketa.
¹³Hegaadankka qassi intte haratuyyo immido intte wogan
Xoossaa qaalaа karidi, heгаа mala darobaa ootteeta” yaagiis.

Asa Tunissiyaabata

(Maatiyoosa 15:10-20)

¹⁴Yesuusi daro asaa qassikka baakko xeesidi, “Ubbai
taani giyoogaa siyittenne akeekite. ¹⁵Asa wozanappe
kiyiyaabai asa tunissiyooгаappe attin, kareppe asa
wozanan gelidi, asa tunissiyaabi aibinne baawa; ¹⁶siyanau
haittai de7iyo urai ooninne siyo” yaagiis.

¹⁷Yesuusi daro asaa yeggi bayidi soo gelido wode, i
erissiyo ashkkarati he leemisuwaabaa a oichchidosona.
¹⁸Oichchin i eta, “Intteyyookka qassi gelibeennee?
Kareppe asa wozanan geliyaabai aibinne asa tunissanau
danddayennaagaa akeeketii? ¹⁹Aissi giikko, qumai asa
ulo giddo gelidi, gaxi kiyiyoogaappe attin, asa wozana
giddo gelenna” yaagiis. Hegaadankka Yesuusi quma ubbai
geeshsha gidiyoogaa erissiis.

²⁰Qassikka Yesuusi hagaadan yaagiis; “Asa tunissiyaabai
asa wozana giddoppe kiyiyaabaa. ²¹Aissi giikko, asa
wozana giddoppe kiyiyaabai iita qofa; shaaramuxanau
qaaqqatiyoogaa, wuuqqiyoogaa, woriyoogaa,
shaaramuxiyoogaa, ²²durettetaa amottiyoogaa, iitatettaa,
geniyaa, amottiyoogaa, qanaatiyoogaa, cashshaa, ayyuwaa,
azallatettaa. ²³Ha iitabai ubbaikka asa wozana giddoppe
kiyidi, asa tunissee” yaagiis.

Issi Giriike Mishiree Ammanuwaa*(Maatiyoosa 15:21-28)*

²⁴Yesuusi hegaappe aggidi, Xiiroosanne Sidoona giyo katamatu matan de7iya biitti biidi, issi keettaa geliis; qassi i yaani de7iyooгаа оонinne eranaагаа koyibeenna; shin qosettidi gam77anau danddayibeenna. ²⁵SHin ba guutta na7ee bolli iita ayyaanai de7iyo issi maccaasiyaa Yesuusabaa siyada, sohuwaara akko yanne a tohuwan gufanna wodhdhaasu. ²⁶He mishiriyaa Aihuda gidukku; a yelettidoikka Sirofinqge giyo biittaana; a ba na7eeppe xalahiyaa kessana mala, Yesuusa woossaasu.

²⁷SHin Yesuusi zaaridi, “Naati kasetidi qumaa kallona; aissi giikko, naatu qumaa ekkidi, zairotuyyo oliyoogee lo77o gidenna” yaagiis.

²⁸Mishiriyaa zaarada, “Tumakka ta Godau, harai atto masoofiyyaа lanqqiyan de7iya zairotikka naatuppe attida suuppaa moosona” yaagaasu.

²⁹Yesuusi qassi o, “Ha ne qaalaa gishshau, ne soo ba; xalahee ne na7eeppe kiyiis” yaagiis.

³⁰Mishiriyaa ba soo biyo wode, i na7iyaa xalahee ippe kiyin, hiixan zin77idaaro demmaasu.

Yesuusi Tullenne Duude Gidida Issi Bitaniyaa Pattiis

³¹Yesuusi Xiiroosa biittaappe kiyidi, Sidoonaranne Tammu Katamaa giyo biittaara kanttidi, Galiila Abbaakko biis. ³²Asai tullenne duude gidida bitaniyaa Yesuusakko ehiidi, ba kushiyaa a bolli wottana mala, Yesuusa woossiis. ³³Yesuusi barkka he bitaniyaa daro asaappe gaxaa kessidi, ba biradhdhiyaa a haittan yeddiis; qassi cuchchaa cuchchidi, a inxxarssaa bochchiis. ³⁴Bochchidi saluwaа pude xeellidi, tookki shemppidi, “Efttah” yaagiis; hegaa giyoogee dooyetta giyoogaa. ³⁵Bitaniyaa haittai sohuwaara dooyetti aggiis; qassi a dooqettida inxxarssaikka birshshetti aggiis; bitanee ainne waayettennan haasayi bayiis.

³⁶Yesuusi asa ubbaa, “Hagaa ooyyoonne odoppite” yaagidi odiis; shin i keehi mintti odin, asai qassi oduwaa yaa darissiis. ³⁷Hegaa siyida asai ubbai daro garamettidi, “Ubbabaakka i loitti oottees. Harai atto tulliyaakka sissee; qassi duudiyaaakka haasayissee” yaagiis.

Yesuusi Oiddu SHa7u Asaa Miziis

(Maatiyoosa 15:32-39)

8 ¹Amarida wodiyaappe guyyiyan, daro asai qassi Yesuusakko shiiqiis; asaayyo miyoobi xayin, Yesuusi ba erissiyo ashkkarata baakko xeesidi yaagiis; ²“Ha daro asai tanaara heezzu gallassi gakkanaassi gam77idi, miyoobaa ainne demmibeenna gishshau, taani asau qarettais. ³Taani asaa namisaara soo yeddikko, asai biiddi, ogiyan daafuridi kunddana; aissi giikko, issoi issoi haahosaappe yiis” yaagiis.

⁴Yesuusi erissiyo ashkkarati zaaridi Yesuusa, “Ha bazzuwan ha asa ubbaa mizanau gidiya oitta demmanau danddayiyai oonee?” yaagiis.

⁵Yaagin Yesuusi eta, “Inttessi aappun oittai de7ii?” yaagidi oichchiis.

Eti, “Laappun oittai de7ees” yaagidosona.

⁶Yesuusi daro asaa, “Sa7an uttite” yaagidi azaziis; qassi laappun oittaa ekkidi, Xoossaa galatiis; galatidi he oittaa menttidi, asaayyo gishana mala, ba erissiyo ashkkaratuyyo immiis. Erissiyo ashkkarati he daro asaassi gishidosona.

⁷Etayyo qassikka amarida suuppa moleti de7oosona; Yesuusi hegeetuuyookka Xoossaa galatidi, asau gishana mala, erissiyo ashkkarata azaziis. ⁸Asai ubbai miidi kalliis; asai miishin attida xarzzai laappun samppaa kumidaagaa erissiyo ashkkarati denttidosona. ⁹Qumaa miida asai oiddu sha7aa gidana; hegaappe guyyiyan, Yesuusi asaa yeddiis.

¹⁰I qassi ba erissiyo ashkkaratuura sohuwaara wolwoluwan gelidi, Dalmmanuta giyo biitti biis.

Parisaaweti Banttau Malaatai

Oosettana Mala Oichchidosona

(Maatiyoosa 16:1-4)

¹¹Parisaaweti yiidi, Yesuusa paaccanau eqqidi, saluwaappe malaataa banttana bessana mala, Yesuusaara palamaa doommidosona.

¹²Yesuusi keehi tookki shemppidi, “Ha wodiya asai aissi malaata koyii? Taani intteyyo tumaa odais; ha wodiya

asau malaati ubbakka imettenna” yaagiis. ¹³Qassi eta hegan yeggi bayidi, naa77anttuwaa wolwoluwan gelidi, abbaappe hefintti pinniis.

Parisaawetu Irshshuwaanne Heeroodisa Irshshuwaa

(Maatiyoosa 16:5-12)

¹⁴Erissiyo ashkkarati qumaa efaanaagaa dogidosona; etau wolwoluwaa gidдон issi oittappe hari baawa. ¹⁵Yesuusi eta, “Inttena erite; Parisaawetu irshshuwaappenne Heeroodisa irshshuwaappe naagettite” yaagidi azaziis.

¹⁶Eti bantta gidдон, “I haggaa giyoogee nuussi qumi baina gishshaassa” yaagidi haasayaa doommidosona.

¹⁷Yesuusi eti giyoogaa eridi, eta yaagiis; “Intteyyo oitti bainaagaa aissi haasayeetii? Ha77inne erekкетii? Woi akeekкетii? Yootin siyekкетii? ¹⁸Intteyyo aiffee de7ees; be7ekкетii? Qassi haittai de7ees; siyekкетii? Intteyyo hassayettennee? ¹⁹Taani ichchashu oittaa ichchashu sha7u asau battido wode, aappun samppaa kumida xarzzaa denttidetii?” yaagiis.

Yaagin eti, “Tammanne naa77u samppaa kumida xarzzaa denttida” yaagidosona.

²⁰“Taani qassikka laappun oittaa oiddu sha7u asau battido wode, aappun samppaa kumida xarzzaa denttidetii?” yaagiis.

Yaagin eti, “Laappun samppaa kumida xarzzaa denttida” yaagidosona.

²¹I qassi, “Ha77inne akeekibeekкетii?” yaagiis.

Yesuusi Beetasaidan Issi Qooqiya Pattiis

²²Yesuusinne erissiyo ashkkarati Beetasaida giyo katamaa biidosona; amarida asati qooqe bitaniyaa Yesuusakko ehiidi, he bitaniyaa bochchana mala, a woossidosona. ²³Yesuusi qooqe bitaniyaa kushiyaa oiqqidi, qeeri katamaappe gaxaa kessiis; a aifiyan cuchchidi, ba kushiyaa a bolli wottidi, “Neeyyo aibakko beettii?” yaagidi oichchiis.

²⁴Bitanee xeellidi, “Taani asaa be7ais; shin asai hemettiiddi, mitta milatees” yaagiis.

²⁵Hegaappe guyyiyan, Yesuusi naa77anttuwaa bitaniyaa aifiyan ba kushiyaa wottin, bitanee loittidi xeelliis; a aifee paxiis; qassi ubbabaakka geeshshidi be7iis. ²⁶Yesuusi bitaniyaa a soo yeddiiddi, “Harai atto qeeri katamaakka geloppa” yaagiis.

PHeexiroosa Ammanuwaanne A Markkatettaa

(Maatiyoosa 16:13-20; Luqaasa 9:18-21)

²⁷Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuura Piliphphoosa-Qiisaariyan de7iya qeeri katamata biis; biishin ogiyan Yesuusi, “Tana asai oona gii?” yaagidi ba erissiyo ashkkarata oichchiis.

²⁸Erissiyo ashkkarati, “Issi issi asai nena, ‘Xammaqiya Yohaannisa’ gees; harati, ‘Eelaasa’ goosona; qassi harati, ‘Hananabaa yootiyaageetuppe issuwaa’ goosona” yaagidosona.

²⁹Yaagin Yesuusi eta, “Yaanin intte tana oona geetii?” yaagidi oichchiis.

PHeexiroosi, “Neeni Kiristtoosa” yaagidi zaariis.

³⁰Yesuusi, “Tabaa ooyyoonne odoppite” yaagidi eta azaziis.

Yesuusi Bana Gakkana Metuwaabaanne Waayiyaabaa Koiruwaa Haasayiis

(Maatiyoosa 16:21-28; Luqaasa 9:22-27)

³¹Yesuusi ba erissiyo ashkkarata, “Taani, Asa Na7ai, daro waayettanau bessees; cimati, qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti tana ixnanau bessees; eti tana woranaunne, taani heezzantto gallassappe guyyiyan, haiquwaappe denddanaunne bessees” yaagidi tamarissuwaa doommiis. ³²Hegaa i etayyo geeshshidi odiis; PHeexiroosi a issi baggi zaaridi, zoretaa doommiis.

³³SHin Yesuusi guyye simmidi, ba erissiyo ashkkarata xeellidi PHeexiroosa, “Kichcha ta matappe! Ha Seexaanau, neeni asi dosiyooabaa qoppiyoogaappe attin, Xoossai dosiyooabaa qoppakka” yaagiis.

Yesuusa Kaalliyoogee Bana Kaddanaagaa Oichchees*(Maatiyoosa 10:38-39; 16:24-28; Luqaasa 9:23-27; 14:26-27)*

³⁴Qassi Yesuusi daro asaanne ba erissiyoo ashkkarata baakko xeesidi, hagaadan yaagiis; “Tana kaallana koyiya urai de7ikko, bana yeggi bayo; yaatidi ba masqqaliyaa tookkidi, tana kaallo. ³⁵Aissi giikko, ba shemppuwaa ashshana koyiya urai bashshana; shin ta gishshaunne wonggeliyaa mishiraachchuwaa gishshau ba shemppuwaa bashshiya urai ashshana. ³⁶Aissi giikko, issi urai sa7an de7iya ubbabaa bau shiishshidi, ba shemppuwaa bashshikko, a ai maaddanee? ³⁷Issi urai ba shemppuwaa wozanau ai immana danddayii? ³⁸Xoossaa ammanenna mala diggiya ha nagaranchcha wodiyan, issi urai tanaaninne ta qaalaa yeellatikko, taanikka, Asa Na7ai, qassi ta Aawaa bonchchuwan geeshsha kiitanchchatuura yiyo wode, aani yeellatana” yaagiis.

Yesuusa Merai Laamettiis*(Maatiyoosa 17:1-13; Luqaasa 9:28-36)*

9¹Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa gais; amarida asati Xoossaa kawotettai wolqqaara yiyaagaa be7ennan haiqqennaageeti hagan de7oosona” yaagiis.

²Yesuusi usuppun gallassappe guyyiyan, banaara PHeexiroosa, Yaaqoobanne Yohaannisa ekkidi, eta xalaalaa gita deriyaa bolli kessiis; kessidi eta sinttan laamettiis; ³a maayoikka phooliis; sa7an maayo meecciya ooninne geeshshanau danddayennaagaa keenaa daro booxxiis. ⁴He heezzu erissiyoo ashkkarati, Eelaasinne Muusee Yesuusaara haasayiyaageeta be7idosona.

⁵⁻⁶PHeexiroosi Yesuusa, “Tamaarissiyaagoo, nuuni hagan de7iyoogee nuussi lo77o; nuuni heezzu zamppata issuwaa neessi, issuwaa Muusessi, qassi issuwaa Eelaasassi zamppayana” yaagiis. I woigiyaakkonne eribeenna; aissi giikko, inne hinkkootinne daro yayyidosona.

⁷Hegaappe guyyiyan, shaarai yiidi eta kammin shaaraappe, “Hagee taani siiqiyo ta Na7aa; i giyoogaa

siyite” giya qaalai yiis. ⁸Sohuwaara eti yuushshi aatti xeelliyo wode, Yesuusappe attin, haraa oonanne bantta matan be7ibookkona.

⁹Eti deriyaappe wodhdhishin, Yesuusi eta, “Taani, Asa Na7ai, haiquwaappe denddana gakkanaassi, intte be7idobaa ooyyoonne odoppite” yaagidi azaziis.

¹⁰I azazidoogaa eti, “Eeno” giidi, “Ha haiquwaappe denddiyoogaa giyoogee woigiyoogee” yaagidi, bantta gidдон haasayettidosona.

¹¹Eti Yesuusa, “Higgiyaa tamarissiyaageeti aissi, ‘Eelaasi kasetidi yaanau bessees’ giyoonaa?” yaagidi oichchidosona.

¹²I zaaridi yaagiis; “Eelaasi kaseti yiidi, ubbabaa giigissees; yaatin, aissi Xoossaa maxaafai, ‘Asa Na7ai daro waayettananne ixettana’ yaagii? ¹³SHin taani intteyyo odais; Eelaasi yiis; qassi abai Xoossaa maxaafan xaafettidoogaadankka, asai a ba koyidobaa oottiis” yaagiis.

Yesuusi Tuna Ayyaanai Oiqqido Na7aa Pattiis

(Maatiyoosa 17:14-21; Luqaasa 9:37-43)

¹⁴Yesuusi, PHeexiroosinne Yaaqoobi Yohaannisi hinkko erissiyi ashkkaratukko simmidi yiyo wode, daro asai eta yuuyi aadhdhi eqqidaagaan higgiaa tamarissiya amarida asati etaara palamettiyaageeta be7idosona. ¹⁵He daro asai Yesuusa be7ido wode dagammidi, sohuwaara akko woxxi yiidi, a sarotiis. ¹⁶Yesuusi ba erissiyi ashkkarata, “Etaara ai palametteetii?” yaagidi oichchiis.

¹⁷He daro asaa gidloppe issi bitanee zaaridi, “Tamarissiyaagoo, ta na7aa bolli haasayaa diggiya iita ayyaanai de7iyo gishshau, a neekko ekkada yaas. ¹⁸Ha iita ayyaanai a oiqqiyo wode ubban, a ooggees; a doonaarakka hoommoi goppattees; qassi achchaa garccissees; bollaakka zoxissees. Appe ha iita ayyaanaa kessana mala, ne erissiyi ashkkaratuyyo odaas, shin kessanau danddayibookkona” yaagiis.

¹⁹Yesuusi zaaridi eta, “Ammanenna ha wodiyaasau! Taani inttenaara aude gakkanaassi de7anee? Qassi inttebaa aude gakkanaassi danddayanee? Na7aa taakko haa ekki

yiite” yaagiis. ²⁰Yaagin eti na7aa akko ehiidosona; he iita ayyaanai Yesuusa be7idosaarakka na7aa kokkorssi bayiis; na7ai sa7an kunddidi, doonaara hoommoi goppu giishin gondorettees. ²¹Yesuusi he na7aa aawaa, “Hagee ne na7aa oiqqoosappe woqqa wode gidanee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin, na7aa aawai, “I guuttan de7iyo wodeesappe doommiis. ²²A woranau daro wode tamaaninne haattan oliis; shin neeni danddayikko, nuuyyo qarettada nuna maaddarkkii” yaagiis.

²³Yaagin Yesuusi a, “‘Neeni danddayikko’ gai? Ammaniya asayyo ubbabai danddayettes” yaagiis.

²⁴Sohuwaara na7aa aawai ba qaala xoqqu oottidi, “Taani ammanais; shin gujja ammananaadan, tana maaddarkkii” yaagiis.

²⁵Yesuusi asai dari dari biyoogaa be7idi, iita ayyaanaa, “Ha tullenne duude ayyaanau, ha na7aappe kiya gaada nena ta azazais; qassi naa77anttuwaa aani geloppa” yaagiis.

²⁶He iita ayyaanai waassidi, na7aa keehi kokkorssidi, appe kiyiis. Na7ai haiqqidabaa milatin, daro asai, “Na7ai haiqqiis” yaagiis.

²⁷SHin Yesuusi na7aa kushiya oiqqidi denttin, na7ai denddi eqqiis.

²⁸Yesuusi soo gelidoogaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati Yesuusa dumma, “Nuuni he iita ayyaanaa kessanau aissi danddayibookkonii?” yaagidi oichchidosona.

²⁹Yesuusi zaaridi, “Hegaa malai woosappenne xoomappe attin, haraban kiyanau danddayenna” yaagiis.

Yesuusi Bana Gakkana Metuwaabaanne Haiquwaabaa Naa77anttuwaa Odiis

(Maatiyoosa 17:22-23; Luqaasa 9:43-45)

³⁰Eti hegaappe denddidi, Galiilaara aadhdhidi biidosona; Yesuusi ba de7iyoosaa ooninne erana mala koyibeenna. ³¹Aissi giikko, i ba erissiyo ashkkarata, “Tana, Asa Na7aa, asi asau aattidi immananne worana; taani qassi heezzu gallasappe guyyiyan, naa77anttuwaa haiquwaappe denddana” yaagidi tamarissee.

³²SHin etau i giyoogee gelibeenna; qassi a oichchanaukka yayyidosona.

Ubbaappe Aadhdhiyaagee Oonee?

(Maatiyoosa 18:1-5; Luqaasa 9:46-48)

³³Eti Qifirinaahooma giyo katamaa biidosona; biidi soo gelidoogaappe guyyiyan, Yesuusi eta, “Ogiyan ai

haasayeetii?” yaagidi oichchiis. ³⁴SHin eti biidi ogiyan, “Nu giddon nu ubbaappe aadhdhiyaagee oonee?” yaagidi palamettido gishshau, co77u giidosona. ³⁵Yesuusi uttidi, tammanne naa77u erissiyo ashkkarata xeesidi eta, “Ooninne sinttau aadhdhana koyikko, ubbaappe guyye aadhdhidi, he ubbau ashkkara gidanau bessees” yaagiis.

³⁶Issi guutta na7aa oiqqidi, eta giddon essiis; he guutta na7aa qoommidi eta, ³⁷“Hageetu mala guutta naatuppe issuwaa ta sunttan mokkiya ooninne tana mokkees; qassi tana mokkiya ooninne tana kiittidaagaa mokkiyoogaappe attin, ta xalaalaa mukkenna” yaagiis.

Yesuusi, “Nubaa Ixxenna Urai Nu Bagga” Yaagiis

(Luqaasa 9:49-50)

³⁸Yohaannisi a, “Tamaarissiyaagoo, issi asi ne sunttan xalaheta kessiyaagaa nuuni be7idi, nu bagga gidenna gishshau, a diggida” yaagiis.

³⁹SHin Yesuusi yaagiis; “Ooninne ta sunttan Xoossai oottiyo malaataa oottidi, sohuwaara ta bolli iitabaa haasayanau danddayiyaabi banna gishshau diggoppite; ⁴⁰aissi giikko, nubaa ixenna urai nu bagga. ⁴¹Taani intteyyo tumaa odais; intte taageeta Kiristtoosaageeta gidiyo gishshau, ooninne intteyyo ta sunttan bule haatta uyanau immikkokka, ba woiuwaa ekkana.

Nagaraa Gaasuwa

(Maatiyoosa 18:6-9; Luqaasa 17:1-2)

⁴²“Tana ammaniya ha guuttatuppe issuwaa balettiya oonanne, gaacciyo wogga woxaa a qooriyan qachchidi, abban a oliyoogee au keha. ⁴³⁻⁴⁴Ne kushee nena balettikko, qanxxa ola; neeni naa77u kushiyaara guxunee mule haiqqennasanne qassi mulekka to77enna gaannabiyaa taman geliyoogaappe, duuxa kushiyaara de7uwaaw geliyoogee neeyyo keha. ⁴⁵⁻⁴⁶Ne tohoi nena balettikko, qanxxa ola; neeni naa77u tohuwaara guxunee mule haiqqennasan, qassi mulekka to77enna gaannabiyaa taman

9:34 Luq 22:24 **9:35** Mat 20:26-27; 23:11; Marq 10:43-44; Luq 22:26

9:37 Mat 10:40; Luq 10:16; Yoh 13:20 **9:40** Mat 12:30; Luq 11:23

9:41 Mat 10:42 **9:43** Mat 5:30

yegettiyoogaappe, wobbe gidada de7uwaa geliyoogee neeyyo keha. ⁴⁷⁻⁴⁸Ne aiffee nena balettikko, wooca ola; neeni naa77u aifiyaara guxunee mule haiqqennasan qassi mulekka to77enna gaannabiyaa taman yegettiyoogaappe, issi aifiyaara Xoossaa kawotettaa geliyoogee neeyyo keha.

⁴⁹“Aissi giikko, quman maxiniyaa yeggiyoogaadan, tamai asa ubbaa bolli yegettana. ⁵⁰Maxinee lo77o; shin i mal77ana xayikko, zaaridi a waati mal77ettuuteetii? Inttenan maxinee de7o; yaatidi issai issuwaara sarotettan de7ite” yaagiis.

Machcho Yeddana Bessenna

(Maatiyoosa 19:1-2; Luqaasa 16:18)

10 ¹Yesuusi hegaappe denddidi, Yihudaa biitti biis; biidi Yorddaanoosa SHaafaa pinniis. Daro asai naa77anttuwaa akko shiiqin, kaseegaadankka he asaa tamarissuwaa doommiis.

²Issi issi Parisaaweti paaccanau Yesuusakko yiidi, “Issi asi ba machchiyo yeddana nu higgee azazii?” yaagidi a oichchidosona.

³Oichchin i zaaridi, “Muusee inttena woigi azazidee?” yaagiis.

⁴Eti, “Muusee, ‘Issi asi ba machcheeyyo paramaa immidi yeddo’ giis” yaagidosona.

⁵Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte yootin siyennaageeta gidiyo gishshau, Muusee ha azazuwaa intteyyo xaafiis. ⁶SHin Xoossai koiro medhdhiyo wode, attumaasanne maccaasa oottidi, eta medhdhiis. ⁷Hegaa gishshau, issi asi ba aawaanne ba aayyiyo aggi bayidi, ba machcheera issippe de7ees; ⁸eti naa77ai issi asa gidoosona; hegaa gishshau, eti issi asa gidiyoogaappe attin, naa77u asa gidokkona. ⁹Hegaa gishshau, Xoossai issippe gattidoogaa asi shaakkoppo” yaagiis.

¹⁰Eti soo simmido wode, erissiyo ashkkarati ha yohuwaabaa Yesuusa naa77anttuwaa oichchidosona.

¹¹Yesuusi eta yaagiis; “Ba machchiyo yeddidi, haranniyo ekkiya urai ooninne ba machchen shaaramuxees. ¹²Qassi

maccaarakka ba azinaappe kiyada hara azinaa gelikko shaaramuxausu” yaagiis.

Yesuusi Guutta Naata Anjjiis

(Maatiyoosa 19:13-15; Luqaasa 18:15-17)

¹³Yesuusi guutta naata bochchana mala, issi issi asai naata akko ehees; shin erissiyo ashkkarati he asaa hanqqettidosona. ¹⁴Yesuusi hegaa be7idi, ba erissiyo ashkkarata hanqqettiis; eta, “Guutta naati taakko yiyoogaa diggoppite; aissi giikko, Xoossaa kawotetta hageetu malaassa. ¹⁵Taani intteyyo tumaa gais; Xoossaa kawotettaa guutta na7adan ekkenna urai ooninne he kawotettaa mulekka gelenna” yaagiis. ¹⁶Yaagidi guutta naata qoommidi, ba kushiya eta bolli huuphiyan huuphiyan wottidi, eta anjjiis.

Miishshaa Siiqoi Ehiyo Metuwaa

(Maatiyoosa 19:16-30; Luqaasa 18:18-30)

¹⁷Yesuusi baanau kiyido wode, issi bitanee woxxiiddi yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Lo77o taaarissiyaagoo, merinaa de7uwaa laattanau taani ai oottoo?” yaagidi a oichchiis.

¹⁸Oichchin Yesuusi, “Aissi tana lo77uwau gai? Xoossaa xalaalaappe attin, hara lo77oi ooninne baawa. ¹⁹Xoossaa azazuwaa, ‘Woroppa; shaaramuxoppa; wuuqqoppa; wordduwaa markkattoppa; cimmoppa; ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha’ yaagiyaagaa eraasa” yaagiis.

²⁰Bitanee Yesuusa, “Taaarissiyaagoo, taani hegaa ubbaa naatettaasappe doommada ha77i gakkanaassikka naagais” yaagiis.

²¹Yesuusi bitaniyaa dosiis; tishshi ootti xeellidi, “Neeyyo issibai paccées; baada neeyyo de7iyaabaa ubbaa baizzada, he miishshaa hiyyeesau imma; neeni saluwan duretana. Yaatada yaada tana kaalla” yaagiis. ²²SHin bitanee hegaa siyidi, i daro dure gidiyo gishshau, ba som77uwaa xumissidi, ufaittennan aggi bayidi biis.

²³Yesuusi ba erissiyo ashkkarata yuushshi aatti xeellidi, “Daro dure asi Xoossaa kawotettaa gelanaagee waani metanddeeshsha!” yaagiis.

²⁴Erissiyo ashkkarati a haasayaa siyidi garamettidosona; shin Yesuusi qassikka eta, “Naatoo, miishshan ammanettiya asatuyyo Xoossaa kawotettaa gelanaagee woqqaa metanddeeshsha! ²⁵Dure asi Xoossaa kawotettaa gelanaagaappe, gaameelai marppiyaa xoo7iyaara aadhdhanaagee matattees” yaagiis.

²⁶Yaagin erissiyo ashkkarati garamettidi, “Yaatin, ooni attanau danddayii?” yaagidi issoi issuwaa oichchidosona.

²⁷Yesuusi eta tishshi ootti xeellidi, “Hagee Xoossau danddayettiyoogaappe attin, asau danddayettenna; aissi giikko, Xoossau ubbabaikka danddayettes” yaagiis.

²⁸PHeexiroosi Yesuusa, “Be7a; nuuni nubaa ubbaa aggi bayidi, nena kaallida” yaagiis.

²⁹Yesuusi yaagiis; “Taani intteyyo tumaa gais; ta gishshaunne wonggeliyaa mishiraachchuwaa gishshau, keettaa woi ishannta woi michchentta, woi aawaa woi aayyiyo woi machchiyo, woi naata woi gadiyaa aggida asi ooninne, ³⁰ha77i ha wodiyan xeetutooppe dariya keettata, ishannta, michchentta, aayeta, naata, gadiyaa, qassi waayiyaakka ekkana. Sinttappe yaana wodiyanikka merinaa de7uwaa ekkana. ³¹SHin daroti ha77i sinttan de7iyaageeti guyye aadhdhana; qassi daroti ha77i guyyen de7iyaageeti sinttau aadhdhana” yaagiis.

Yesuusi Bana Gakkana Metuwaabanne Haiquwaabaa Heezzanttuwaa Odiis

(Maatiyoosa 20:17-19; Luqaasa 18:31-34)

³²Eti Yerusalaame biiddi, ogiyan de7oosona; Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuppe sinttan hemettees. Eti garamettidosona; a kaallidaageetikka yayyidosona. Naa77anttuwaa tammanne naa77u erissiyo ashkkarata gaxaa kessidi, bana gakkanabaa dumma etassi hagaadan yaagidi odiis; ³³“Be7ite; nuuni Yerusalaame ha77i kiyettes; yaani tana, Asa Na7aa, qeese halaqatussinne higgiiyaa tamarissiyaageetussi aattidi immana. Eti ta bolli haiqo pirddaa pirddana; qassi Aihuda gidenna asaassikka tana aattidi immana. ³⁴He Aihuda gidenna asai ta bolli qilliiccananne cuchchana; tana lissuwan garafananne

worana; taani qassi heezzu gallassappe guyyiyan, haiquwaappe denddana” yaagiis.

Yaaqoobinne Yohaannisi Woossido Woosaa

(Maatiyoosa 20:20-28)

35 Zabddiyoosa naati Yaaqoobinne Yohaannisi Yesuusakko yiidi, “Tamaariissiyaagoo, nuuni nena woossiyo ubbabaa nuuyyo oottarkkii” yaagidosona.

36 Yesuusi eta, “Taani intteyyo ai oottoo?” yaagiis.

37 Yaagin eti a, “Ne bonchcho kawotettan neeni uttiyo wode, nuuppe issuwaa neeppe ushachcha baggaara qassi issuwaa haddirssa baggaara utissarkkii” yaagidosona.

38 SHin Yesuusi eta, “Intte ai woossiyaakkonne erekketa; taani uyanau bessiyo burccukkuwan uyanau danddayeetii? Qassi taani xammaqettanau bessiyo xinqqatiyaa xammaqettanau danddayeetii?” yaagiis.

39 Yaagin eti zaaridi, “Ee danddayoos” yaagidosona.

Yesuusi qassi, “Taani uyanau bessiyo burccukkuwan intte uyana; taani xammaqettanau bessiyo xinqqatiyaakka intte xammaqettana. **40** SHin taappe ushachcha baggaaranne haddirssa baggaara uttanaageeta dooranau taayyo maati baawa; shin he sohoi Xoossai immanau giigissi wottidoogeetussa” yaagiis.

41 Hankko tammu erissiyo ashkkarati hegaa siyido wode, Yaaqoobanne Yohaannisa hanqqettidosona. **42** Yesuusi eta ubbaa baakko xeesidi, hagaadan yaagiis; “Aihuda gidennaageeta haariyaageeta’ giidi qoppiyoogeeinne hegeeta kaalettiya asatinne bantta asaa haariyoogaa ereeta. **43** SHin intte giddon hegaa mala gidenna; intte giddon gitatana koyiyai ooninne intteyyo ashkkara gidanau bessees. **44** Qassi intte giddon ubbaappe bolla gidana koyiyai ooninne intte ubbaayyo aille gidanau bessees. **45** Aissi giikko, harai atto taani, Asa Na7aikka, asau oottanaunne darota wozanau ta shemppuwaa immanaunne yiidoogaappe attin, asi tau oottanau yabeikke” yaagiis.

Yesuusi Qooqiyaa Barxximoosa Aifiyaa Pattiis

(Maatiyoosa 20:29-34; Luqaasa 18:35-43)

46 Eti Yarkko giyo katamaa biidosona; Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuuranne keehi daro asaara Yarkkoppe

kiyishin, Ximoosa na7ai qooqee, Barxximoosa giyoogee, ogiyaa doonan woossiiddi uttiis. ⁴⁷Barxximoosi Naazireeta Yesuusa gididoogaa siyidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7aa Yesuusaa, tana maararkkii!” yaagettaa doommiis.

⁴⁸Daro asai a, “Haizza!” giidi hanqqettiis.

SHin, i ba qaalaa kaseegaappekka keehi xoqqu oottidi, “Daawita na7au, tana maararkkii!” yaagiis.

⁴⁹Yesuusi ogiyan eqqidi, “A haa xeesite” yaagiis.

Yaagin eti qooqiyaa, “Aikko baawa; dendda eqqa; nena xeesees” yaagidi xeesidosona. ⁵⁰Qooqee ba maayuwaa oli bayidi, guppi denddi eqqidi, Yesuusakko biis.

⁵¹Yesuusi a, “Taani neeyyo ai oottanau koyai?” yaagiis.

Yaagin qooqee, “Tamaarissiyaagoo, taani xeellanaagaa koyais” yaagiis.

⁵²Yaagin Yesuusi a, “Ba; ne ammanoi nena pattiis” yaagiis. Sohuwaarakka a aiffee xeelli aggin, ogiyan Yesuusa kaalli bayiis.

Yesuusi Gita Bonchchuan Yerusalaame Geliis

(Maatiyoosa 21:1-11; Luqaasa 19:28-40; Yohaannisa 12:12-19)

11 ¹Eti Yerusalaame matiiddi, Dabira Zaite Deriyaa lanqqiyan de7iya Beetafaaganne Biitaaniyaa giyo katamata gakkidosona; Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuppe naa77aa sinttau kiittidi, ²“Intteppe sinttan de7iya qeeri katamaa biite; biidi yaa gelosaara ooninne mulekka toggibeenna qashuwan de7iya hare maraa intte demmana; a birshshidi, haa ekkidi yiite. ³Ooninne inttena, ‘Hegaa aissi ootteetii?’ yaagidi oichchikko, ‘Godai haggaa koyees; sohuwaara zaaridi, haa yeddi bayana’ yaagite” yaagiis.

⁴Eti biidi, hare maraa penggiyaa matan ogiyan qachchi wottidoogaa demmidi birshshidosona. ⁵Hegan eqqida issi issi asati eta, “Hare maraa waatanau birshsheetii?” yaagidosona. ⁶Erissiyo ashkkarati Yesuusi banttana azazidoogaa yootin, asati yeddi bayidosona. ⁷Eti hare maraa Yesuusakko ehiidi, bantta maayuwaa a zokkuwan hiixxidosona; hiixxin Yesuusi he hare maraa toggiiis. ⁸Daro asai ba maayuwaa ogiyan hiixxiis; qassi harati mittaa tashiyaa kari karidi, ogiyan hiixxidosona. ⁹Yesuusappe

sinttaara hemettiya asainne a geeduwaa kaalliya asai ba
qaalaa xoqqu oottidi,

“Xoossai galatetto!

Godaa sunttan yiyaagee anjettidaagaa.

¹⁰ Godaa sunttan yiya nu aawaa

Daawita kawotettai anjettidaagaa.

Salo ubbaappe bolla saluwan

de7iya Xoossai galatetto”

yaagidosona.

¹¹ Yesuusi Yerusalaame biidi, Beeta Maqidasiyaa geliis;
qassi ubbabaa yuuyi yuuyi xeellidoogaappe guyyiyan,
sa7ai qammiyo gishshau, tammanne naa77u erissiyo
ashkkaratuura Biitaaniyaa giyo katamaa biis.

Yesuusi Qanggido Balase Mittiyo

(Maatiyoosa 21:18-19)

¹² Wonttetta gallassi eti Biitaaniyaappe kiyidi biishin,
Yesuusi namisettiis. ¹³ Haahuwan issi balase giyo mittiyo
tashiyaa maaya uttidaaro be7idi, geelladan i bolli aifee
beettikkonne giidi, be7anau ikko biis; shin ikko i biyo
wode, tashe xalaalaappe attin, ainne aife demmibeenna;
aissi giikko, balasee aifiyo wodee gakkibeenna. ¹⁴ Yesuusi
he balasiyo, “Neepe naa77antto merinau asi aife mooppo”
yaagiis. Erissiyo ashkkarati i giyoogaa siyidosona.

Yesuusi Beeta Maqidasiyan Zal77iyaageeta Kessiis

(Maatiyoosa 21:12-17; Luqaasa 19:45-48; Yohaannisa 2:13-22)

¹⁵ Eti Yerusalaame biidosona; Yesuusi Beeta Maqidasiyaa
gelidi, hegan baizziyaageetanne shammiyaageeta kare yedetaa
doommiis; qassi miishshaa laammiyaageetu xaraphpheezaanne
haraphphiyaa baizziyaageetu oidiyaa aatti yeggidi, ¹⁶ ooninne
aibakko tookkidi, Beeta Maqidasiyaa giddoora aadhdhanaagaa
diggiis. ¹⁷ Yesuusi asaa hagaadan yaagidi tamarissiis; “Xoossaa
maxaafan, ‘Ta keettai Aihuda gidenna asai ubbai Xoossaa
woossiyo keetta geetettana’ yaagettidi xaafetti uttiis; shin intte a
panggati qosettiyo gonggolo kessideta” yaagiis.

¹⁸ Qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti hegaa
siyidi, a xaissana ogiyaa koshshaa doommidosona; shin

keehi daro asai i tamarissiyooogan garamettiyo gishshau, ayyo yayyidosona.

¹⁹Sa7ai omarido wode, Yesuusinne erissiyo ashkkarati katamaappe gaxaa kiyidosona.

Balase Giyo Mittiya Melaasu

(Maatiyoosa 21:20-22)

²⁰Eti wonttetta gallassi maallado ogiyaara aadhdhiiddi, he balasiyaa xaphuwaara melaichchidaaro be7idosona.

²¹PHeexiroosi hassayidi, “Tamarissiyaagoo, be7a; neeni qanggido balasiyaa melaichchaasu” yaagiis.

²²Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Xoossaa ammanite. ²³Taani intteyyo tumaa gais; ooninne ba wozanan sirennan ba giidobai hananaagaa ammanidi, ha deriyaa, ‘Denddada abban kundda’ giikko hanana. ²⁴Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; Xoossaa intte woossiyoobaanne oichchiyoobaa ubbaanne ekkirggidobaadan ammanite; intte ekkana. ²⁵Xoossaa woossanau intte eqqiyo wode, saluwan de7iya intte Aawai intte nagaraa atto gaana mala, ooninne inttena naaqqidobai de7ikko, au atto giite. ²⁶SHin asa nagara intte atto gaana xayikko, saluwan de7iya intte Aawaikka intte nagaraa intteyyo atto geenna” yaagiis.

Yesuusi Aiba Maatan Oottii Giya Oishaa

(Maatiyoosa 21:23-27; Luqaasa 20:1-8)

²⁷Eti qassikka Yerusalaame biidosona; Yesuusi Beeta Maqidasiyan hemetettishin, qeese halaqati, higgiiyaa tamarissiyaageetinne cimati akko yiidosona. ²⁸Yiidi a, “Neeni hagaa oottanau neeyyo ai alaafetetti de7ii? Woi neeyyo ha alaafetettaa immidai oonee?” yaagidosona.

²⁹Yesuusi zaaridi eta, “Taanikka inttena issibaa oichchana; tau odite; taani qassi hagaa ai alaafetettan oottiyaakko, intteyyo odana. ³⁰Yohaannisi xammaqiyo alaafetettaa ekkidoi Xoossaappeeyye woi asappee? Tau odite” yaagiis.

³¹Eti bantta gidдон palamaa doommidi, “Nuuni, ‘Xoossaappe yiis’ yaagikko, i nuna, ‘Yaatin, Yohaannisi

yootidoogaa aissi ammanibeekketii?’ yaagana. ³²SHin, ‘Asappe yiis gaanee?’” yaagidosona; qassi asai ubbai Yohaannisi hananabaa yootiyaagaa gididoogaa eriyoo gishshau, asau yayyidosona. ³³Hegaa gishshau, eti Yesuusayyo, “Nuuni erokko” yaagidi zaaridosona; Yesuusi, “Taanikka haggaa ai alaafetettan oottiyaakko, intteyyo odikke” yaagiis.

Woiniyaa Turaa Tokkiya Goshshanchatu Leemisuwaa
(Maatiyoosa 21:33-46; Luqaasa 20:9-19)

12 ¹Yesuusi etayyo oduwaa leemisuwan yaagidi doommiis; “Issi bitanee woiniyaa giyo turaa tokkidi, dirssaa yuushshi aattidi diriis; qassi he woiniyaa gum77iyo ollaakka bookkiis; hegaa naagiya asaayyo adussa shuchchaa gimbbiis; hegaappe guyyiyan, kottaa oottiya asau immidi, hara dere biis. ²Woiniyaa aifiyaa maxiyo wodee gakkini, bana gakkiiyaagaa ekkidi yaana mala, issi ashkkaraa ba kottaawatukko kiittiis. ³Kottaa oottiyaageeti a ashkkaraa oiqqidi wadhdhidi, kushe mela yedettidosona. ⁴Naa77anttuwaa hara ashkkaraa etakko kiittiis; kiittin eti he ashkkaraassi huuphiyaa qoo7idinnee kaushshidi yeddidosona. ⁵Woiniyaa turaa godai qassikka hara ashkkaraa kiittiis; he ashkkaraa woridosona; qassi hara darotakka hegaadan oottidosona; issuwaa issuwaa wadhdhidi, harata woridosona.

⁶“Woiniyaa turaa godaayyo kiittanau ubbaappe wurssettan i daro siiqiyo a na7aa xalaalai attiis; i, ‘Eti ta na7aa bonchchennan aggokkonna’ giidi, ba na7aa etakko kiittiis.

⁷“SHin kottaa oottiyaageeti bantta gidдон, ‘Laattanaagee haggaa; hinddite a woroos; a aqoi nubaa gidana!’ yaagidosona. ⁸Na7aa oiqqidi woridi, a ahaa woiniyaa turaa giddoppe gaxaa kessi olidosona.

⁹“Simmi woiniyaa turaa godai waatanee? Yiidi he kottaawata wori wurssidi, woiniyaa turaa kottaa oottiya hara asau immana.

10-11 “‘Gimbbiyaageeti karidi ixido shuchchai
godaa xaphuwaa minttiya,

ubbaappe aadhdhiya shuchcha gidiis.
 Hagee Godai oottidobaa;
 qassi nu aifiyaukka garamissiyaabaa’
 yaagiyaagaa Xoossaa maxaafaappe nabbabibeekketii?”
 yaagiis.

¹²Qeese halaqati, higgiiyaa tamarissiyaageetinne cimati
 Yesuusi he leemisuwaa banttanan leemisidoogaa erido
 gishshau, a oiqqanau koyidosona; shin asau yayyidi, aggi
 bayidi biidosona.

Giiraa Giiranee Agganee Giya Oishaa

(Maatiyoosa 22:15-22; Luqaasa 20:20-26)

¹³Qassi a haasayaappe bala demmidi, a oiqqana mala,
 Parisaawetuppenne Heeroodisa baggatuppe amaridaageeta
 akko kiittidosona. ¹⁴Kiittin yiidi, “Tamarissiyaagoo, neeni
 tumaa haasayiyoogaanne asappe asa shaakkennaagaa
 nuuni eroos; aissi giikko, neeni asa dummayakka;
 qassi Xoossaa ogiyaa tumatettan tamarissaasa. Nuuni
 Roome biittaa Kawuwaa Qeesaarayyo giiraa giiriyoogee
 wogeeyye woga gidennee? Giiraa giiraneeyye digganee?”
 yaagidosona.

¹⁵Shin eti lo77o milatiya iita asa gididoogaa Yesuusi
 eridi, “Tana aissi paacceetii? Issi santtimiyaa haa ehiite;
 taani be7ais” yaagiis. ¹⁶Eti au ehiidosona; “Ha merainne
 sunttai oogee?” yaagidi eta oichchidosona.

Oichchin eti, “Roome biittaa Kawuwaa Qeesaaraagaa”
 yaagidosona.

¹⁷Yesuusi zaaridi eta, “Yaatikko, Qeesaaraagaa
 Qeesaarassi, Xoossaagaa Xoossaassi immite” yaagin eti
 abaa garamettidosona.

Haiquwaappe Denddiyoogaa

(Maatiyoosa 22:23-33; Luqaasa 20:27-40)

¹⁸Haiqqida asi denddenna giya Saaduqaawetuppe
 issi issi asati Yesuusakko yiidi, hagaadan yaagidi, a
 oichchidosona; ¹⁹“Tamarissiyaagoo, Muusee nuuyyo
 higgiiyaa xaafiiddi, ‘Machcho ekkida asi na7a yelennan
 haiqqikko, he haiqqidaagaa ishai a machchiyo aissidi, ba

ishaayyo na7a yelanau bessees' yaagiyaagaa xaafiis. ²⁰Issi wode laappun ishantti de7iyaageetuppe bairai machchiyo ekkidi, na7a yelennan haiqqiis. ²¹Haiqqin naa77anttoi o aissiis; ikka na7a yelennan haiqqiis; heezzanttoikka hegaadan haniis. ²²Laappunatikka o ekkidi, na7a yelennan haiqqidosona; ubbaappe guyyiyan, qassi he maccaasiyaa haiqqaasu. ²³Yaatin, haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi, a etappe augaayyo machcho gidanee? Aissi giikko, laappunatikka o ekkidosona" yaagidosona.

²⁴Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; "Intte baliyoogee, Xoossaa maxaafatanne Xoossaa wolqqaa intte erenna gishshaassa! ²⁵Aissi giikko, haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi, saluwan de7iya kiitanchchatu mala gidanaagaappe attin, attuma asinne ekkenna; macca asinne gelenna. ²⁶SHin haiqqidaageetu dendduwaabaa gidikko, Muuse maxaafan xaafettida xaragettiya buuraabaa odiya sohuwan, Xoossai Muusa, 'Taani Abrahaama Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaaqooba Xoossaa' giidoogaa mulekka nabbabibeekketii? ²⁷I paxa de7iyaageetu Xoossaa gidiyoogaappe attin, haiqqidaageetu Xoossaa gidenna; intte keehi balideta" yaagiis.

Ubbaappe Aadhdhiya Azazuwaa

(Maatiyoosa 22:34-40; Luqaasa 10:25-28)

²⁸Higgiyaa tamarissiyaageetuppe issai eti palamettiyoogaa shiiqidi siyiis; qassi Yesuusi etayyo loitti zaaridoogaa siyidi, "Azazo ubbaappe aadhdhiya azazoi augee?" yaagidi Yesuusa oichchiis.

²⁹Yesuusi zaaridi, a hagaadan yaagiis; "Azazo ubbaappe aadhdhiya azazuwaa siyite; 'Israa7eela asau, Godai nu Xoossai issi Godaa. ³⁰Intte Godaa intte Xoossaa intte kumetta wozanaappe, intte kumetta shemppuwaappe, intte kumetta qofaappe, intte kumetta wolqqaaappe siiqite' yaagees. ³¹Qassi azazo ubbaappe aadhdhiya naa77antto azazoi haggaa; 'Neeni ne shooruwaa ne huuphedan siiqa' giyaagaa; hageetuppe aadhdhiya hara azazoi baawa" yaagiis.

³²Higgiyaa tamarissiyaagee Yesuusa yaagiis; "Tamarissiyaagoo, tumaa gaadasa; neeni 'Xoossai issi Xoossaa

xalaala. Appe attin, hari baawa' giidoogee tuma. ³³Xoossaa kumetta wozanaappe, kumetta qofaappenne kumetta wolqqaappe siiqiyooeenne qassi ba shooruwaakka ba huuphedan siiqiyoogee, xuuggiyo yarshshuwaappenne hara yarshsho ubbaappe aadhdhees" yaagiis.

³⁴Yesuusi higgiiyaa tamarissiyaagaa zaaroi aadhdhida eranchcha asa zaaro gididoogaa be7idi, "Neeni Xoossaa kawotettaappe haakkabaakka" yaagiis; hegaappe guyyiyan, Yesuusa harabaa oichchanau ooninne xalibeenna.

Yesuusi O Na7ee? Yaagiya Oishaa

(Maatiyoosa 22:41-46; Luqaasa 20:41-46)

³⁵Yesuusi Beeta Maqidasiyan tamarissiiddi, hagaadan yaagiis; "Higgiiyaa tamarissiyaageeti Kiristtoosa woigidi Daawita na7a giyoonaa? ³⁶Daawiti bana Geeshsha Ayyaanai haasayissin,

'Godai ta Godaa, "Taani ne morkketa neeni yedhdha eqqiyoobaa oottana gakkanaassi, hagan taappe ushachcha baggaara utta" giis' yaagiis. ³⁷Daawiti ba huuphen Kiristtoosa, 'Godaa' giidi xeesikko, yaatin, Kiristtoosi waanidi, Daawita na7a gidii?" yaagiis.

Daro asai Yesuusi giyoogaa ufaissan siyiis.

Yesuusi, "Muuse Higgiiyaa Tamarissiyaageetuppe Naagetite" Yaagiis

(Maatiyoosa 23:1-36; Luqaasa 20:45-47)

³⁸Yesuusi tamarissiiddi, hagaadan yaagiis; "Higgiiyaa tamarissiyaageetuppe naagetite; eti adussa maayuwaa maayidi yuuyiyoogaanne giyaa sohuwankka asai eta bonchchidi sarotiyoogaa dosoosona. ³⁹Eti Aihuda woosa keettatun daro lo77iya oidiyaa dosoosona; qassi asi banttana imattiyoosankka bonchcho sohuwaa dosoosona. ⁴⁰Eti am77etu keettaa bonqqidi, banttau lo77o milatanau Xoossaa woosaa adussoosona; eti ubbaappe aadhdhiya pirddaa ekkana" yaagiis.

Am77ee Muxuwaatiyaa

(Luqaasa 21:1-4)

⁴¹Yesuusi Beeta Maqidasiyan muxuwaataa yeggiyo saaxiniyaa matan uttidi, asai ba miishshaa he saaxiniyan

yeggiyoogaa be7iis; daro dure asai daro miishshaa he saaxiniyan yeggees. ⁴²Issi hiyyeesa am77iyaa yaada, issi santtimiyān laamettiya naa77u bakkannata he saaxiniyan yeggaasu. ⁴³Yesuusi ba erissiyo ashkkarata xeesidi, “Taani intteyyo tumaa gais; muxuwaataa saaxiniyan yeggida asa ubbaappe ha hiyyeesa am77iyaa darissada yeggaasu. ⁴⁴Aissi giikko, harati ubbai banttau palahida miishshaappe yeggidosona; shin a ba pacaappe, bau de7iya aquwaa muleera imma aggaasu” yaagiis.

Yesuusi Beeta Maqidasee Qolettanaagaa Kasetidi Yootiis

(Maatiyoosa 24:1-2; Luqaasa 21:5-6)

13 ¹Yesuusi Beeta Maqidasiyaappe kiyishin, erissiyo ashkkaratuppe issoi a, “Tamaarissiyaagoo, hagee aiba lo77o shuchchakkonne qassi aiba lo77o shuchcha keettakko be7ai!” yaagiis.

²Yesuusi zaaridi, “Ha gita shuchcha keettata be7ai? Ha keettatun de7iya issi shuchchinne attennan ubbai qolettana” yaagiis.

Godai Yaanaappe Kasetidi Gakkana Yedetaanne Waayiyaa

(Maatiyoosa 24:3-14; Luqaasa 21:7-19)

³Yesuusi Beeta Maqidasiyaappe hini baggaara Dabira Zaitē Deriyaa bolli uttidaashin, PHeexiroosi, Yaaqoobi, Yohaannisinne Inddiraasi banttarkka akko yiidi a, ⁴“Hegee aude hananaakko, nuuyyo odarkkii; qassi hegee ubbai polettana wodiyaa erissiya malaatai aiba gidanee?” yaagidi oichchidosona.

⁵Yesuusi qassi etayyo hagaadan yaagidi, oduwaa doommiis; “Inttena ooninne balettēna mala naagettite.

⁶Daro asati ta sunttan, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiiddi yaana; yiidi daro asaa balettana. ⁷Matan de7iya olaa cenggurssaanne haahuwan de7iya olaa oduwaa intte siyyo wode, hirggoppite; hegaa malabai hananau bessees; shin wurssettai biroona. ⁸Aissi giikko, issi biittaa asai hara biittaa asaara olettana; qassi issi kawotettai hara kawotettaara olettana; biittaa qaattai ubbasan de7ana; koshaikka de7ana; shin hegee koiro leesso mala.

9“SHin intte intte huuphen naagettite; aissi giikko, asi inttena oiqqidi, pirda keettau aattidi immana; qassi ba Aihuda woosa keettatunkka inttena lissuwan garafana; deriyaa haariyaageetu sinttaaninne kawotu sinttan ta gishshau intte markkattanau eqqana. 10Wonggeliyaa mishiraachchoi koiroora dere ubbau odettiichchanau bessees. 11Eti inttena pirda keettaa ehiyo wodenne aattidi immiyo wode, woigidi haasayanaakkonne koiroora hirggoppite; he saatiyan Xoossai intteyyo immiyoobaa haasayite. Aissi giikko, Geeshsha Ayyaanai haasayanaappe attin, haasayiyaageeti inttena gidekketa.

12“Ishai ba ishaa, aawai ba na7aa worissana; qassi naati bantta aawatu bollinne bantta aayetu bolli denddidi, eta worissana. 13Asai ubbai inttena ta sunttaa gishshau ixkana; shin wurssettai gakkanaashin gencciyaagee attana.

Yerusalaame Gakkana Hanttaara Metuwaa

(Maatiyoosa 24:15-28; Luqaasa 21:20-24)

14“SHin hananabaa yootiya Daaneeli odido bashshaa tunatettai eqqanau bessennasan eqqidaashin intte be7iyo wode, hegee woigiyoogaakko, nabbabiyaagee akeeko; Yihudaa biittan he wode de7iyaageeti deriyaakko baqatona. 15Keettaa huuphiyan de7iya uraikka issibaa ekkana duge wodhdhidi, ba soo geloppo. 16Gaden de7iyaageekka ba maayuwaa ekkana guyye simmoppo. 17He wode shahaara maccaasatuyyoonne xanttiya maccaasatuyyo aayye7ana. 18SHin hagee ubbai haniyo wodee balggo gidenna mala, Xoossaa woossite; 19aissi giikko, Xoossai sa7aa koiro medhdhoosappe doommidi, ha77i gakkanaassi, mulekka de7ibeenna metoi, qassi hagaappe sinttaukka mule de7enna metoi asaa bolli he wode de7ana. 20Godai he gallassatu qoodaa guuttiyoi bainnaakko, asa gididai ooninne antenna; shin i ba doorido asatu gishshau, he gallassatu qoodaa guuttiis.

21“He wode ooninne inttena, ‘Be7ite; Kiristtoosi hagan de7ees’ woi, ‘Be7ite; Kiristtoosi hegan de7ees’ yaagikko,

13:9-11 Mat 10:17-20; Luq 12:11-12 13:13 Mat 10:22

13:14 Dane 9:27; 11:31; 12:11 13:15-16 Luq 17:31

13:19 Dane 12:1; Aju 7:14

heгаа ammanoppite. ²²Aissi giikko, worddanchcha Kiristtoosatinne wordduwaa hananabaa yootiyaageeti denddana; denddidi banttau danddayettikko, harai atto Xoossai dooridoogeetakka balettanau malaataanne garamissiyaabaa bessana. ²³SHin intte naagettite; taani intteyyo ubbabaa kasetada odaas.

Kiristtoosa Naa77antto Yuussaa

(Maatiyoosa 24:29-31; Luqaasa 21:25-28)

²⁴“SHin he wode he waayiyaappe guyyiyan, awai xumana;

aginai poo7iyooгаа aggi bayana;

²⁵xoolintteti saluwaappe kunddana; qassi saluwan de7iya wolqqatikka qaaxettana.

²⁶He wode taani, Asa Na7ai, gita wolqqaaranne bonchchuwaara shaaraa gidloora yiishin, eti be7ana. ²⁷He wode taani kiitanchchata sa7aa oiddu zooziyaa kiittana; kiittada sa7aa gaxaappe saluwaa gaxaa gakkanaashin, Xoossai doorido asaa shiishshana.

Wodee Gakkidoogaa Malaatiya Balase Mittiyo

(Maatiyoosa 24:32-35; Luqaasa 21:29-33)

²⁸“Leemisuwaa balasiyo giyo mitteeppe akeekite; balasiyaa aaciyo wodenne i tashee bonccottiyo wode, bonee matattidoogaa intte ereeta. ²⁹Hegaadankka intte he ubbabai haniyoogaa be7iyo wode, i matattidi pengge shiiqidoogaa erite. ³⁰Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai hanana gakkanaaassi, ha wodiyaa asai haiqqiichchenna. ³¹Saloinne sa7ai aadhdhana; shin ta qalai mulekka aadhdhenna.

Wurssetta Gallassaanne Saatiyaa Ooninne Erenna

(Maatiyoosa 24:36-44)

³²“SHin he gallassaanne he saatiyaa Aawaa xalaalaappe attin, harai atto saluwan de7iya kiitanchchata gidin, woi tana Na7aa gidinkka ooninne eriyaabi baawa. ³³He

13:24 Isiy 13:10; Hiz 32:7; Yu7e 2:10, 31; 3:15; Aju 6:12

13:25 Isiy 34:4; Yu7e 2:10; Aju 6:13 13:26 Dane 7:13; Aju 1:7

13:32 Mat 24:36

wodee aude gidanaakko, intte erenna gishshau, naagettite; minnite; Xoossaa woossite. ³⁴Ta yuussai ba keettaa aggidi, oge biya bitaniyaa mala; bitanee ba ashkkaratuyyo huuphen huuphen oosuwaa immidi, eta ba oosuwaayyo alaafe oottiis; qassi kariyaa naagiyaageekka minttidi naagana mala azaziis.

³⁵“Hegaa gishshau, minnite; aissi giikko, keettaawai omarssa gidin, woi qamma bilahe gidin, woi kuttoi waassiyoo wode gidin, woi maallado guuraara gidin aude yaanaakko, intte erekketa. ³⁶Intte akeekennan i yiikko, inttena xiskkidaageeta demmenna mala minnite. ³⁷Taani intteyyo odiyoogaa asa ubbau odais; minnite” yaagiis.

Kiristtoosa Bolli Maqettidosona

(Maatiyoosa 26:1-5; Luqaasa 22:1-2; Yohaannisa 11:45-53)

14 ¹Paasikaa Baalaa giyoogaa bonchchiyo gallassainne oittaa meettaa bonchchiyo gallassai gakkanau naa77u gallassai attiis; qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti asi erennan Yesuusa oiqqidi woriyo ogiiyaa koyoosona. ²“Asai ooshshaa kessenna mala, Paasikaa bonchchiyo gallassi hegaa oottokko” yaagidosona.

Yesuusa SHittuwaa Tiyyida Maccaasiyo

(Maatiyoosa 26:6-13; Yohaannisa 12:1-8)

³Yesuusi Biitaaniyaa kataman inchchirichchaa harggiya Simoonaa sooni qumaa maanau uttidaashin, issi mishiriya albbasxxiroosa giyo shuchchaappe oottido bilqqaadiyaa kumida narddoosiyaa giyo daro al77o shittuwaa ekkada yaasu; yaada he bilqqaadiyaa menttada shittuwaa Yesuusa huuphiyan tigaasu. ⁴⁻⁵He sohuwan de7iya asaappe issoi issoi hanqqettidi, “Ha shittuwaa coo mooriyoogee aibissee? Ha shittuwaa xeetanne ishatamu biraappe dariya waagan baizzidi, miishshaa hiyyeesau immanau danddayettes” yaagidi bantta gidдон haasayoosona; yaatidi he mishiriyo daro boridosona.

⁶SHin Yesuusi hagaadan yaagiis; “Ha maccaasiyo ainne gooppite; o aissi waisseetii? A tau lo77obaa oottaasu. ⁷Hiyyeesati ubba wode inttenaara

de7oosona; intte koyido wode audenne eta maaddanau danddayeeta; shin taani ubba wode inttenaara de7ikke. ⁸A ba danddayidoogaa oottaasu; qassi tana mooguwau giigissanau kasetada shittuwaa tiyaasu. ⁹Taani intteyyo tumaa odais; sa7a ubban wonggeliyaa mishiraachchuwaa odiyoosan awaanikka, asai o hassayana mala, ha a oottidoogee odettana” yaagiis.

Yihudai Yesuusa Aattidi Immanau Zoretaa Maayiiis

(Maatiyoosa 26:14-16; Luqaasa 22:3-6)

¹⁰Tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issoi Yihudaa Asqqoroota giyoogee, Yesuusa qeese halaqatuyyo aattidi immanau etakko biis. ¹¹Eti hegaa siyido wode ufaittidi, “Nuuni neeyyo miishsha immana” yaagidosona; yaagin Yihudai Yesuusa aattidi immanau injjetiya wodiya wochchees.

Yesuusi Ba Erissiyo Ashkkaratuura Paasikaa Miis

(Maatiyoosa 26:17-25;

Luqaasa 22:7-14,21-23; Yohaannisa 13:21-30)

¹²Oittaa miyo gallassaa bonchchiyo koiro gallassi, Paasikaa qumaa maanau anqqara dorssaa shukkiyo wode, Yesuusi erissiyo ashkkarati a, “Paasikaa bonchchiyo gallassi neeni maana qumaa nuuni awa biidi giigissanee?” yaagidi oichchidosona.

¹³Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuppe naa77ata hagaadan yaagidi kiittiis; “Katamaa biite; intte biishin, otuwan haattaa tookkida issi bitanee inttenaara gaittana; a kaallite. ¹⁴I biidi geliyo keettaawaa, ‘Tamarissiyaagee nena, “Taani ta erissiyo ashkkaratuura Paasikaa qumaa maanau ta imatta kifilee awaane?” yaagees’ yaagite. ¹⁵Keettaawai inttena pooqiyaa bollan de7iya giigi uttida aaho kifiliyaa bessana; hegan nuuyyo giigissite” yaagiis.

¹⁶He naa77u erissiyo ashkkarati kiyidi, katamaa biidosona; Yesuusi banttau odidoogaadankka ubbabaa demmidi, Paasikaa qumaa giigissidosona.

17Sa7ai omariyo wode Yesuusi tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuura yaa biis. 18Eti uttidi masoofiyaappe qumaa miishin, Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa odais; intteppe issoi tanaara miyaagee, tana aattidi immana” yaagiis.

19Erissiyo ashkkarati dagammidi, huuphiyan huuphiyan a, “Tumu taneeshsha?” giyoogaa doommidosona.

20Yesuusi zaaridi, “I ha intte tammanne naa77atuppe issuwaa; i tanaara issippe tushkkanau ba oittaa shaatiyan yeddiyaagaa. 21Taani, Asa Na7ai, Xoossaa maxaafai haiqqana giidoogaadan haiqqana; shin tana, Asa Na7aa, aattidi immiya urau aayye7ana; he urai yelettennan attiyaakko, au keha shin” yaagiis.

Qurbbaaniyaa (Godaa Kahuwaa) Ekkiyo Wogaa

(Maatiyoosa 26:26-30;

Luqaasa 22:14-20; Koiro Qoronttoosa 11:23-25)

Yesuusi oitta battidi ba erissiyo ashkkaratuyyo immiis (Marq 14:22)

22Eti miishin, Yesuusi oittaa ekkidi, Xoossaa galatiis; he oittaa mentidi, ba erissiyo ashkkaratuyyo immiiddi, “Heite; hagee ta ashuwaa” yaagiis.*

23Burccukkuwaa ekkidi, Xoossaa galatidi, etayyo immiis; immin ubbaikka he burccukkuwaappe uyidosona. 24Yesuusi,

“Hagee ooratta maachchan daro asaa gishshau gukkiya ta suutta. 25Taani intteyyo tumaa odais; taani Xoossaa kawotettan ooratta woine eessaa uyana gallassai gakkanaassi, naa77anttuwaa ha woine eessaa mulekka uyikke” yaagiis.

26Mazamuriyaa yexxidoogaappe guyyiyan, Dabira Zaita Deriyaa biidosona.

PHeexiroosi Kaddanaagaa Yesuusi Kasetidi Yootiis*(Maatiyoosa 26:31-35; Luqaasa 22:31-34; Yohaannisa 13:36-38)*

27Yesuusi eta, “Intte ubbai tana yeggi bayidi baqatana; aissi giikko, Xoossaa maxaafai,

‘Xoossai dorssaa heemmiyaagaa worana;
worin dorssai ubbai laalettana’

yaagees. 28SHin taani haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan, intteppe kasetada Galiila baana” yaagiis.

29PHeexiroosi zaaridi, “Eti ubbati nena yeggi bayidi baqatikkokka, taani nena mulekka yeggikke” yaagiis.

30Yaagin Yesuusi PHeexiroosa, “Taani neeyyo tumaa odais; hachchi qammi kuttoi naa77utoo waassanaappe kase, neeni tana heezzutoo kaddana” yaagiis.

31SHin PHeexiroosi kaseegaappekka minttidi, “Taani harai atto, nenaara issippe haiqqiyaakkokka, nena mulekka kaddikke” yaagiis. Qassi harati ubbatikka hegaadan giidosona.

Yesuusi Geetesemaanen Woossiis*(Maatiyoosa 26:36-46; Luqaasa 22:39-46)*

32Geetesemaane giyo sohuwaa biidosona; Yesuusi ba erissiyo ashkkarata, “Taani Xoossaa woossanaashin, intte hagan uttiishshite” yaagiis.

33Yesuusi PHeexiroosa, Yaaqoobanne Yohaannisa banaara ekki efiis; daro gencececiisinne waayettiis. 34Qassi eta, “Taani haiqqana gakkanaassikka kayyottais; hagan takkishshite; xiskkoppite” yaagiis.

35Guutta sinttaukko shiiqiiddi, biittan gufannidi, danddayettiyaabaa gidikko, he wodee baappe aadhdhana mala, Xoossaa woossiis. 36Qassikka, “Abbaa, ta Aawau, ubbabai neeyyo danddayettes; ha burccukkuwaa taappe digga; shin neeni koyiyoobai hanoppe attin, taani koyiyoobai hanoppo” yaagiis.

37Yesuusi erissiyo ashkkaratukko simmi yiidi, xiskkidaageeta demmidi PHeexiroosa, “Simoona, xiskkadai? Neeni issi saatekkonne naaganau danddayabeikkii? 38Paacyan intte gelenna mala,

naagitenne Xoossaa woossite; ayyaanai giigi uttiis; shin ashoi daafuranchcha” yaagiis.

³⁹Qassikka biidi kasegaadankka Xoossaa woossiis.

⁴⁰Erisiyo ashkkaratukko guyye simmidi i yiyo wode, xiskkidaageeta demmiis; eta aifiyaa xiskkoi goozi wottido gishshau, ayyo ai haasayiyaakkokka eribookkona.

⁴¹Heezzanttuwaa etakko yiidi, “Ha77i gakkanaassikka xiskkeetiinne shemppeetii? Gidana; wodee gakkiiis; be7ite, tana, Asa Na7aa, nagaranchcha asatun aattidi immiyo wodee gakkiiis. ⁴²Denddidi hinddite; be7ite, tana aattidi immiyaagee hageeho gakkiiis” yaagiis.

Yesuusi Ba Morkketu Kushiyan Oiqettiis

(Maatiyoosa 26:47-56; Luqaasa 22:47-53; Yohaannisa 18:3-12)

⁴³Yesuusi hegaa biron haasayishin, tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issai, Yihudai, sohuwaara gakkii wodhdhiis; qassi qeese halaqati higgiiyaa tamarissiyaageetinne cimati kiittin, bisuwaanne dullaa oiqqida daro asai aara issippe yiis. ⁴⁴Yesuusa aattidi immiyaagee he daro asaayyo, “Taani yeriyoogee a; a oiqqidi loitti naagidi, ekki efiite” yaagidi malaataa yooti wottiis.

⁴⁵Yihudai gakkosaarakka Yesuusakko shiiqidi, “Tamarissiyaagoo” yaagidi Yesuusa yeri ekkiis. ⁴⁶He daro asai Yesuusa mintti oiqqiis. ⁴⁷SHin matan eqqidaageetuppe issai ba bisuwaa shoddinne qeese ubbatu halaqaa ashkkaraa shocidi, a haittaa qanxxi oliis.

⁴⁸Yesuusi zaaridi, he shiiqida daro asaa, “Tana pangga kessidi, pangga oiqqiyoogaadan oiqqanau bisonne dullaa oiqqidi yiidetii? ⁴⁹Taani Beeta Maqidasiyan tamarissaidda, gallassi gallassi inttenaara de7iyo wode tana oiqqibeekketa; shin Xoossaa maxaafati giidoogee polettanau bessees” yaagiis.

⁵⁰Erisiyo ashkkarati ubbati a yeggi bayidi baqatidosona.

⁵¹Naxala xalaalan ba kalluwaa kammida issi yelaga bitanee Yesuusa kaalliyaagaa asai oiqqiis. ⁵²SHin he bitanee naxalaa oli bayidi, kallo xiire baqatiis.

Yesuusa Pirdda SHangguwaa Efiidosona

(Maatiyoosa 26:57-68;

Luqaasa 22:54-55,63-71; Yohaannisa 18:13-14,19-24)

⁵³Asai Yesuusa qeese ubbatu halaqaa soo, qeese halaqa ubbati, cimatinne, higgiiyaa tamarissiyaageeti shiiqidosaa ekki efiis. ⁵⁴PHexxiroosi qeese ubbatu halaqaa dirssa giddo gakkanaassi haahuwan a kaalliis; yaani naagiyaagaara tamaa ho77iiddi, utti bayiis.

⁵⁵Qeese halaqatinne yaa7aa asai ubbai Yesuusa woranau a bolli markka koyidosona; shin ainne demmibookkona.

⁵⁶Aissi giikko, daro asati a bolli wordduwaa markkattidosona; shin eta markkatettai issi mala gidenna.

⁵⁷⁻⁵⁸Issi issi asati denddi eqqidi Yesuusa bolli, “I, ‘Taani asai keexxido ha Beeta Maqidasiyaa qolada, asai keexxibeenna hara Beeta Maqidasiyaa heezzu gallassa gidдон keexxana’ giishin, nuuni siyida” yaagidi wordduwaa markkattidosona. ⁵⁹SHin harai atto eta markkatettai hegankka issi mala gidibeenna.

⁶⁰Qeese ubbatu halaqai asa ubbaa sinttan denddi eqqidi Yesuusa, “Hageeti nena mootiyo mootuwau neeyyo zaariyoobi baawee?” yaagidi oichchiis. ⁶¹SHin Yesuusi co77u giidi, ainne zaaribeenna; qeese ubbatu halaqai a, “Anjjettida Xoossaa Na7ai Kiristtoosi nenee?” yaagidi naa77anttuwaa oichchiis.

⁶²Yesuusi zaaridi, “Ee tana; intte tana, Asa Na7aa, wolqqaama Xoossaappe ushachcha baggaara uttidaashiininne saluwaa shaaraara yiishin be7ana” yaagiis.

⁶³Qeese ubbatu halaqai ba maayuwaa pooshshi olidi, “Nuna hagaappe sinttan aissi hara markka koshshii? ⁶⁴Intte a cashshaa siyideta; intte qofai aibee?” yaagiis; yaagin eti ubbai, “I haiqqana bessees” yaagidi a bolli pirddidosona.

⁶⁵Etappe issooti issooti a bolli cushettaa doommidosona; a aifiyaa goozidi dechchidi, “Nena dechchidai oonee? Ane hananabaa yoota!” yaagidosona; qassi naagiyaageetikka a qinxalliyyaa baqqiiddi ekki efiidosona.

PHeexiroosi Yesuusa Kaddiis*(Maatiyoosa 26:69-75;**Luqaasa 22:56-62; Yohaannisa 18:15-18,25-27)*

⁶⁶PHeexiroosi dirssa gidдон hirkkiira de7ishin, qeese ubbatu halaqaa macca ashkkaratuppe issinniyyaa yaasu. ⁶⁷Yaada PHeexiroosi tamaa ho77iyaagaa be7ada, tishshi ootta xeellada, “Neenikka Naazireeta Yesuusaara issippe de7aasa” yaagaasu.

⁶⁸SHin PHeexiroosi, “Neeni giyoobai aibakko taani erikke; tau akeekettenna” yaagidi kaddiis; yaatidi dirssaa penggiyaakko kiyiis; kuttoikka waassiis.

⁶⁹He ashkkariyaa PHeexiroosa be7ada, a matan eqqida asata, “Ha bitaneekka etaara de7ees” gaada gujjada oduwaa doommaasu. ⁷⁰SHin PHeexiroosi qassikka kaddiis.

Guuttaa gam77ishin, matan eqqida asati naa77anttuwaa PHeexiroosa, “Neeni tuma etaara issippe de7aasa; aissi giikko, neeni Galiila biitta asa” yaagidosona.

⁷¹SHin PHeexiroosi, “Taani hegaa intte giyo bitaniyaa erikke!” yaagidi bana qanggettaanne caaquwaa doommiis.

⁷²Sohuwaarakka kuttoi naa77anttuwaa waassi aggiis; PHeexiroosi bana Yesuusi, “Neeni kuttoi naa77utoo waassanaappe kase heezzutoo tana kaddana” giidoogaa hassayidi, daro yeekkiis.

Yesuusa PHilaaxoosakko Efiidosona*(Maatiyoosa 27:1-2,11-14; Luqaasa 23:1-5; Yohaannisa 18:28-38)*

15 ¹Maallado guuran sohuwaara qeese halaqati cimatuuranne higgiiyaa tamarissiyaageetuura yaa7aa asa ubbaara maqettidi, Yesuusa qachchidi efiidi, PHilaaxoosayyo aattidi immidosona.

²PHilaaxoosi a, “Neeni Aihudatu kawoo?” yaagidi oichchiis.

Yesuusi zaaridi a, “Neenikka gaasa” yaagiis.

³Qeese halaqati Yesuusa daroban mootidosona. ⁴SHin PHilaaxoosi naa77anttuwaa Yesuusa, “Neeyyo zaariyoobi baawee? Eti ne bolli woqqa mootuwaa ehiyaakko be7ikkii?” yaagidi oichchiis.

⁵SHin Yesuusi harabaa zaarennan ixxin, PHilaaxoosi garamettiis.

Yesuusa Haiquwan Pirddidosona

(Maatiyoosa 27:15-26;

Luqaasa 23:13-25; Yohaannisa 18:39-40; 19:1-16)

⁶PHilaaxoosayyo Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassan asai koyiyo issi uraa qashuwaappe birshshiyo meezee de7ees. ⁷He wode issi Barbbaana giyo bitanee ooshshaa kessidi shemppo worida asatuura issippe qasho keettan de7ees. ⁸SHiiqida daro asai PHilaaxoosi kaseegaadanka oottana mala, ba qaalaa xoqqu oottidi, woosaa doommiis. ⁹PHilaaxoosi asaa zaaridi, “Taani intteyyo Aihudatu kawuwaa birshshiyoogaa koyeetii?” yaagidi oichchiis. ¹⁰Aissi giikko, qeese halaqati Yesuusa qanaatidi aatti immidoogaa PHilaaxoosi eriis.

¹¹SHin qeese halaqati Yesuusa gishshaa Barbbaana birshshanaadan, he shiiqida asai PHilaaxoosa woossana mala, asaa maqqidosona. ¹²PHilaaxoosi zaaridi naa77anttuwaa, “Yaatin, ha Aihuda kawo intte giyoogaa waatoo?” yaagiis.

¹³Yaagin asai PHilaaxoosayyo naa77anttuwaa ba qaalaa xoqqu oottidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada a kaqqa” yaagiis.

¹⁴PHilaaxoosi asaa, “Aissi? I ai iitabaa oottidee?” yaagiis.

SHin asai kaseegaappekka ba qaalaa xoqqu oottidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada a kaqqa” yaagiis.

¹⁵PHilaaxoosi asaa ufaissanau koyidi, Barbbaana asaayyo birshshiis; yaatidi lissuwan Yesuusa garafidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqanau etau aattidi immiis.

Wotaaddarati Yesuusa Qilliiccidosona

(Maatiyoosa 27:27-31; Yohaannisa 19:2-3)

¹⁶Hegaappe guyyiyan, wotaaddarati Yesuusa deriyaa haariyaagaa ooso keettaa ekki efiidi, hara wotaaddarata ubbaa issippe xeesidosona. ¹⁷Qassi zo7o afalaa a maizzidosona; agunttaa akiliiliyaa giigissidi, a huuphiyan wottidosona. ¹⁸Hegaappe guyyiyan a, “Aihudatu kawuwau saro de7ai” yaagiiddi, ayyo zigettaa

doommidosona. ¹⁹A huuphiyaa shombboqo gatiman shocidosona; qassi a bolli cuchchidosona; gulbbatidi ayyo goinnidosona. ²⁰A bolli qilliiccidoogaappe guyyiyan, zo7o afalaa appe qaari ekkidi, a afalaa a maizzidosona; maizzidi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, a kaqqanau ekki efiidosona.

Yesuusa Kaqqidosona

(Maatiyoosa 27:32-44; Luqaasa 23:26-43; Yohaannisa 19:17-27)

²¹Eti biidi, Iskkinddiranne Rufoosa yelida aawaa, issi Simoona giyo Qareena biitta asi, gaxaappe katamaa yiyaagaara gaittidi, Yesuusa masqqaliyaa wolqqan toossidosona. ²²Yaatiidi Golggottaa giyoosaa Yesuusa efiidosona. “Golggottaa” giyoogee “Guuggiyaa Sohuwaa” giyoogaa. ²³Karbbiyaa giyo xalee wolahettido woine eessaa Yesuusayyo uyanau immidosona; shin i uyennan ixxiis. ²⁴Eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, a kaqqidosona; qassi oona gakkanaakko eranau a afalaa shaakkidi, saamaa yeggidosona.

²⁵Eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi a kaqqiyo wode, maallado heezzu saate. ²⁶Eti, “Aihudatu kawuwaa” yaagidi a mootiyo xifatiyaa xaafi wottidosona. ²⁷Yesuusaara naa77u panggata issuwaa appe ushachcha baggaara, qassi issuwaa appe haddirssa baggaara masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona. ²⁸Xoossaa maxaafai, “Iitabaa oottida asatuura i paidettiis” yaagiyoogee polettiis.

²⁹Ogiyaara aadhdhiya asai Yesuusa karidi, ba huuphiyaa qaattiiddi cayiis; “A77a! Beeta Maqidasiyaa qolada heezzu gallassa gidдон keexxiyaagoo, ne huuphiyaa ashsha; ³⁰ane masqqaliyaa bollappe wodhdha” yaagiis.

³¹Hegaadankka qeese halaqati higgiiyaa tamarissiyaageetuura issippe Yesuusa bolli qilliiccidi, hagaadan yaagidosona; “Harata ashshiis; shin bana ashshanau danddayenna; ³²nuuni be7idi ammanana mala, Kiristtoosi Israa7eela kawoi, ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho”

yaagidosona. Qassi harai atto, aara masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettidaageetikka a bolli qilliiccidosona.

Yesuusa Haiquwaa

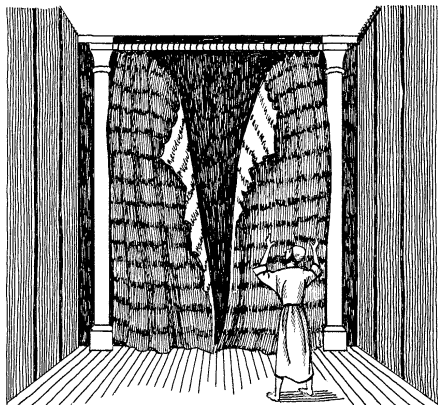
(Maatiyoosa 27:45-56; Luqaasa 23:44-49; Yohaannisa 19:28-30)

³³Usuppun saateppe doommidi, uddufun saate gakkanaassi, biitta ubbai xumiis. ³⁴Uddufun saatiyan Yesuusi ba qaalaa xoqqu oottidi, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” yaagiis. Hegaa giyoogee, “Ta Xoossau, ta Xoossau, tana aissi aggadii?” giyoogaa.

³⁵Hegan eqqida asaappe issoi issoi hegaa siyidi, “Be7ite; Eelaasa xesees” yaagiis. ³⁶He asaappe issoi woxxidi, gombbilla mala ispponjjiyan caala woine eessaa kunttiis; hegaa shombboqo gatimaa xeeran wottidi, “Nanggite; Eelaasi masqqaliyaappe a wottanau yaanaakkonne ane be7oos” yaagiiddi Yesuusa doonaakko ushshanau shiishshiis.

³⁷Shiishshin Yesuusi ba qaalaa xoqqu ootti waassidi, haiqqi bayiis.

³⁸Beeta Maqidasiyan kaqettida magalashoi

*Beeta Maqidasiyaa magalashoi
pooshettiis (Marq 15:38)*

qommoppe duge gakkanaassi, naa77u kiyidi pooshetti wodhdhiis.*

³⁹Masqqaliyaappe sintta baggaara hegan eqqida issi mato halaqai, hegaa keenaa Yesuusi waassidi haiqqidoogaa be7ido wode, “Ha bitanee tumu Xoossaa Na7aa” yaagiis.

⁴⁰Hegan haahuwan eqqidi xeelliya amarida

maccaasati de7oosona; eta giddon Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama, kaaluwaa Yaaqoobanne Yoosa aayyiya Mairaamanne, Salooma de7oosona.

⁴¹He macca asati Yesuusi Galiilan de7iyo wode, a kaallidaageetanne a maaddidaageeta; qassi Yesuusaara issippe Yerusalaame biida hara daro macca asati hegan de7oosona.

Yesuusa Mooguwa

(Maatiyoosa 27:57-61; Luqaasa 23:50-56; Yohaannisa 19:38-42)

⁴²⁻⁴³Sa7ai omarido wode, yaa7aa asan bonchchettida issi Yooseefa giyo bitanee, Xoossaa kawotettai yaanaagaa naagi uttidaagee, Armmaatiyaasa giyo katamaa asi yiis; he gallassai wonttetta Sambbataayyo gigettiyo gallassa gidido gishshau, Yooseefi xalidi PHilaaxoosakko biidi, Yesuusa ahaa ekkanaa woossiis. ⁴⁴PHilaaxoosi Yesuusi haiqqidoogaa siyido wode garamettiis; mato halaqaa xeesidi, “I haiqqoosappe gam77idee?” yaagidi oichchiis. ⁴⁵PHilaaxoosi Yesuusi haiqqidoogaa mato halaqaappe siyidi, a ahaa Yooseefayyo imissiis. ⁴⁶Yooseefi moogo afalaa shammiis; Yesuusa ahaa masqqaliyaappe wottidi, afalan xaaxidi, shuchchaa woocido asa moogiyo gonggoluwaa giddon a ahaa wottiis; qassi he gonggoluwaa doonan gita shuchchaa gondдорssidi wottiis. ⁴⁷Magddala katamaappe yiida Mairaamanne Yoosa aayyiya Mairaama Yesuusa ahaa eti awan wottiyaakko be7oosona.

Yesuusi Haiquwaappe Denddiis

(Maatiyoosa 28:1-8; Luqaasa 24:1-12; Yohaannisa 20:1-10)

16 ¹Sambbatai aadhdhidoogaappe guyyiyan, Magddala katamaappe yiida Mairaama, Yaaqooba aayyiya Mairaamanne Salooma biidi, Yesuusa ahaa tiyanau shittuwaa shammidosona. ²Woggaa gallassi maallado daro guuran xalqqee kiyishin, he gonggoluwaa biidosona. ³Eti bantta giddon issoi issuwaara, “Gonggoluwaa doonaappe nuuyyo shuchchaa oonee gondдорssidi digganaishsha?” yaagidi haasayoosona.

⁴Eti xeelliyo wode, he daro gita shuchchaa gondдорssirggidoogaa be7idosona. ⁵Yesuusi moogettido gonggoluwaa giddo geliyo wode, issi wodalla bitanee bootta maayuwaa maayidi, ushachcha baggaara uttidaagaa be7idi dagammidosona.

⁶SHin i eta, “Dagammoppite. Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqido Naazireeta Yesuusa intte koyeeta. I hagan baawa; denddiichchiis. Eti a wottidosaa haggaa be7ite. ⁷SHin biidi Yesuusi erissiyoo ashkkaratuyyoonne PHeexiroosayyo, ‘Yesuusi intteppe kasetidi Galiila bees; i intteyyo odidoogaadanka intte a yaani be7ana’ yaagidi haggaa yootite” yaagiis.

⁸Macca asati banttana yashshai kokkorssido gishshau, Yesuusi moogettido gonggoluwaappe kiyidi baqatidosona; qassi eti yayyido gishshau, asau heggaa ooyyoonne ainne yootibookkona.

Yesuusi Magddala Mairaamissi Beettiis

(Maatiyoosa 28:9-10; Yohaannisa 20:11-18)

Maccaasati biidi, banttau odidobaa ubbaa PHeexiroosaunne aara de7iyaageetau qanttan yootidosona; hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba huuphen erissiyoo ashkkaratu bolli, merinau ashshiya laamettenna geeshsha wonggeliyaa mishiraachchuwaa, awai mokkiyoosaappe wulliyoosaa gakkanaassi kiittiis.

⁹Yesuusi haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan, Woggaa gallassi maallado, laappun xalaheta kessido Magddala katamaappe yiida Mairaamiyyo kasetidi beettiis. ¹⁰A baada kase aara de7iyaageetuyyo, qarettiiddinne yeekkiiddi uttidaageetuyyo odaasu; ¹¹shin Yesuusi paxa de7iyooogaanne iyyo beettidoogaa eti siyido wode, i oduwaa tuma gibookkona.

Yesuusi Naa77u Erissiyoo Ashkkaratussi Beettiis

(Luqaasa 24:13-35)

¹²Hegaappe guyyiyan, etappe naa77ati katamaappe gaxaa kiyidi biishin, ogiyan Yesuusi kaseegaappe dummatidi, etayyo beettiis. ¹³Eti guyye simmidi, haratuyyo odidosona; shin haratikka eta oduwaa tuma gibookkona.

Yesuusi Tammanne Isiini Erisiyo Ashkkaratussi Beettiis

(Maatiyoosa 28:16-20; Luqaasa 24:36-49; Yohaannisa 20:19-23; Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwa 1:6-8)

¹⁴Guyyeppe tammanne isiini erissiyo ashkkarati qumaa miishin, Yesuusi etayyo beettiis. Etayyo ammanoi baina gishshau, i eta boriis; qassi haiquwaappe i dendidooqaa hinkkooti etau yootin, eti ammanennan ixixido gishshaunne, yootin siyennaageeta gidiyo gishshau, i eta boriis.

¹⁵I eta hagaadan yaagiis; “Sa7a ubbaa biidi, asa ubbau wonggeliyaa mishiraachchuwa yootite. ¹⁶Ammaniyaageenne xammaqettidaagee attana; shin ammanennaagaa bolli Xoossai pirddana. ¹⁷Ammaniyaageetuyyo ha malaatati imettana: Eti ta sunttan xalaheta kessana; qassi eti dumma dumma qaalaa haasayana. ¹⁸Eti shooshsha oiqqikkokka, woi marzze uyikkokka eta qohenna. Qassi eti bantta kushiyaa hargganchchatu bolli wottana; wottin he hargganchchatu paxana” yaagiis.

Yesuusi Saluwaa Pude Kiyiis

(Luqaasa 24:50-53; Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwa 1:9-11)

¹⁹Godai Yesuusi erissiyo ashkkaratuura haasayidoogaappe guyyiyan, Xoossai a pude saluwaa ekki efin, Xoossaappe ushachcha baggaara uttiis. ²⁰Erisiyo ashkkarati biidi, ubbasan qaalaa yootidosona. Godaikka etaara issippe oottees; eti yootiyo qalaikka tuma gididoogaa Xoossai etayyo immiyo malaatatun erissiis.